

Tolna Megyei
SZENT LÁSZLÓ SZAKKÉPZŐ
ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM
TÉRSÉGI INTEGRÁLT SZAKKÉPZŐ KÖZPONT

PEDAGÓGIAI PROGRAM
NEVELÉSI PROGRAM

2013.

Tolna Megye Önkormányzata által 2008. július 1-i hatállyal a Holland- modell szerint megalapított intézményünk, a **Szent László Szakképző Iskola és Kollégium Térségi Integrált Szakképző Központ** a 2009/2010. tanévben hozta létre egységes alapdokumentumait. A működés tapasztalatai és a közben történt változások, fejlesztések nyomán a nevelőtestület a Pedagógiai Programot 2011-ben felülvizsgálta. Jelen felülvizsgálatra a 2011. évi CXC. nemzeti köznevelésről szóló tv. 97.§ (14) pontja értelmében került sor.

A pedagógiai program jogszabályi háttere:

- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Nkt.)
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- 110/2012. (VI.4) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény
- 2012. évi LXXI. törvény a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény módosításáról
- 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A Klebelsberg Intézményfenntartó Központtról szóló 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	5
1.1 Helyzetkép.....	5
1.2 Az intézmény rövid bemutatása.....	8
A tanulás a legjobb befektetés	16
1.3 Jövőkép	17
1.4 Küldetésnyilatkozat.....	18
2. NEVELÉSI PROGRAM	20
2.1 Az intézmény pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai	20
2.1.1 Az intézmény pedagógiai alapelvei, értékei.....	20
2.1.2 Az intézmény céljai	22
2.1.3 Kiemelt feladataink	23
2.2 Az iskolatípusok képzési céljai (NAT, kerettantervi célok, helyi célkitűzések)	25
2.3 A tantervi célok megvalósításának keretei, eszközei.....	28
2.3.1 Osztályok, csoportok szervezése	28
2.3.1.1 Általánosan képző évfolyamokon	28
2.3.1.2 Szakképzési évfolyamokon	29
2.3.1.3 Differenciált oktatás keretei	29
2.3.2 A képzés formái.....	30
2.3.2.1 Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások.....	30
2.3.2.2 Intézményünkben megjelenő tevékenységi formák	30
2.3.2.3 Könyvtárhasználat, könyvtár-pedagógia.....	31
2.3.3 Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	31
2.3.3.1 A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke.....	32
2.4 A tanuló tanulási teljesítményének, tanulmányi előmenetelének értékelése	32
2.4.1 Az értékelés kategóriái	32
2.4.1.1 Érdemjegy	32
2.4.1.2 Osztályzat.....	33
2.4.1.3 Szöveges értékelés	33
2.4.1.4 Minősítés	33
2.4.1.5 Értékelés az akkreditált felsőfokú szakképesítések esetében	34
2.4.1.6 Értékelés felnőttoktatásban	34
2.4.2 Az értékelés formái.....	35
2.4.2.1 Szóbeli formái.....	35
2.4.2.2 Írásbeli formái	35
2.4.2.3 Gyakorlati tevékenység formái	35
2.4.2.4 Vizsgák.....	35
2.4.3 Az értékelés elvei és gyakorlata	38
2.4.3.1 Az értékelés elvei	38
2.4.3.2. Az osztályzat megállapítása	38
2.4.3.3 Az érdemjegyek súlyozása az osztályzat megállapításánál	39
2.4.3.4 Az osztályzat meghatározása moduláris képzésben	40
2.4.3.5 Szakmacsoportos szakközépiskolai szakmai alapozó tantárgyak osztályozása.....	40
2.4.3.6 Osztályzat megállapítása a felnőttoktatásban	41
2.4.4 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	41
2.4.5 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	41

2.4.6 A szakmai előkészítés, szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás beszámítása a szakképző évfolyamokon.....	42
2.5. A személyiség- és közösségfejlesztés.....	42
2.5.1. Környezeti nevelés	42
2.5.1.1 A környezeti nevelés célja	43
2.5.1.2 A környezeti nevelés feladatai.....	43
2.5.1.3 A környezeti nevelés érdekében végzett tevékenységek	44
2.5.1.4 Ökoiskolák.....	49
2.5.2. Egészségnevelés	51
2.5.2.1 Alapfogalmak.....	51
2.5.3.2 Az egészségnevelés célja	51
2.5.2.3 Az egészségnevelés feladatai	51
2.5.3.4 Az iskolai egészségnevelést szolgáló tevékenységek.....	52
2.5.2.5 Sporttevékenység.....	54
2.5.2.6 A tanulók fizikai állapotának mérési módszerei	54
2.5.3 Közösségfejlesztés, kulturális tevékenység, ünnepélyeink, hagyományaink....	55
2.5.3.1. Az osztályfőnöki munka tartalma	56
2.5.3.2. A közösségi szolgálat	56
2.5.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	57
2.5.4.1 Megkülönböztetett figyelmet igénylő jelenségek.....	58
2.5.4.2 Kiemelt feladataink	58
2.5.5 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás.....	59
2.5.5.1 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek.....	59
2.5.5.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok.....	60
2.5.5.3 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	61
2.5.5.4 Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	62
2.5.5.5 Az Integrált Pedagógiai Rendszer (IPR).....	63
2.5.6 A diákönkormányzatok működése	65
2.5.6.1 A diákönkormányzatok működéséhez szükséges jogosultságok, működésük törvényi háttere.....	65
2.5.6.2 A diákönkormányzatok működésének célja.....	65
2.5.6.3 A diákönkormányzatok feladatai.....	66
2.5.6.4 A diákönkormányzatok tevékenysége	66
2.5.7 A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése.....	67
2.5.7.1 A magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	67
2.5.7.2 A jutalmazás és büntetés elvei és formái.....	68
2.6 Kapcsolattartás a partnerekkel	71
2.6.1 Belső partnerek	71
2.6.2 Külső partnerek	73
2.7 Felvétel és átvétel az iskolába.....	76
2.8 A Szent László Digitális Középiskola pedagógiai programja	77
2.9 A kollégium pedagógiai programja	83
3. Záró rendelkezések	101
1. sz melléklet Fogalomtár.....	103
2.sz melléklet A tanulók fizikai állapotfelmérésére ajánlott tesztsor	104
3.sz melléklet Az osztályfőnök feladatai.....	108
4.sz melléklet A szakképzési mentor feladatai.....	110
5.sz melléklet Előminősített Jó gyakorlatok.....	111

1. BEVEZETŐ

1.1 Helyzetkép

A Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (Térségi Integrált Szakképző Központ) Szekszárd, Bonyhád és Tamási városok (bázisháromszög) középfokú iskoláinak integrációjával jött létre.

Tolna megye a Dunántúl déli részén, a Duna mentén található. Egyike Magyarorszá legkisebb megyéinek: területe mindössze 1336 km².

Tolna megye tradicionálisan az ország élelmiszergazdaságának kiemelkedő adottságú alapanyag termelő térsége. A lakosság háromnegyede érintett a mezőgazdasági termelésben. Világhírű a szőlő- és bortermelés, a vadgazdálkodás. A nagy ipari üzemek az elmúlt évtizedben tönkrementek. Kevés munkalehetőség maradt az egykor jelentős számú munkaerőt foglalkoztató könnyűiparban. Új munkahelyeket az elektronikai-, fémipari- és autóipari vállalkozások igyekeztek teremteni.

Demográfia

2012 adatai alapján Tolna megyében a demográfiai folyamatok kedvező alakulása figyelhető meg. Az élve születések számának növekedésével párhuzamosan mérséklődött a halálozások száma, így számottevően csökkent a természetes népességfogyás üteme.

A népességszám alakulása, népsűrűség 2008-2012.				
Év	A lakónépesség			Egy km ² -re jutó lakónépesség
	száma	változása az előző év azonos időpontjához képest, %	az országos százalékában	
2008	238.431	98,9	2,4	64
2009	235.874	98,9	2,4	64
2010	233.650	99,1	2,3	63
2011	231.183	98,9	2,3	62
2012	229.116	99,1	2,3	62

A „fiatal” lakónépesség nem és korcsoport szerint 2012.					
Korcsoport, év	Férfi	Nő	Összesen		1000 férfira jutó nő
			fő	előző év azonos időpontja=100,0	
00–04	5 055	4 731	9 786	97,5	936
05–09	5 388	5 020	10 408	97,9	932
10–14	5 823	5 379	11 202	97,2	924
15–19	7 092	6 224	13 316	95,6	878
20–24	7 449	6 794	14 243	97,9	912
Összesen	30.807	28.148	58.955		

Tolna megyében 2012 első kilenc hónapjában 1481 gyermek született, 154-gyel (11,6%-kal) több mint egy évvel korábban. Ugyanezen időszakban 2292-en haltak meg, a 2011. I–III. negyedévinél 50 fővel (2,1%-kal) kevesebben. A népesség természetes fogyása ebből adódóan számottevően – mintegy négytizedével – csökkent a vizsgált időszakban.

Munkaerőpiac

A KSH munkaerő-felmérése szerint 2012. III. negyedévben a 15–74 éves népességnek 54,5%-a, mintegy 95 600 gazdaságilag aktív személy volt jelen a munkaerőpiacon. Közülük a foglalkoztatottak száma gyakorlatilag nem változott, a munkanélkülieké 17,0%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A megyei foglalkoztatási arány (49,2%) 0,6 százalékponttal emelkedett, az országostól (51,4%) azonban továbbra is elmaradt. A munkanélküliségi ráta (9,6%) viszont az 1,3 százalékpontos növekedés ellenére is kedvezőbb volt az ország egészére jellemzőnél (10,4%).

Tolna megyében a legalább 5 fős vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél valamint a megfigyelt nonprofit szervezeteknél átlagosan 44 800-an álltak alkalmazásban, csaknem 2%-kal kevesebben, mint az előző év azonos időszakában.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint 2012. szeptember végén 13 356 álláskereső szerepelt a nyilvántartásban, az egy évvel korábbinál 79 fővel kevesebb, ami az országosnál (1,9%) kisebb mértékű, 0,6%-os csökkenést jelentett. A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya (13,0%) az egy évvel korábbinál 0,2 százalékponttal alacsonyabb volt. A térségben továbbra is Tolna megye mutatója a legalacsonyabb, Baranyában 2,5, Somogyban 3,8 százalékponttal magasabb relatív mutatót mértek. A megyék országos rangsorában a munkanélküliségi arányszám alapján Tolna a középmezőnyben helyezkedett el.

A megyében nyilvántartott álláskeresők 15%-a volt pályakezdő, számuk jelentősen (18%-kal) meghaladta a 2011. szeptember végi értéket. A 25 éven aluli álláskeresők száma – 19%-át adva az összlétszámnak – 3%-kal bővült egy év alatt.

Bejelentett betöltetlen álláshely viszont 36%-kal kevesebb volt a 2011. szeptember végénél. Egy üres álláshelyre 26 – az országosnál 1,7-szer több – álláskereső jutott, a térség másik két megyéjéhez viszonyítva azonban még így is kedvezőbben alakult a tolnai mutató. Azt azonban meg kell jegyezni, hogy a Dél-Dunántúlon volt a legmagasabb a hét régió közül az egy álláshelyre jutó álláskeresők száma (30).

A fenntartó Tolna Megyei Önkormányzat sikeres pályázatai 2015-ig meghatározzák Tolna megye szakképzésének, így az intézmény fejlesztésének irányait. A két legjelentősebb projekt a TÁMOP-2.2.3/07/2 „A szak- és felnőttképzés struktúrájának átalakítása” konstrukció keretében a „TISZK rendszer továbbfejlesztése”, valamint a TIOP-3.1.1/08/1 „A szakképzés és felnőttképzés infrastruktúrájának átalakítása” konstrukció keretében a „TISZK rendszerhez kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések”.

1.2 Az intézmény rövid bemutatása

Tolna Megye Önkormányzata a megyei szakképzési és felnőttképzési rendszer struktúrájának korszerűsítése, fejlesztése érdekében Szekszárd, Bonyhád és Tamási városok önkormányzataival együttműködve 2008. július 1-i hatállyal megalapította a megye legnagyobb szakképző iskoláját, a Tolna Megyei Önkormányzat Szent László Szakképző Iskolája és Kollégiuma Térségi Integrált Szakképző Központot.

Az intézmény a megyék konszolidációjáról szóló 2011. évi CLIV. törvény alapján 2012. január 1-től a Tolna Megyei Intézményfenntartó Központ fenntartásába került és a Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (Térségi Integrált Szakképző Központ) nevet viseli.

A Szent László TISZK Tolna megye legátfogóbb, a legszélesebb szakmai kínálattal működő szakképző intézménye.

A Szent László TISZK egy iskolafenntartós Holland-modell szerint működő közös igazgatású közoktatási intézmény, amelynek keretében hét szakképző iskolai tagintézmény, egy kollégiumi intézményegység és a Szolgáltató és Felnőttképzési Központ működik.

A Székhely Intézmény Szekszárdon található, korábban Ady Endre Középiskolaként működött. Ugyancsak a megyeszékhelyen található a Vendéglátó Szakképző Tagintézmény (volt Hunyadi Mátyás Középiskola), az Egészségügyi - Szociális Szakképző Tagintézmény (volt dr. Kelemen Endre Szakközépiskola) és a Bezerédj István Szakképző Iskolai Tagintézmény. Bonyhádön található a Jókai Mór Szakképző Iskolai Tagintézmény és a Perczel Mór Szakközépiskolai Tagintézmény. A Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény Tamásiban működik. A

„bázisháromszög” városaiban kollégiumi ellátást biztosítunk. Intézményünk Szolgáltató és Felnőttképzési Központot működtet.

A több évtizedes hagyományokat ápoló, ugyanakkor folyamatosan megújulni kész intézmény hét iskola kiemelkedő személyi és tárgyi feltételeivel garancia a biztos jövőt megalapozó szakma elsajátításához Szekszárdon, Bonyhádon és Tamásiban. A Szent László TISZK Tolna megye három városának (Szekszárd, Bonyhád, Tamási) hét iskolájában (Szent László Székhely, Egészségügyi-Szociális, Vendéglátó, Bezerédj, Jókai, Perczel, Vályi) ajánlja gazdag kínálatát szakközépiskolai és szakiskolai képzésben több ezer diáknak. Kiemelt célkitűzésünk, hogy a szakképzésre épülő életpályát vonzóvá és sikeressé tegyük. Személyre szabott programot kínálunk valamennyi Szent Lászlós diáknak, akik a jövőben választott szakmájuk kiváló művelőivé akarnak válni, a tehetséges diákoknak REMEK lehetőségeket biztosítunk. A jogszabályoknak megfelelően a gazdaság által igényelt szakképesítésekben, hiány-szakképesítésekben szakiskolai tanulmányi ösztöndíjat kapnak a diákjaink. Mentori rendszerrel, egyéni fejlesztésekkel kiemelten foglalkozunk a hátrányos helyzetű tanulóinkkal. Iskoláink pedagógiai innovációinak köszönhetően előminősített „Jó gyakorlatokkal” rendelkezünk. Jelenleg a TÁMOP 3.1.7 pályázat keretében öt tagintézmény a Referencia - intézményi szolgáltatói szerepre készül fel.

Folyamatban van a TIOP 1.2.3 projekt, amelynek célja a TISZK - en belül működő könyvtári szolgáltatások integrált informatikai hálózatba kapcsolása annak érdekében, hogy az intézmény valamennyi tanulója, dolgozója elérhesse az egyes tagintézményi könyvtárak szolgáltatásait és állományát. Négy tagintézmény nyertes TÁMOP-2.2.5.A pályázattal rendelkezik a „Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére” című pályázat révén. Befogadást követően elbírálás alatt állnak a tehetséggondozó tevékenység fejlesztésével kapcsolatos TÁMOP 3.4.3 és 3.4.4 pályázatok, az 50 órás önkéntes munka szervezésére való felkészülést támogató TÁMOP 3.2.1, a teljes intézményi megújulást támogató TÁMOP 3.1.4, valamint az esélyegyenlőségi alapú fejlesztések támogatására beadott a TÁMOP 3.3.8 pályázatok. Kiemelkedő a tagintézmények nemzetközi pályázatokban való részvétele, a Tempus Közalapítvány Egész életen át tartó tanulás - Leonardo és Comenius programokban.

Székhely Intézmény- Műszaki szakképzés (jogelőd Ady Endre Középiskola)

Az iskola története 1928-ig vezethető vissza, ugyanis ekkor alakult Szekszárdon az Iparos Tanonciskola. 1971-től az iskola neve 505. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet. 1975-ben adták át a korszerű tanműhelyt.

1986-ban indult el az első érettségit adó képzési forma. A szakközépiskola bevezetését követte 1989-ben a technikusképzés. 1993-ban a szakközépiskola fejlesztését biztosította az iskolának a világbanki pályázaton 4 szakmacsoportban történő sikeres szereplése. 1998-ban indult az első szakiskolai osztály, 2005-ben a profil kiegészült a nyelvi előkészítő évfolyamokkal. 2010-ben kísérleti jelleggel az iskolában bevezetésre kerül egy szakmában az előrehozott szakképzés. 2012-től az új típusú 3 éves szakképzésben szerezhettek szakmát a nyolcadikból érkező tanulók. Az iskola 2011-től előminősített Referencia-intézmény. A működő jó gyakorlatok mindenki számára hozzáférhetőek.

Egészségügyi- Szociális Tagintézmény (jogelőd Dr. Kelemen Endre Szakközépiskola)

Egészségügyi Tagintézményünk, a megye egyetlen, több évtizedes tradíciókkal rendelkező egészségügyi és szociális képző intézménye komoly hagyományokkal rendelkezik az egészségügyi dolgozók képzése terén.

Jogelőd intézménye 1962 óta a megyei kórház bázisiskolája volt. Az új típusú szakképzésekre az országban az elsők között tért át, érettségire épülő, emelt szintű szakképesítéseket igazoló bizonyítványokkal.

Az iskola kezdetben csak egészségügyi szakközépiskolai képzést folytatott, majd a kor kihívásainak eleget téve a '90-es évek közepén áttért a humán szakmacsoportos világbanki képzésre, majd 1996-tól bekapcsolódott a szociális ágazatba is.

A tagintézmény a 2000-es évek második felétől az egészségügyi szakképesítések körét tovább bővítette, olyan területeken, amelyekre évtizedek óta nem volt képzés a régióban (gyógyszertári, fogászati, mentőápolói, rehabilitációs).

A TÁMOP 3.1.7. pályázat keretében a tagintézmény előminősített referencia-intézményként szakmai szolgáltatói feladatokra készül fel. Jó gyakorlataink a Tanulásmódszertan és az Elsősegélynyújtás az életért. A két programmal a tagintézmény más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens,

gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező, és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes intézménnyé vált.

A Tanulásmódszertan olyan egyedi program, ami a hazai és külföldi továbbképzések tapasztalataira épül, középpontjában a tanulási stratégiák fejlesztése áll. Ez a jó gyakorlat a helyi igényekhez igazodva, egyéni fejlesztésre, az oktatás eredményességének fokozására, az esélyegyenlőség kiteljesítésére lehet hatékony és sikeres eszköz. Alkalmas egyéni fejlődést támogató tanulási utak, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok bemutatására.

Az „Elsősegélynyújtás az életért” jó gyakorlat tanulóközpontú abban az értelemben, hogy a tudás megszerzésében a tanulók aktívan részt vesznek. Az oktatásban a hangsúly nem a bonyolult elméleti ismeretek elsajátításán van, hanem a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazásán. A módszer olyan attitűdök fejlesztését is lehetővé teszi, mint a társadalmi felelősségvállalás, szolidaritás, empátia. A jó gyakorlat bármely iskolatípusban, korosztályban megvalósítható, elsajátítható.

Vendéglátó Szakképző Tagintézmény (jogelőd Hunyadi Mátyás Középiskola)

Szekszárdon 1965-ben kezdődött a vendéglátó-ipari képzés. 1996-tól a hagyományos képzések mellett a világbanki típusú képzések folynak az idegenforgalom-vendéglátás szakmacsoportban. 1997-ben az iskola profilját megtartva a Hunyadi Mátyás Középiskola nevet kapta.

2008-tól a megváltozott OKJ rendszernek köszönhetően a szakmunkás képzés már modulrendszerben történik, a technikusképzést pedig a vendéglős tanulók oktatása váltotta fel.

Tagintézményünkben jelenleg 3 éves OKJ-s képzések folynak vendéglátás - turisztika szakmacsoportban: pincér, szakács és cukrász szakterületen. E mellett két éves képzések vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoportban: pincér, szakács és vendéglős szakmákban. 2013-tól a vendéglátó-eladó szakma is meghirdetésre kerül. Szakközépiskolásaink 4 évig, érettségivel záruló képzésben vesznek részt a vendéglátás-idegenforgalom szakterületen. 2013-tól a vendéglátóipar ágazatban 4+1 éves képzési idő alatt vendéglátásszervező-vendéglős végzettséget kapnak tanulóink a szakmai érettségi mellett.

Perczel Mór Szakközépiskolai Tagintézmény (jogelőd Perczel Mór Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium)

A bonyhádi Evangélikus Kereskedelmi Középiskola 1945. október 1-jén harminc első osztályos tanulóval kezdte meg működését. 1953. november 14-én vette fel az intézmény Bonyhád nagy szülöttjének, Perczel Mór honvédtábornoknak a nevét. Az intézményegység alapvető célkitűzése a közgazdasági szakemberképzés. Az itt tanulók a 9-10. évfolyamon a gazdasági élet alapfolyamataival, majd a 11.-12. évfolyamon pénzügyi, számviteli, statisztikai és egyéb közgazdasági alapozó tantárgy elméleti és gyakorlati tudnivalóival ismerkednek az érettségire való felkészülés mellett. A 13-14. évfolyamon középfokú, illetve akkreditált felsőfokú OKJ-s szakképzési lehetőségeket kínálunk különböző közgazdasági és ügyviteli szakmákban. Ezen felül Egységes Európai Gazdasági Oklevelet (EBCL), illetve Európai Számítógép-használói Jogosítványt (ECDL vizsgák keretében) is szerezhetnek tanulóink.

Iskolánk előminősített „Jó gyakorlatokkal” rendelkezik. Jelenleg a TÁMOP 3.1.7. pályázat keretében készül fel a Referencia- intézményi szolgáltatói szerepre. Jó gyakorlataink „ÖKO-nap a Perczelben és „Gólyatábor a Perczelben”.

Jókai Mór Szakképző Iskolai Tagintézmény (jogelőd Jókai Mór Szakképző Iskola)

Az iskola elődje 1949-ben Nagymányokon alakult vajúrtanulók képzésére. Ezután az iskola fokozatosan a műszaki szakmák oktatási központja lett a Völgységben. 1970-ben az intézmény székhelye Bonyhádra került, 1972-ben pedig egyesült a műszaki és a cipőipari szakterület. A szakmák képzése azóta, hagyományosan az építőipari, könnyűipari, vas-és fémipari területen folyik. 1991-től indult az iskolában a szakközépiskolai képzés könnyűipari, majd informatikai szakiránnyal. 2001-től vette fel az iskola Jókai Mór nevét, ugyanekkor a hagyományos szakmák mellett informatikai szakmai képzés is indult az intézményben.

Jelenlegi képzési kínálatunk hosszú szakmai múltunkra építve a fa-, építőipari, gépészeti és könnyűipari szakmaterületeket foglalja magába. Intézményünk a 2013-as tanévtől a megújult munkapiaci elvárásoknak megfelelően a szociális gondozó és ápoló képzéssel kíván egy manapság népszerű és a munkaerő-piacon keresett szakma megszerzéséhez lehetőséget kínálni.

Bezerédj István Szakképző Iskolai Tagintézmény (jogelőd Bezerédj István Kereskedelmi és Közgazdasági Szakközépiskola, Kereskedelmi Szakiskola)

A tagintézmény fennállása óta gazdasági képzést folytat. Iskolánkban a mindenkor érvényes kereskedelmi és közgazdasági ismereteket nyújtó képzési kínálat a munkaerő-piac igényeinek megfelelően folyamatosan változik, megújul. Jelenleg a közgazdasági szakmacsoportban szakközépiskolai oktatás folyik, amely a jövőben a turisztika ágazattal tovább bővül. A kereskedelem-marketing szakmacsoportban pedig mind a szakközépiskolai, mind a szakiskolai tanulóinknak kínálunk képzéseket. Az érettségi vizsga letétele után az érdeklődők OKJ-s szakmákat szerezhettek.

A szakmai ismeretszerzés mellett mindenki számára nyitott a lehetőség, hogy jól használható tudást kapjon. Az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs kompetenciák, továbbá az informatikai kompetenciák fejlesztése nagy hangsúlyt kap. „Jó gyakorlataink” keretében a megszerzett tudás gyakorlatban való alkalmazását szolgálják a tanulók által működtetett diák vállalkozások. A külföldi partneriskolákkal közösen szervezett nemzetközi programok és szakmai gyakorlatok pedig az idegen nyelv gyakorlására és a szakmai tudás elmélyítésére teremtenek lehetőséget.

Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény

Tamásiban 1920 szeptemberében indult az „Iparos Tanonciskola”, majd néhány éves szünet után 1955-ben folytatódott az ipari tanuló oktatás. Szervezeti önállóságot 1973-tól nyert az 518.sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet, Vályi Péter nevét pedig 1989-ben vette fel. Az iskola küldetéséhez híven szakképző intézményként általános műveltséget alapoz, a munkaerőpiac igényeihez igazodó szakmai képzést nyújt, felkészíti a diákokat továbbtanulásra a felsőoktatási intézményekben, illetve az élethosszig tartó tanulásra. A szakközépiskola az informatika, vendéglátás-idegenforgalom, valamint kereskedelem-marketing szakmacsoportos képzések mellett, 2007-től művészeti képzést is folytat. A szakképzési évfolyamokon 8 szakmacsoport képzéseiből választhatnak a diákok. A kínált szakmák mindegyikében megfelelő iskolai gyakorlati bázissal rendelkezünk. Építőipari, faipari, fémipari, gépészeti tanműhelyek, tankonyha, tanétterem, tanszálló, 100 hektár földterület, korszerű számítástechnikai szaktantermek, taniroda, multimédiás szaktanterem állnak tanulóink rendelkezésére. Az iskola széleskörű - Comenius és Leonardo da Vinci projekteken alapuló - nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik.

Tehetséggondozó tevékenységünk eredményeként folyamatosan szép sikereket érnek el az iskola diákjai szakmai (SZKTV) és közismereti versenyeken.

2006-ban és 2009-ben az iskola megszerezte az ÖKOiskola cím használatának jogát, 2012. óta az Örökös ÖKOiskola cím viselésére jogosult.

A halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatásának érdekében a Vályi középiskolaként az elsők között vezette be az Integrált Pedagógiai Rendszert. 2010-13. között felzárkóztató, esélyteremtő, tehetséggondozó foglalkozásokat biztosító projektet működtet (TÁMOP 3.3.7. Minőségi Oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében).

Az iskola a TÁMOP 3.1.7 pályázat támogatásával készül fel a fenti programok részeként kidolgozott pedagógiai jó gyakorlatainak a továbbadására, elterjesztésére, Referencia intézményként való működésre.

A TÁMOP 2.2.5A-12/1 pályázat megvalósításával az iskola részt vesz a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésének kidolgozásában a szakács; hegesztő és festő, mázoló, tapétázó szakmákban.

A Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény 2010. szeptember 1-től működteti a **Szent László Digitális Középiskolát**. A Digitális Középiskolát és egy Szolgáltató Pontot Tamásiban, míg egy-egy Szolgáltató Pontot Bonyhádon, a Perczel Mór Szakközépiskolai Tagintézményben és Szekszárdon, a Székhely Intézményben. Így szinte az egész megyét lefedő digitális középiskolát működtetünk.

Kollégiumok

Szekszárdon, Bonyhádon és Tamásiban is működik az intézménynek fiú és leánykollégiuma. Minden kollégiumunk a tanulás segítését, diákjaink kulturálódását tekinti fő feladatának. A kollégiumokban humánus légkörben folyik a nevelés, a diákok személyiségének fejlesztése, képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelően a tehetség kibontakoztatása. Mindezek érdekében naponta tanulószobai foglalkozást, valamint kollégiumi foglalkozásokat biztosítunk.

A szabadidős tevékenységek alkalmat adnak arra, hogy kollégistáink tehetsége kibontakozhasson akár a sport, akár az előadóművészetek vagy a képzőművészetek terén.

Szolgáltató és Felnőttképzési Központ

A Szent László Székhely Intézmény 2003-tól, a Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény 2004-től akkreditált felnőttképzési intézményként működött az átszervezésig. 2008-óta a jogutódlással létrejött Szent László Térségi Integrált Szakképző Központ nyilvántartásba vett és akkreditált felnőttképzési intézmény. Felnőttképzési nyilvántartásba vételi szám: 21173-2007, Intézmény-akkreditációs lajstromszám: AL-1749, mely 2016. február 14-ig érvényes.

A tagintézmények képzési helyszínekként szerepelnek a nyilvántartásban.

A Szolgáltató és Felnőttképzés Központ szervezésében szakmai, nyelvi és általános képzéseket kínálunk, amelyek között 18 akkreditált képzési program van.

FAT akkreditációval rendelkező képzési programok:

- PL-4937 A szakmai és üzleti siker kulcsa:protokoll és viselkedés-image-építés, „mosolygó munkahely program” (60 óra)
- PL-5029 Dajka képzés – gyermekeink nevelése, gondozása (120 óra)
- PL-5030 Munkahelyi elsősegélynyújtás – az ÉLET-ért (30 óra)
- PL-5036 Informatikai ismeretek-számítógép kezelés alapfokon. Irodai szoftvercsomagok (Office) alkalmazása (32 óra)
- PL-5075 Kommunikáció központú moduláris nyelvoktatás német nyelvből (480 óra)
- PL-5076 Irodai angol nyelv - Office English (60 óra)
- PL-5082 Kommunikáció központú moduláris nyelvoktatás angol nyelvből (500 óra)
- PL-4115/055 Digitális írástudás kompetenciák: ECDL Operációs rendszerek, ECDL Internet és kommunikáció (látás- és hallássérülteknek is) (30 óra)
- PL-7446/ Digitális készségek mindenkinek - az alapoktól az ECDL-ig (250 óra)

PAT akkreditációval rendelkező képzési programok:

- D/334/2010 Pályaválasztás, pályaeorientáció a közoktatásban (30 óra)
- 100 004/9/2011 „Vállalkozóvá nevelés”- vállalkozási - gazdálkodási szemlélet kialakítása. Vállalkozási ismeretek pedagógusoknak (30 óra)
- 100 004/38/2011 Pénzügyi tervezés és elemzés a projektek pályázatok sikeres megvalósítása érdekében (30 óra)
- OK-412/41/2010 A tanulási stratégiák fejlesztésének módszertana. Az egyéni tanulási stratégia-profilra épülő tanulás kialakítása (30 óra)
- 82/101/2012 Magatartászavarok kezelésének lehetőségei iskolai környezetben. (30 óra)
- 82/76/2012 Kapcsolati konfliktusok: Hogyan kommunikáljunk nehezen elérhető családokkal? (30 óra)
- 82/102/2012 Egyéni fejlesztési tervek, hozzá kapcsolódó team kommunikáció fejlesztése az iskolai integráció segítésére (30 óra)
- 82/27/2012 Személyes kompetenciák fejlesztésének lehetőségei a sikeres életpálya építés érdekében (30 óra)
- 82/28/2012 Projekt lehetőségek az általános és középiskola közti átmenet támogatására (30 óra)

Szakmai képzések területén az Országos Képzési Jegyzék szerint az igények és pályázati lehetőségek függvényében szinte valamennyi szakmacsoportban kínálunk képzési, továbbképzési, átképzési lehetőséget. Az elmúlt években szakmai

képzéseink kiemelten az egészségügy, szociális szolgáltatások, gépészet, építészet, elektrotechnika-elektronika, kereskedelem, egyéb szolgáltatások területére terjedtek ki. A felnőttképzés területén is kiemelt feladatnak tartjuk az ECDL szinteknek megfelelő informatikai írástudás, digitális készségek fejlesztését, valamint a nyelvi képzések erősítését, a Szent László Nyelviskola képzéseinek bővítését.

Felnőttképzési tevékenységeinkhez kapcsolódó szolgáltatások: előzetes tudásszint felmérés, álláskeresési technikák, elhelyezkedési tanácsadás, pályaorientációs, pályakorrekciós tanácsadás, képzési szükségletek felmérése és képzési tanácsadás.

A tanulás a legjobb befektetés

1.3 Jövőkép

Olyan Térségi Integrált Szakképző Központtá válni:

- amely mérete, szervezettsége és korszerűsége folytán a régióban erős érdekérvényesítő képességgel rendelkezik,
- amely képes a megyében, régióban működő intézmények együttműködésén alapuló integrált fejlesztések vezető szerepének betöltésére,
- amely gyorsan és hatékonyan tud reagálni a környezet igényeire és kihívásaira,
- amely a partneri kapcsolatok rendszerében központi, koordináló együttműködést generáló szerepre törekszik a szakképzéssel kapcsolatos folyamatok valamennyi elemében,
- amely a környezet védelmét, a környezettudatosságot a szó legszélesebb értelmében az intézmény, és benne az egyén életstratégiájának tekinti,
- amelynek inkluzív szemléletű képzései és szolgáltatásai, valamennyi korosztály számára lehetővé teszik a szakmai életút tervezését, előképzettségtől és szociális helyzettől függetlenül,
- amelynek folyamatai szabályozottak és dokumentáltak, ennek következtében folyamatosan elemezhetőek és javíthatók,
- ahol az egyes szakterületek egymást inspirálják és erősítik,
- amelyben az elektronikus írásbeliség alkalmazása kiterjed az iskolai élet valamennyi területére (adminisztráció, információáramlás, tanítás-tanulás, partneri kapcsolattartás)
- amelynek intézményegységei a nevelési - oktatási folyamatok egységessége folytán átjárhatóak, sajátosságaik megőrzése folytán egyediek,
- amelynek intézményegységeiben a pedagógusok ismerik és alkalmazzák:
  - a legkorszerűbb tanulásszervezési eljárásokat,
  - tanulásirányítási módszereket,
  - az információs és kommunikációs technikákat,
  - a kompetencia alapú képzést,
  - team-munkát.
- amelyben a diákok, a szolgáltatásokat igénybe vevők:
  - megalapozhatják a legkorszerűbb szakmai műveltséget, munkakultúrát,
  - megszerezhetik a sikeres életpálya építéshez szükséges valamennyi kompetenciát,
  - reális önismeret birtokában a személyiségüknek leginkább megfelelő tanulási stratégiát alkalmazhatják.

1.4 Küldetésnyilatkozat

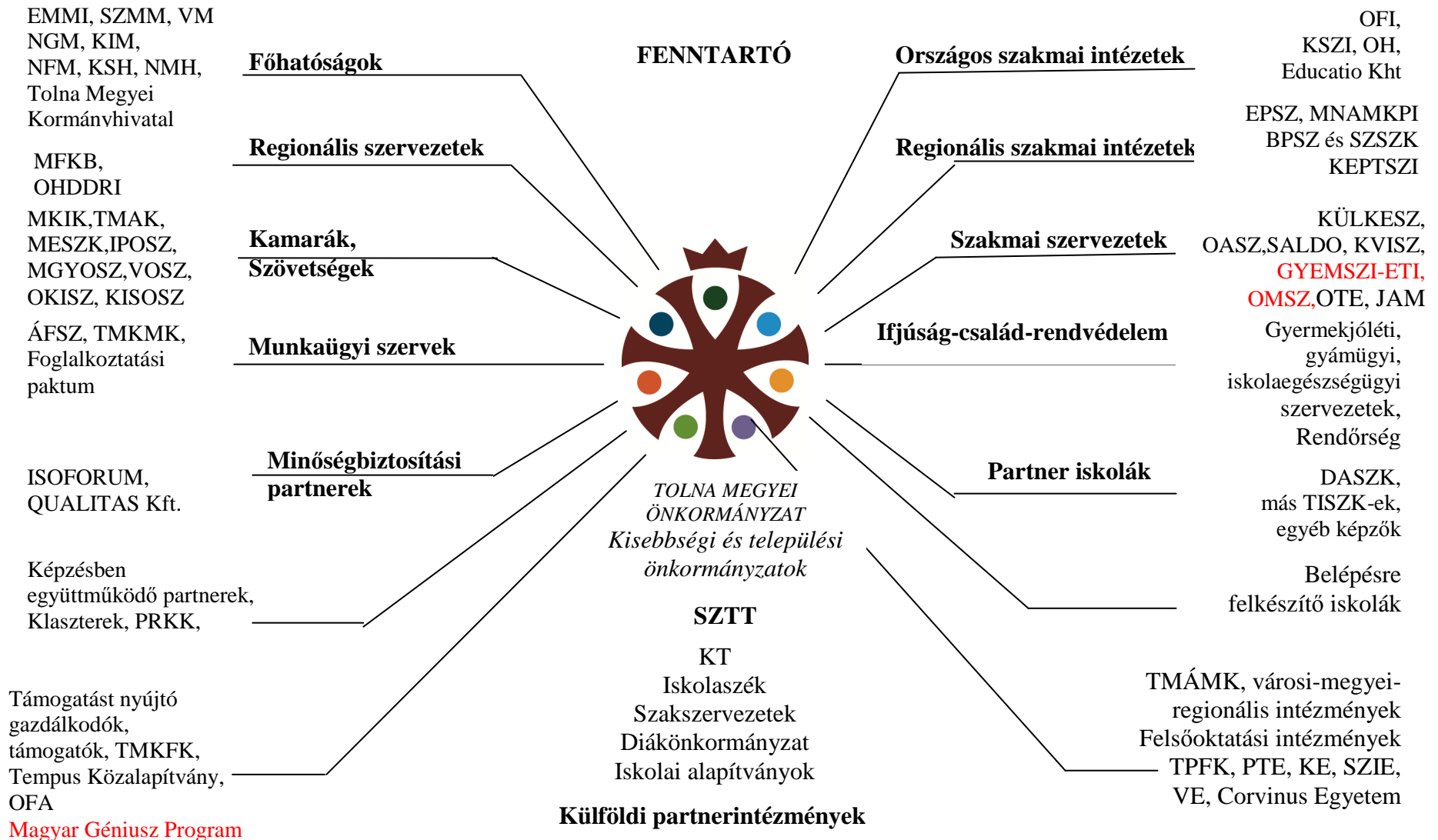
A **Szent László TISZK** alapvető küldetése, hogy az intézményegységek együttműködésében rejlő erőkre építve megőrizze és továbbfejlessze a szakképzésben eddig felhalmozott anyagi- és szellemi tőkét, elkötelezetten biztosítsa a térség fejlesztésének emberi erőforrás háttérét.

Valljuk, hogy a szakmáját szerető és magas szinten művelő, felelősen és kulturáltan viselkedő ember minden korban alapvető társadalmi érték. A hozzá vezető úton az intézményünk szolgáltatásait választóknak egyenlő esélyt biztosítva irányt mutatni, segítséget nyújtani a hivatásunk.

Törekszünk valamennyi olyan kompetencia fejlesztésére, amelyek a társadalmi és természeti környezetéért felelős állampolgári léthez, a munkaerő-piaci sikerességhez nélkülözhetetlenek.

Tudjuk, hogy eredményeket kizárólag a partnereinkkel való szoros együttműködések révén tudunk elérni, ezért törekszünk kapcsolatrendszerünk szélesítésére és elmélyítésére.

A Szent László Szakképző Iskola kapcsolatrendszere

„A régió szakképzésének királya”

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1 Az intézmény pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai

2.1.1 Az intézmény pedagógiai alapelvei, értékei

- Egységes hatások elve

Az intézmény a személyi- és tárgyi feltételeivel egységes nevelési rendszert alkot. Arra törekszünk, hogy az egyes nevelő hatások erősítsék egymást. (Az egész intézményt nevelési rendszerként értelmezzük, amelynek minden személyi és tárgyi feltétele, mint nevelő hatás jelenik meg. Törekvésünk arra irányul, hogy az egyes nevelő hatások ne gyengítsék, hanem erősítsék egymást.) Valljuk, hogy a pedagógus teljes személyiségével nevel.

- Esélyegyenlőség elve

Tanulóinknak egyenlő esélyeket biztosítunk az egyéni életpályájuk építésében. Tevékenységünkkel elsősorban reális önismerettel bíró személyiségeket nevelünk, akik különbözőségük ellenére képesek a tudásalapú információs társadalomba és az **európai-magyar értékrendbe** való beilleszkedésre. Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók **befogadására**. Mentori, támogatói **segítségét nyújtunk** diákjainknak a szocializációs hátrányok kompenzálásához. (lásd: *Intézményi Esélyegyenlőségi Terv/Esélyterv, IPR szabályozása*)

- Értékközvetítés elve

A tradicionális értékek (környezet - és egészségtudatosság, tehetség, műveltség, felelősség, hazaszeretet) **tiszteletét**, az ennek megfelelő magatartást várjuk el minden diáktól, pedagógustól és az intézmény minden dolgozójától.

Minden diák, pedagógus és intézményi dolgozó **felelős** saját tetteiért, eredményeiért.

Az egyén személyiségi jogait, tetteit korlátozzák a **közösség érdekei**, mások személyiségi jogai. (lásd: *Házirend*)

- Tanulóközpontúság elve

Intézményünk munkáját, életét úgy szervezzük, hogy elsősorban a diákok érdekeit vesszük figyelembe. A diákönkormányzatok az iskolai és intézményi élet számos területén részt vesznek a döntéshozatalban. Diákjaink rendszeresen véleményt nyilváníthatnak közös munkánkról. (lásd. *SZMSZ, IMIP*)

- Aktív partnerkapcsolatok elve

Intézményünk csak akkor lehet eredményes, ha munkánk során külső és belső partnereinkkel folyamatosan **együttműködünk**, nemzetközi kapcsolatainkat bővítjük. A nevelő - oktató munkában kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel való kapcsolatokra. (lásd *IMIP*)

- Folyamatos megújulás elve

Partnereink véleményének figyelembe vételével a folyamatos tartalmi-, módszertani- és szervezeti **megújulásra** törekszünk. A pályázatokon való részvétel, az **innováció, önfejlesztő** folyamataink fontos elemei. *(lásd: IMIP)*

2.1.2 Az intézmény céljai

1. Egységes szemléletű pedagógiai kultúra kialakítása

- arra törekszünk, hogy az egyes intézményegységek szakmai hagyományainak megőrzése mellett, egységes szemléletű pedagógiai kultúrát alakítsunk ki,
- a korábbi években lezárult fejlesztési projektek (SZFP I. és II., HEFOP 3.1.2., 3.1.3., IPR, TÁMOP 2.2.3., TÁMOP 3.2.1/B) eredményei beépüljenek a napi működésbe,
- optimális feltételeket teremtünk a kommunikáció (anyanyelvi, idegen nyelvi, informatikai írástudás) elsajátításához és alkalmazásához az intézmény életének különféle szinterein,
- a személyiség- és közösségfejlesztés területén a hangsúlyt a kulturális, erkölcsi, állampolgári, nemzeti azonosságtudat, hazafiasság, egészséggel kapcsolatos és a szakmaiság értékeinek tiszteletére, elfogadására, követésére helyezzük.

2. A belső átjárhatóság biztosítása

- a belső átjárhatóság fő célja a pályakorrekció és a lemorzsolódás csökkentése,
- az intézményi folyamatok fejlesztésben arra törekszünk, hogy biztosítsuk az iskolatípusok közötti átjárhatóságot, lehetővé tesszük ezáltal a pályakorrekciót,
- biztosítjuk az intézményen belüli (tagintézmények közötti) átjárhatóságot.

3. Az esélyegyenlőség megteremtése

- arra törekszünk, hogy a különböző szocio- kulturális háttérrel rendelkező tanulóinkat felkészítsük az egész életen át történő tanulásra,
- szolgáltatásainkkal igyekszünk megteremteni a feltételeket ahhoz, hogy ezt legtovább és legeredményesebben iskoláink falai közt gyakorolhassák,
- differenciált módszerekkel lehetővé tesszük valamennyi tanuló számára annak a tudásnak, azoknak a kompetenciáknak a megszerzését, amelyre egyénileg képes,
- lehetőségeinknek megfelelően megszervezzük a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztését,
- törekszünk a kulturális, multikulturális értékek megismerésére, elfogadására, elfogadtatására, a demokratikus társadalmi értékek, az állampolgári jogok és kötelességek megismertetésére.

4. Hatékony beiskolázás

- beiskolázásunkat folyamatosan alakítjuk a társadalmi és munkaerő-piaci igényekhez, a Fejlesztési és Képzési bizottság határozatainak figyelembevételével (korábban Regionális FKB, jelenleg Megyei FKB),
- arra törekszünk, hogy megfelelő vonzerőt biztosítsunk a tanulói utánpótlás érdekében, minél több tanuló válasszon az általunk kínált lehetőségekből.

5. A szakember utánpótlás biztosítása

- az erőforrások leghatékonyabb elosztásával a moduláris rendszerű szakképzés intézményi szintű összehangolására törekszünk,
- szakmai fejlesztéseinket a munkaerőpiac elvárásaihoz igazítjuk,
- az iskolarendszerű szakképzésben és a felnőttképzésben az elmélet és a gyakorlat összhangjának elmélyítésére törekszünk.

6. A környezet- és az élet védelme

- arra törekszünk, hogy minden tevékenységünket hassa át a környezettudatosság és az egészséges életmódra nevelés,
- ösztönözzük tagintézményeinket, hogy csatlakozzanak az Ökoiskolák hálózatához,
- elsődlegesnek tekintjük az élet értékét, a személyiség védelmét, fejlesztését, harmóniáját, mindezekre kiemelt figyelmet fordítunk.

7. Kapcsolatok, pályázatok

- rendszeresen kihasználjuk a pályázatok nyújtotta lehetőségeket, kiemelt figyelmet fordítunk a szakképzés modernizációjával kapcsolatos lehetőségekre,
- törekszünk nemzetközi kapcsolataink bővítésére,
- partneri kapcsolataink folyamatos fejlesztésére törekszünk, a nevelés-oktatás folyamatában kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel, a belépésre felkészítő iskolákkal, támogatóinkkal való kapcsolattartásra.

2.1.3 Kiemelt feladataink

- A szakmai munkaközösségek intézményi együttműködésének kialakítása, a jó gyakorlatok átadásának, a horizontális tanulásnak a megszervezése.
- Az előminősített „Jó gyakorlatok” működtetése, az innovációk jó gyakorlattá válásnak támogatása. (lásd. 5. sz melléklet)
- A szakmai képzés elméletének és gyakorlatának folyamatos fejlesztése a korszerű technikáknak és a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően.
- A kulcskompetenciák (NAT) fejlesztése valamennyi iskolatípusban. A kompetenciafejlesztésen alapuló tanulásirányítás mind a közoktatás, mind a szakképzés szakpolitikai alappillére. A paradigmaváltás elősegítésére indított projektekben (HEFOP 3.1.2. és 3.1.3, SZFP I és II.) intézményünk több egysége eredményesen újult meg.

Kulcskompetenciák:

Anyanyelvi kommunikáció,

Idegen nyelvi kommunikáció

Matematikai kompetencia

Természettudományos és technikai kompetencia

Digitális kompetencia

Szociális és állampolgári kompetencia

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

*Esztétkai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség
A hatékony, önálló tanulás*

- A kompetenciák fejlesztését célzó oktatás intézményen belüli megvalósításának részletes kifejtése a helyi tantervben jelenik meg.
- Alapvető vállalkozói kompetenciák fejlesztése, gazdálkodási - pénzügyi ismeretadás és szemléletformálás.
  - A tanulási hátrányok csökkentése, ide értve a diszfunkcionális hátrányokat is.
  - A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs képesség-kibontakoztató felkészítése.
  - A tanulási technikák alakítása, fejlesztése.
  - A könyvtárhasználat, információkezelés megtanítása és rendszeres alkalmaztatása.
  - Az elektronikus információáramlás tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése az intézményközi együttműködés, az egységes gyakorlat kialakítása érdekében.
  - Módszertani megújulás a korszerű tanítási-tanulási folyamatnak megfelelően, kiemelten a mérés- értékelés területén.
  - Tervszerű, összehangolt beiskolázási tevékenység.
  - A pályázatok folyamatos figyelése, pályázatíró team létrehozása.
  - Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek oktatásának megszervezése.
  - Környezettudatos szemlélet kialakítása.

Az intézményi cél- és feladatrendszer tagintézményekre való lebontása, a megvalósítás ütemezése az éves feladat- és ütemtervekben jelenik meg. (lásd: IMIP)

2.2 Az iskolatípusok képzési céljai (NAT, kerettantervi célok, helyi célkitűzések)

A **szakmacsoportos szakközépiskolában** az általános és szakmai műveltséget megalapozó, azt kiterjesztő, megerősítő nevelő-oktató tevékenység folyik, a tanuló a középiskolai évfolyamon felkészül az érettségi vizsgára, felsőfokú iskolai továbbtanulásra, és előkészül a szakképzésbe való bekapcsolódásra.

A kilencedik évfolyamtól kezdődően a szakmai orientáció, a tizenegyedik évfolyamtól kezdődően a szakmacsoportos alapozó oktatás lehetőséget nyújt a választott szakmacsoport közös elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítására, készségek, képességek fejlesztésére, az érettségire való felkészülésre, a pályaválasztási döntés, illetve a szakirányú felsőfokú továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására.

A Pedagógiai programban a szakmacsoportos szakközépiskolára vonatkozó valamennyi szabályozás a tanulmányait utoljára a 2012/13. tanévben megkezdő évfolyamokra érvényes kifutó rendszerben.

Az ágazati szakközépiskolában az általános és szakmai műveltséget megalapozó, azt kiterjesztő, megerősítő nevelő-oktató tevékenység folyik, a tanuló a középiskolai évfolyamokon felkészül a szakmai érettségi végzettséget adó érettségi vizsgára, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, és előkészül a szakképzésbe való bekapcsolódásra, illetve a szakirányú munkába állásra.

A kilencedik évfolyamtól kezdődően az ágazathoz tartozó szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás lehetőséget nyújt a készségek, képességek fejlesztésére, a szakmai érettségire való felkészülésre, a pályaválasztási döntés, illetve a szakirányú felsőfokú továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására. Az ágazati szakmai érettségi vizsga munkakör betöltésére képesít.

Célunk, hogy szakközépiskolai tanulóink minél szélesebb körben válasszák az érettségi utáni szakképzést, majd ezt követően folytassák tanulmányaikat a szakirányú felsőoktatásban, vagy szakmai végzettséggel lépjenek be a munkaerőpiacra. Valamennyi szakmacsoportban és ágazatban kiemelt területként kezeljük az informatikai és idegen nyelvi képzést, a környezettudatos gazdasági szemléletet.

Az **idegen nyelvi előkészítő évfolyam** lehetőséget ad a választott idegen nyelv és az informatika emelt óraszámú tanulására. Minden más tantárgyból az általános iskolai tananyag rendszerezése, valamint kompetencia-fejlesztés folyik. A nyelvi előkészítő évfolyam elvégzése után a tanulók bekapcsolódnak az általuk választott szakmacsoportos képzésbe.

A Pedagógiai programban az idegen nyelvi előkészítő évfolyamra vonatkozó valamennyi szabályozás a tanulmányait utoljára a 2011/12. tanévben megkezdő évfolyamokra érvényes kifutó rendszerben.

A **művészeti szakközépiskolai képzésben** a szakképzés követelményeinek elsajátítása az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakasz követelményeinek elsajátításával egyidejűleg folyik párhuzamos oktatás keretében. A művészeti képzés a kilencedik évfolyamon kezdődik és a tizenharmadik évfolyamon fejeződik be. A tanuló az érettségi vizsgát követően teszi le a művészeti szakmai vizsgát.

A Pedagógiai programban a művészeti szakközépiskolai párhuzamos képzésre vonatkozó valamennyi szabályozás a tanulmányait utoljára a 2011/12. tanévben megkezdő évfolyamokra érvényes kifutó rendszerben.

A **szakiskolai és szakközépiskolai szakképzési évfolyamokon** szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai vizsgára/komplex szakmai vizsgára történő felkészítés folyik.

Az iskolai rendszerű szakképzés az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítés tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter által meghatározott szakmai és vizsgakövetelmény, valamint a szakképesítés központi programja/szakképzési kerettanterve alapján szakmai elméleti és gyakorlati képzés keretében történik.

A **szakiskola szakképzési évfolyamain** a szakképzési kerettanterv szerint - a közismereti oktatással párhuzamosan - szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik. Amennyiben a tanuló a négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tesz, a szakiskolában szerzett államilag elismert szakképesítést a tanuló kérésére középszintű szakmai érettségi vizsgának kell elismerni. A szakiskolai végzettséggel rendelkező tanuló - közismereti tanulmányainak és teljesített szakmai követelménymoduljainak beszámításával - folytathatja tanulmányait olyan kétéves középiskolai képzésben, amely legalább négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból készít fel érettségire. A képzés követelményeinek teljesítése egyenértékű a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével.

A **szakközépiskola** a szakmai érettségit szerzett tanulókat **szakképzési évfolyamán** felkészíti legalább egy, az ágazathoz tartozó szakképesítésre. A szakközépiskola tizenharmadik (első szakképzési) évfolyamán érettségi végzettséghez kötött, az OKJ-ban meghatározottak szerint a szakmai érettségi vizsga ágazatához tartozó szakképesítés komplex szakmai vizsgájára történő felkészítés folyik.

A szakképesítés ágazata szerinti szakmai érettségi vizsgával nem rendelkező, érettségi végzettséget szerzett tanulók részére a szakközépiskolában az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítés keretében a szakképzési évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a szakközépiskola a komplex szakmai vizsgára történő felkészítést a tizenharmadik-tizennegyedik (első-második szakképzési) évfolyamon szervezi meg. Ebben az esetben a felkészítés a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyamon a szakközépiskola kilencedik-tizenkettedik évfolyamára a szakképesítés ágazata szerinti szakképzési kerettanterv által előírt követelmények szerint folyik. A tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam követelményeinek teljesítését követően a tanuló az ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga teljesítésével szakmai érettségi végzettséget szerezhet.

Arra törekszünk, hogy tanulóink képesek legyenek sikeres szakmai vizsgát tenni, majd szakmájukban elhelyezkedni. Célunk, hogy tudásuk, képességeik és készségeik, szakmai kompetenciáik feleljenek meg a munkába állásuk idején támasztott elvárásoknak, követelményeknek. A szakképző évfolyamokon kiemelten kezeljük a tanulók munkavállalói esélyeinek növelését, a vállalkozóvá válás segítségét, az informatikai írástudás és idegen nyelvi kompetenciák fejlesztését, a folyamatos fejlődésre való motiválást, felkészítést az élethosszig tartó tanulásra, a fenntartható gazdálkodásra.

A **Köznevelési Hídprogramok** keretében a tanulók komplex fejlesztése folyik, amely segítséget nyújt a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz, vagy az önálló életkezdéshez, munkába álláshoz szükséges ismeretek megszerzésében. Pedagógiai tevékenységrendszere támogatja a tanulmányi, szociális, kulturális, képességbeli és személyiségbeli hátrányok leküzdését.

A **Híd I.** program az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők számára biztosít az egyéni képességekre és szükségletekre épülő differenciált fejlődési utakat a tanulmányok folytatásához szükséges alapvető ismeretek és kompetenciák pótlására. Pályaorientációs tevékenység keretében megismerteti a tanulókkal a munkaerőpiaci belépéshez szükséges ismereteket.

a **Híd II.** program az a legalább hat általános iskolai évfolyamot elvégzett, 15. életévüket betöltötték számára biztosít pályaorientációs tevékenységet, és egyes szakmák esetében részsakképesítés megszerzésére készít fel. A tanulók elsajátítják azokat az ismereteket, elméleti és gyakorlati tudáselemeket, amelyek a szakképzés megkezdéséhez szükségesek.

(A programokban közreműködő intézményeket az állami köznevelési közfeladat ellátás keretében állami intézményfenntartásra kijelölt szerv jelöli ki márc.31-ig.)

Az **akkreditált felsőfokú szakképzést** a felsőoktatási intézmény képzési programjának részét képező szakképzési programként szervezzük.

A Pedagógiai programban az akkreditált felsőfokú szakképzésre vonatkozó valamennyi szabályozás a tanulmányait utoljára a 2012/13. tanévben megkezdő évfolyamokra érvényes kifutó rendszerben.

³ Az iskolarendszerű **felnőttoktatás** alapvető célja, hogy a felnőtt tanuló munkahelyi, családi vagy más irányú elfoglaltságához, a meglévő ismereteihez és életkorához igazodó iskolai oktatás keretében felkészüljön érettségi vizsgára, illetve azon szakképesítésekben, amelyekben kidolgozott tanterv áll rendelkezésre szakmai végzettséget szerezzen. A felnőttoktatásban az oktatás megszervezhető a nappali oktatás munkarendje, továbbá esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerint. Nappali oktatás munkarendje szerint azok részére szervezhető meg az oktatás, akik nem kizárólag felnőttoktatásban vehetnek részt. A nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább kilencven százalékát el kell érnie. Az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát, levelező oktatás esetében legalább tíz százalékát el kell érnie. Más sajátos munkarend szerint is folyhat az oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie, továbbá, ha a tanórai foglalkozások száma nem éri el a levelező oktatásra meghatározott óraszámot. Más sajátos munkarend szerint folyik a felnőttoktatás különösen a távoktatási formában. A szakmai képzés esetében az OKJ szabályai alapján indítható szakképzés.

A felnőttoktatás sajátos formáját valósítja meg a TÁMOP 3.2.1/B projekt keretében megvalósuló **Szent László Digitális Középkola**. A képzés internet közbeiktatásával megvalósuló oktatást kínál. A távoktatás egy speciális, a digitális és a személyes oktatási formát egyszerre alkalmazó tanulási-tanítási módszerrel

elsősorban a közoktatás 9-12. évfolyamaiból kimaradt felnőttek érettségijhez jutásának elősegítése a cél.

A felnőttoktatásban is kiemelt célként kezeljük az élethosszig tartó tanulás igényének és képességének kialakítását.

A felnőttképzés, iskolarendszeren kívüli képzés célja, hogy a tanuláshoz való jog a felnőttek egész életpályáján érvényesüljön, a felnőttkori tanuláshoz és képzéshez való hozzáférés bővüljön. A felnőttképzés révén az állampolgárok elhelyezkedési esélye növekedhet, hogy meg tudjanak felelni a gazdasági, kulturális és technológiai fejlődés kihívásainak, hogy eredményesen tudjanak bekapcsolódni a munka világába, sikeresek legyenek életük során, valamint annak érdekében, hogy a felnőttkori tanulás és képzés révén az életvitel minősége javuljon. A felnőttképzésbe a tankötelezettségét teljesített felnőttek általános, nyelvi vagy szakmai képzésekbe kapcsolódhatnak be. Az általános képzés az általános műveltség növelését célozza, amely hozzájárul a felnőtt személyiségének fejlődéséhez, a társadalmi esélyegyenlőség és az állampolgári kompetencia kialakulásához. A szakmai képzés valamely foglalkozás, munkatevékenység végzéséhez szükséges kompetencia megszerzésére, fejlesztésére irányul, szakképesítés megszerzését, vagy újabb szakképesítés elsajátítását teszi lehetővé az adott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeinek megfelelően. A felnőttképzés területén is kiemelt feladatnak tartjuk az ECDL szinteknek megfelelő informatikai írástudás, digitális készségek fejlesztését, valamint az idegen nyelvi készségfejlesztést.

A képzések mellett elengedhetetlen a megfelelő felnőttképzési szolgáltatások nyújtása, az előzetes tudásszint mérés, pályatanácsadás, álláskeresési technikák elsajátítása, pályakorrekciós tanácsadás, képzési szükségletek felmérése és képzési tanácsadás.

2.3 A tantervi célok megvalósításának keretei, eszközei

2.3.1 Osztályok, csoportok szervezése

2.3.1.1 Általánosan képző évfolyamokon

Az osztályok szervezésénél elsősorban a szakmacsoportokat, ágazatokat, szakképesítéseket vesszük figyelembe.

Az osztályok, gyakorlati csoportok létszámhatárait, átlagléttszámot és maximális létszámot az Nkt. 4. melléklete határozza meg.

Szakközépiskolában minden osztály esetén alkalmazunk csoportbontást az alábbi tantárgyaknál:

- informatika
- idegen nyelv
- minden olyan tantárgy esetén, ahol az ágazati kerettantervek előírják.

A tanulók felzárkóztatása, a képességek fejlesztése, a tanítási - tanulási folyamat hatékonysága, illetve szakmacsoportos alapozó tantárgyak jellege megköveteli az

osztályon belüli csoportbontást, amit az alábbi tantárgyaknál alkalmazhatunk, amennyiben az osztálylétszám eléri a 26 főt (kivéve a gyakorlati képzés csoportjait):

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- szakmai orientáció, szakmacsoportos alapozó tantárgyak
- művészeti szakközépiskolában szakmai elméleti és szakmai gyakorlati képzés
- sport-szakközépiskolai osztályban a sportág jellegének megfelelően
- a szakiskola közismereti foglalkozásain az érvényes kerettanterv szerint.

2.3.1.2 Szakképzési évfolyamokon

Osztály egy vagy több szakmai csoportból is szervezhető.

Szakképzési évfolyamokon a szakközépiskolai és szakiskolai elméleti képzés, a gyakorlati képzés, valamint a művészeti szakközépiskolában a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati képzés az Nkt. 4. számú melléklete szerinti létszámokkal szervezhető.

Az azonos szakmacsoportban tanuló, és több elágazással rendelkező szakképesítés esetén a tanulók egy osztályba szervezhetőek, ha a központi programjuk közös modulokat ír elő. Ebben az esetben az eltérő modulok csoportbontásban oktathatók, ha a csoport létszáma eléri a szakiskolai és szakközépiskolai gyakorlati képzésre vonatkozóan a törvényben meghatározott létszámot.

A szakmai idegen nyelv tantárgynál csoportbontás alkalmazható.

2.3.1.3 Differenciált oktatás keretei

Differenciált csoportos foglalkozás indítható, ha a jelentkezők létszáma eléri a 10 főt, és mindaddig folytatható, míg 8 fő alá nem csökken a létszám. Ilyen foglalkozások elsősorban a tanulók igénye, jelentkezése alapján indíthatóak. Az alábbi területeken javasolt a foglalkozások indítása:

- szaktantárgyi
- érettségire felkészítő
- sportkörök
- szakkörök
- önképzőkörök

Differenciált egyéni foglalkozások 10 fő alatti csoportokban is szervezhetőek az alábbi esetekben:

- a tanulók felzárkóztatása, korrepetálás
- tehetséggondozás
- versenyre való felkészítés
- képességfejlesztés
- gyógytestnevelés (lásd: SZMSZ6.5)
- emelt szintű érettségire felkészítés (lásd: SZMSZ 6.3.3)

2.3.2 A képzés formái

2.3.2.1 Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások

Tanórai foglalkozás: amelynek keretében a tananyag feldolgozása folyik. Tanórai foglalkozás elméleti és gyakorlati tanítási óra lehet. Elméleti tanítási óra minden olyan foglalkozás, amelynek keretében nem gyakorlati képzés folyik.

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható. (Nkt. 13.§ (2))

Amennyiben a tanuló a választható foglalkozáson való részvétel mellett dönt, az számára kötelezővé válik. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. (Nkt. 14.§)

A tanórai foglalkozások mellett - a tanulók érdeklődése, igényei szerint *tanórán kívüli foglalkozásokat* szervez. Tanórán kívüli foglalkozás:

- a szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör, énekkar, művészeti csoport (együtt diákkör),
- az iskolai sportkör,
- a tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokságok, iskolák közötti versenyek, bajnokságok, diáknapi,
- tanulmányi kirándulások,
- határon túli kirándulások (Nkt.9.§ (4))
- a természettudományos és a szakmai tantárgyakhoz kapcsolódó terepgyakorlatok és üzemlátogatások,
- hangverseny, színház, mozi, múzeumlátogatások

a 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet 34.§ (3) feltételek figyelembe vételével.

2.3.2.2 Intézményünkben megjelenő tevékenységi formák

- fakultáció
- emelt szintű érettségire felkészítés
- felzárkóztatás
- korrepetálás
- projekt
- nyelvvizsga előkészítő
- informatikai vizsgákra felkészítő
- tantárgyi szakkörök
- érdeklődési körök
- pályaorientációs szakkör
- sportfoglalkozás
- felvételi előkészítő
- felsőfokú intézmények alkalmassági vizsgáira való felkészítő foglalkozás
- a műszaki felsőoktatásban továbbtanulók számára számítógéppel segített műszaki rajzoktatás
- tehetséggondozó program

2.3.2.3 Könyvtárhasználat, könyvtár-pedagógia

Az emberiség birtokában lévő ismeretek mennyisége rohamosan nő, ezért mindenki számára egyre nélkülözhetetlenebbé válik a folyamatos információ-frissítés.

Mindehhez a diákévek során kell az információszerzés tudását, az önműveléshez szükséges ismereteket, műveleteket és szemléletet elsajátítani. Ennek egyik eszköze az iskolai könyvtár és a könyvtáros-tanár által tanított könyvtárhasználati ismeretek. Ez azonban önmagában kevés, hiszen hiába tanulja meg a diák a kereső folyamatot, ha nem gyakorolja tanulmányai közben, ha nincs szükség a tankönyvön kívüli információk keresésére, feldolgozására, alkalmazására, ha nem várnak tőle ilyen típusú feladatokat.

Az önművelés technikáinak elsajátítását a könyvtár eszközeivel elszigetelten tanítani nem lehet, csak a könyvtár és a tantestület együttes, egymást támogató, tervszerű együttműködésével.

Ennek megfelelően a feladatok megoszlanak:

- a *könyvtáros-tanár feladata* a könyvtárhasználat elméleti alapozó ismereteinek tanítása a tanterv szerint
- az *egyed- szaktanárok feladata* a saját területük szakirodalmának megismertetése és használatása
- a *tantestület közös, általános feladata* az olvasási szokások, információ-gyűjtési technikák fejlesztése.

(lásd: SZMSZ 3.15)

2.3.3 Tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvkiválasztásnál figyelembe vesszük:

- a hivatalos tankönyvlistát,
- a szakképzésben a központi programok által ajánlott szakirodalmat,
- a világos és egyértelmű, adott korosztálynak szóló fogalmazást, jól érthetőséget,
- a jó ábra- és táblázatgyűjteményt,
- a kompetenciafejlesztés lehetőségeit,
- az önálló tanulói feldolgozás lehetőségét,
- a motiváló, esztétikus kivitelezést,
- esetlegesen a számítógépen történő megjelenítés lehetőségét,
- a vizsgakövetelményeket (érettségi és szakmai vizsgák)
- azonos minőség esetén az alacsonyabb árat.

A tankönyvkiválasztás gyakorlatában:

- A döntés a tantárgyat tanító tanárok közösségének joga.
- Döntésüket szótöbbséggel hozzák meg minden év február 15-ig. A döntés minden munkaközösségi tagra kötelező érvényű.

- Törekedni kell arra, hogy a bevált tankönyvcsaládokat a felmenő évfolyamokon is alkalmazzuk.
- A tanulók számára csak akkor rendelhető tankönyv, munkafüzet, stb., ha azt a pedagógusok már megismerték.
- Csak olyan tankönyvek, taneszközök rendelhetők a tanulók számára, amelyeket a pedagógus a tanítás-tanulás folyamatában ténylegesen alkalmaz.
- Az idegen nyelvi tankönyvek kommunikáció központúak és grammatikai orientáltságúak legyenek, lehetőleg a ma élő nyelv fordulatait, kifejezéseit tartalmazzák, adjanak jó betekintést az adott kultúrába. Lehetőleg tartalmazzanak szógyűjteményt, fejlesztő feladatokat és hangzó anyagot (CD).
- A munkaközösségek döntését az Iskolaszék hagyja jóvá minden év február közepéig. Csak az így jóváhagyott könyvek, tanulmányi segédletek stb. megvételét lehet megkövetelni a tanulóktól.

Az iskola által összeállított tankönyvek jegyzékéről a szülők minden tanévben írásos tájékoztatást kapnak, továbbá tájékoztatjuk a szülőket az iskola által biztosított tankönyvekről. (lásd. SZMSZ 5.2)

2.3.3.1 A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 2. melléklete tartalmazza a jegyzéket a nevelési-oktatói intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.

A szakképzési évfolyamokon a szakmai és vizsgakövetelmény tartalmazza a szakmai elméleti és gyakorlati képzéshez szükséges eszköz- és felszerelési jegyzéket, amely szakképesítésenként meghatározott, a képzési feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök, gépek, szerszámok, alapanyagok, helyiségek és felszerelések minimumát jelenti.

2.4 A tanuló tanulási teljesítményének, tanulmányi előmenetelének értékelése

2.4.1 Az értékelés kategóriái

2.4.1.1 Érdemjegy

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli.

Az érdemjegyek és osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanuló gyakorlati képzéséről köteles foglalkozási naplót vezetni. A foglalkozási naplónak tartalmaznia kell a szakmai tevékenységeket tantárgyanként, az ezekre fordított időt és a tanuló értékelését. [Szakképzési törvény 41. § (1) (2)]

Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli érdemjeggyel. [Nkt. 54. § (8)]

Az érdemjegyek arányaikban tükrözzék a tananyag sajátosságait, a tanterv, az érettségi vizsga és a szakmai vizsga követelményei alapján.

Az érdemjegy megállapítása a tanuló teljesítményének értékelésére szolgál, az nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegy beírása az elektronikus osztályozó naplóba a pedagógus kötelessége.

2.4.1.2 Osztályzat

A pedagógus a tanuló teljesítményét félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg. [Nkt. 54. § (8)]

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér az érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér a pedagógustól annak okáról. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület nem ért egyet annak indokaival, az osztályzatot a tanuló javára módosítja. [Nkt. 54. § (6)]

Az iskola a szülőt a tanuló előmeneteléről az E-naplóba való betekintés lehetőségével folyamatosan, félévkor a tanulmányi könyvben, év végén a bizonyítványban értesíti.

2.4.1.3 Szöveges értékelés

Az értékelés fejlesztő jellegét hangsúlyozza a szöveges értékelés. A tanuló teljesítményében, előmenetelében, kompetenciáiban mutatkozó változásokat részletesen kifejti.

2.4.1.4 Minősítés

Adott tantárgy esetén a követelmények teljesítését vagy nem teljesítését igazolja. Az ellenőrzőbe, illetve a bizonyítványba az alábbi bejegyzések valamelyike kerül:

- kiválóan megfelelt
- megfelelt
- nem felelt meg

A minősítés értelmezése:

- kiválóan megfelelt: a tanuló aktívan részt vesz a tanórai foglalkozásokon, a feladatokat pontosan teljesíti, összteljesítménye 80% fölötti
- megfelelt: a tanuló kevésbé aktívan vesz részt a tanórai foglalkozásokon, a feladatokat közepes szinten teljesíti, összteljesítménye 50% -80%
- nem felelt meg: a tanuló nem vesz részt aktívan a tanórai foglalkozásokon, a feladatokat kisebb részben teljesíti, összteljesítménye 50% alatti

Intézményi szinten a tanulók minősítést kapnak az alábbi tantárgyakból:

- gyógytestnevelés
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások
- testnevelés tantárgy valamennyi érettségi utáni, és a közismereti oktatást nem tartalmazó szakképző évfolyamon

Humán szakterületen *szakmai orientáció tantárgyai, valamint szakmacsoportos alapozó oktatás* az egészségügy és a szociális szolgáltatások szakmacsoportokra:

- tanulásmódszertan
- kommunikáció
- ön-és társismeret
- humán pályák világa
- szakmai kommunikáció
- életpálya építés
- kommunikációs készségfejlesztés
- személyiségfejlesztés
- szakmai személyiségfejlesztés
- szociális pályák világa

A felsorolt tantárgyak körébe tartozó tananyagtartalmak a tanulók alap- és társas kompetenciáinak fejlesztését célozzák, amelynek keretében a fejlődés üteme, a változások mértéke személyiségfüggő.

A felnőttoktatás keretében zajló egészségügyi szakképzés 5, és annál alacsonyabb óraszámú tananyag egységei.

2.4.1.5 Értékelés az akkreditált felsőfokú szakképesítések esetében

A felsőfokú szakképzésben az értékelés a felsőoktatási intézmény képzési programjának részét képező szakképzési programban foglaltak szerint történik.

2.4.1.6 Értékelés felnőttoktatásban

A felnőttoktatásban a tanulók tudását év közben adott érdemjegyekkel, vagy félévkor, illetve év végén tanár előtti beszámoltató vizsgán kell értékelni.

Ha a tanár év közben adott érdemjegyekkel értékeli: a legalább 10 órás tárgyak esetében minimum 3 érdemjegyet kell adni, ami lehet szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati értékelési formában. A számonkérések idejét, számát és formáját a szaktanár határozza meg, pótlásra egyszer van lehetőség. Amennyiben a tanulónak egy félévben nincs 3 érdemjegye, akkor félévkor, illetve év végén nem osztályozható.

Ha a tanár beszámoltató vizsga alapján értékeli, akkor a tanuló órai munkáját is beszámíthatja az osztályzatba. Indokolt esetben beszámoltató vizsga előtt legkésőbb 3 nappal halasztás kérhető. Utólag csak táppénzes vagy munkáltatói igazolást lehet elfogadni 8 munkanapon belül. Beszámoltató vizsga időpontok: félévkor január hónap, év végén június hónap, végzős évfolyamon április hónap.

2.4.2 Az értékelés formái

2.4.2.1 Szóbeli formái

- szóbeli felelet
- projektmunka esetén prezentáció
- kiselőadás
- szóbeli vizsgafelelet

2.4.2.2 Írásbeli formái

- röpdolgozat
- szódolgozat (idegen nyelv esetén a szavak megtanulásának ellenőrzésére)
- dolgozat
- témazáró dolgozat
- vizsgadolgozat
- év végi minimumkövetelményeket tartalmazó dolgozat
- házi dolgozat
- portfólió
- esettanulmány

(lásd: 1. sz. melléklet Fogalomtár)

2.4.2.3 Gyakorlati tevékenység formái

- gyakorlati foglalkozáson nyújtott teljesítmény az iskolában vagy a gyakorlati helyen
- elkészített munkadarab
- portfólió
- informatika, számítástechnika, egyéb tantárgy esetén, számítógépen végzett feladat
- testnevelés tantárgyban a tanórai munka

2.4.2.4 Vizsgák

A) A továbbhaladáshoz szükséges vizsgák (lásd SZMSZ 6.3 és 6.4)

Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák követelményei és az értékelés szabályai megegyeznek a nappali munkarend szerint tanulókra vonatkozó követelményekkel és szabályokkal. A vizsga szabályait, valamint részeit az SZMSZ tartalmazza. A vizsgára jelentkezés módjáról és határidejéről a Házirend 12. pontja ad tájékoztatást. Tanulmányok alatti vizsgák a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet rendelkezései értelmében *független vizsgabizottság* előtt is tehetőek. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető. (lásd SZMSZ 5.9.2)

A tanulmányok alatti vizsgák: osztályozó vizsga, beszámoltató vizsga, javító vizsga, pótló vizsga, különbözeti vizsga.

➤ **Osztályozó vizsga:** a félévi vagy év végi osztályzat megállapítására szolgál.

A nevelőtestület döntése alapján *osztályozó vizsgát tehet* az a tanuló, aki

- mulasztása miatt nem osztályozható [20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§(2)]
- a tanulmányi követelményeknek az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget.

Osztályozó vizsgát az a tanuló köteles tenni, aki

- tanulmányait magántanulóként folytatja,
- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- a Digitális Középiskola tanulója
- osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- előrehozott érettségi vizsgára jelentkezik.

Előrehozott érettségi vizsgára annak a tanulónak javasoljuk a jelentkezést, akinek az adott tantárgyból elért félévi, vagy év végi eredménye legalább közepes.

➤ **Beszámoltató vizsga**

A szakképző iskolában a felnőttoktatásban - a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint - szervezett beszámoltató vizsga is osztályozó vizsgának számít, amelyre tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

➤ **Javító vizsga: az elégtelen osztályzat javítására szolgál.**

Javító vizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte. [20/2012.EMMI rendelet 64.§ (7)].

➤ **Pótló vizsga**

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadását befejezné

➤ **Különbözeti vizsga**

A tanuló különbözeti vizsgára kötelezhető - a szakképzés kivételével - ha más iskolatípusból, vagy más tanterv szerint oktató iskolából kéri átvételét az iskolába, amennyiben nem tanulta, vagy eltérő óraszámban, illetve felépítésben tanulta az adott tantárgyat.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben tanulmányait folytatni kívánja.

Vizsgák a szakképzésben

➤ **Szintvizsga**

A szintvizsgát a gazdasági kamara szervezi annak mérésére, hogy a tanuló a szakiskolában az első szakképzési évfolyamon elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat.

A szintvizsga megszervezésére az első szakképzési évfolyam tanévében, február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig terjedő időszakban kerül sor. A szintvizsga minden tanuló számára kötelező, amelynek eredménye a tanuló év végi szakmai érdemjegyébe nem számít bele.

A szintvizsgát nem teljesítő tanuló részére a gazdasági kamara pótló, javító szintvizsgát szervez.

A szakiskolai tanuló szakmai gyakorlati képzésére a tizedik-tizenegyedik évfolyamon a szintvizsga teljesítéséig kizárólag a szakképző iskolában vagy a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében kerülhet sor.

A szakiskola a felvételtől ismerteti a szintvizsga követelményeit a tanulóval, valamint a honlapján folyamatosan biztosítja a szintvizsga követelményeinek nyilvánosságát.

➤ **Modulzáró vizsga**

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a szakképzést folytató intézmény a képzési szakaszok lezárásaként a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott moduloknak megfelelő modulzáró vizsgát szervez. A modulzáró vizsga a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározottak szerint összevontan is megszervezhető.

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben a komplex szakmai vizsgára bocsátás feltétele a szakmai és vizsgakövetelményben előírt modulzáró vizsga eredményes letétele.

Az iskolai rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak - a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint - egyenértékűek az adott követelménymodulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével.

- **Felsőfokú szakképzésben a vizsgák** szervezése a felsőoktatási intézmény képzési programjának részét képező szakképzési program szerint történnek.

Zárvizsgák (lásd: SZMSZ6.3)

- **Érettségi vizsga:** a 100/1997.(VI.13.) Kormányrendelet alapján
- **Szakmai vizsga** :26/2001..(VII..27) OM rendelet, valamint a 20/2007. (V.21.) SZMM rendelet a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről alapján
- **Komplex szakmai vizsga** az iskolai rendszerű szakképzésben részt vevő tanuló és az iskolarendszeren kívüli szakképzésben részt vevő felnőtt szakmai elméleti és gyakorlati tudásának, képességeinek, készségeinek, ismereteinek mérése, amely az OKJ-ban meghatározott szakképesítés megszerzéséhez szükséges, a szakképesítéshez tartozó feladatprofil szerinti tevékenységek ellátásához meghatározott ismeretek elsajátítását tanúsító, jogszabályban meghatározott bizonyítvány kiadására irányuló eljárás.

B) Belső vizsgák

Az iskola által szervezett, a munkaközösségek munkatervében meghatározott, a tanuló teljesítményébe beszámító vizsgák.

A belső vizsgák célja, hogy a diákok

- szóbeli kifejezőképessége és a vizsgahelyzetben szükséges kompetenciái fejlődjenek,
- vizsgarutint szerezzenek.

A belső vizsga tervezett időpontját a tanév rendjében kell meghatározni. A vizsgák iskolai tagokból álló vizsgabizottság előtt folynak.

A belső vizsga eredményét

- ha szóbeli, a vizsga napján,
- ha írásbeli, akkor egy héten belül,
- ha gyakorlati, legkésőbb a vizsgát követő napon közölni kell a tanulóval.

Belső vizsga szervezhető:

➤ **Szakközépiskolában**

- 9-12.(13.) évfolyamon: magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, idegen nyelvből, más érettségi tantárgyból „kisérettségi” (lásd: 1. sz. melléklet Fogalomtár)

➤ **Szakképzésben**

- írásbeli belső vizsga/írásbeli belső vizsgatevékenység
- interaktív belső vizsgatevékenység
- szóbeli belső vizsga/szóbeli belső vizsgatevékenység
- gyakorlati belső vizsga/gyakorlati belső vizsgatevékenység (korábban „ellenőrző vizsga” vagy „köztes vizsga”)
- az egészségügyi szakképzésben tantárgyi vizsga (A vizsgaszervezés szabályozása a helyi tantervben található.)

2.4.3 Az értékelés elvei és gyakorlata

2.4.3.1 Az értékelés elvei

- objektivitás
- fejlesztő jelleg
- rendszeresség
- gyors visszajelzés
- törvényesség

2.4.3.2. Az osztályzat megállapítása

- A tanulónak tantárgyanként - beleértve a gyakorlati tárgyakat is - legalább 3 érdemjegyet kell kapnia egy félévben, lehetőleg egyenletes eloszlásban. Kivételt képeznek azok a tárgyak, amelyek féléves, vagy összes óraszámában nem haladja meg a 10 órát. Szakmai gyakorlatból a tanulónak minden hónapban rendelkeznie kell legalább egy érdemjeggyel. Kivételt képez, ha a szakképzés központi programja másként írja elő.

- Ha a tanuló a külső szakmai gyakorlatát több helyen tölti le, akkor gyakorlólóhelyenként legalább egy érdemjegy szükséges az osztályzat megállapításához.
- Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg. [Köznevelési törvény 54. § (8)] Az osztályfőnök a havi érdemjegyek alapján egyeztet gyakorlati oktatóval és rögzíti a félévi, illetve év végi osztályzatot.
- Amennyiben a szakmai gyakorlat iskolai gyakorlati helyen, iskolai tanműhelyben kerül megszervezésre a félévi és év végi osztályzatot a gyakorlati oktató állapítja meg. Ugyancsak a gyakorlati oktató állapítja meg az osztályzatot, ha a gyakorlat megosztva kerül megszervezésre, külső és iskolai gyakorlati helyen is (csoportos/összevont gyakorlat formájában), az osztályzat megállapítása előtt egyeztet a külső gyakorlati hely oktatójával.
- Az osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni az érdemjegyek alakulásának tendenciáját, és a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagát.
- Amennyiben a munkaközösségek kidolgozzák a tantárgyankénti minimumkövetelményeket, azt a tanév elején ismertetni kell a tanulókkal, majd folyamatosan tudatosítani kell.
- Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja. [Nkt. 54.§ (6)]

A nevelőtestület fenti jogkörét az osztályban tanító pedagógusok közössége gyakorolja. Ezt a testületet az igazgató, az illetékes igazgatóhelyettes vagy az osztályfőnök is összehívhatja. Az osztályfőnöknek kötelessége összehívni, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér.

A módosításhoz a szavazati joggal rendelkezők több, mint 50 %-ának igenlő szavazata szükséges. Szavazati joggal rendelkezik minden, az adott osztályban tanító pedagógus, az igazgató, a felelős igazgatóhelyettes. Minden résztvevőnek egy szavazata van. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök dönt.

2.4.3.3 Az érdemjegyek súlyozása az osztályzat megállapításánál

- A szóbeli feleletre, dolgozatra, röpdolgozatra, szódolgozatra, házi dolgozatra, stb. kapott érdemjegy egy érdemjegynek számít.
- A témazáró dolgozat és a belső vizsga érdemjegyét súlyozottan (kettő érdemjegyként) kell figyelembe venni az osztályzat megállapításánál, és a naplóba piros színnel kell beírni.
- Amennyiben a szakmai gyakorlat megosztva kerül megszervezésre, külső és iskolai gyakorlati helyen is (csoportos/összevont gyakorlat formájában), a külső gyakorlati helyen kapott érdemjegyet egyszer, a csoportos/összevont iskolai gyakorlatokon (amelyik szakképesítésnél a központi programban ez szerepel) kapott érdemjegyet súlyozottan (kettő érdemjegyként) számítjuk be.
- A szintvizsga eredménye a tanuló év végi szakmai érdemjegyébe nem számít bele. A tanulók teljesítményét a kamara által delegált szintvizsgabizottság értékeli a gyakorlati szint vizsgakövetelményei alapján.

2.4.3.4 Az osztályzat meghatározása moduláris képzésben

- A 2006-tól kiadott moduláris felépítésű szakmai és vizsgakövetelmények alapján szervezett iskolai rendszerű képzésekben modulzáró vizsgát nem kell szervezni, az utolsó szakképző évfolyam eredményes elvégzése egyenértékű a modulzáró vizsga eredményes letételével, ami a szakmai vizsgára bocsátás feltétele.

Az év közbeni érdemjegyek alapján a tanuló osztályzatot a modul részét képező tananyagegységekre/tantárgyakra kap.

Félévkor a félévi értesítőbe a tananyagegység/tantárgy érdemjegyei alapján kerül megállapításra a félévi osztályzat.

Tanév végén az év közbeni összes érdemjegy alapján kell megállapítani a tananyagegység/tantárgy osztályzatát.

A 2006-tól kiadott moduláris felépítésű szakmai és vizsgakövetelmények, valamint központi programok tartalmazzák a szakképesítések szakmai követelménymoduljait, az ezekhez rendelt tananyagegységek azonosítóját, megnevezését, óraszámát, valamint a tananyagegységhez tartozó összes tananyagelem azonosítóját, megnevezését, óraszámát. Amennyiben a szakmai programban, szakképesítés óratervében tantárgyak szerepelnek, az adott tantárgyat részletesen meg kell határozni: a hozzá tartozó tananyagegységek és tananyagelemek pontos azonosítójával, megnevezésével, óraszámával.

A modul követelményeinek teljesítését a tanügyi nyilvántartásokba záradék formájában be kell jegyezni. A modul részét képező valamennyi tananyagegység/tantárgy teljesítése jelenti a modul követelményeinek teljesítését.

2.4.3.5 Szakmacsoportos szakközépiskolai szakmai alapozó tantárgyak osztályozása

- A szakközépiskola 9-12 (13). évfolyamain *szakmai alapozó tantárgyak* a szakmai előkészítés, szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás adott szakmacsoportra.
- Ezen tantárgyak több részismeretet („résztantárgy” néven is ismert) tartalmaznak. A részismereteket év közben érdemjegyekkel kell értékelni vagy minősíteni kell. Az érdemjegyek alapján félévkor és tanév végén történik a részismeret osztályzatának megállapítása.
- A szakmai alapozó tantárgy osztályzatát a részismeretek osztályzatai alapján kell meghatározni félévkor és tanév végén, átlagolással.
- Elégtelen a szakmai alapozó tantárgyra kapott osztályzat, ha egy vagy több részismeretből elégtelen osztályzatot kap a tanuló.
- Amennyiben a tanuló a szakközépiskola 9-12 (13). évfolyamain a szakmai alapozó tantárgyból („integrált tantárgy”) elégtelen osztályzatot kap, vagy nem osztályozható, csak abból a részismeretből/azokból a részismeretekből tesz javítóvizsgát vagy osztályozó vizsgát, amelyekből elégtelen volt az év végi érdemjegye, vagy hiányzásai miatt nem kapott érdemjegyet. Ha a javítóvizsgán a tanuló egy részismeretből elégtelen osztályzatot kap, elégtelen a javítóvizsga osztályzata, ezáltal a szakmai alapozó tantárgy osztályzata is elégtelen.

2.4.3.6 Osztályzat megállapítása a felnőttoktatásban

- Az esti vagy levelező munkarend szerinti felnőttoktatásban a tanulók tudását év közben adott érdemjegyekkel, vagy félévkor, illetve év végén tanár előtti beszámoltató vizsgán kell értékelni.
- Ha a tanár év közben adott érdemjegyekkel értékeli a félévi és év végi osztályzatokat ezek alapján kell megállapítani. Amennyiben a tanulónak nincs elég érdemjegye, akkor félévkor, illetve év végén nem osztályozható, a továbbhaladáshoz osztályozó vizsgát kell tennie.
- Ha a tanár beszámoltató vizsga alapján értékeli, osztályzatát a vizsga eredménye alapján kell megállapítani félévkor és tanév végén.

2.4.4 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- Az a tanuló léphet magasabb évfolyamra, aki minden tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott a tanév befejezéséig, valamint a szakképző évfolyamokon az előírt összefüggő szakmai gyakorlat követelményeit teljesítette.
- A mulasztások tekintetében a magasabb évfolyamra lépés feltételeinek teljesítését a Házirend 7. pontja tartalmazza.

2.4.5 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A hazai pedagógiai gyakorlatban az iskolai tanórai tananyag feldolgozásnak és gyakorlásnak szerves kiegészítője a tanulók otthoni munkája.

Célja:

- az önálló tanulás készségének kialakítása, fejlesztése,
- a feldolgozott tananyag rögzítése, begyakorlása,
- a tanulási folyamat hiányosságainak feltárása.

Alapvető elvként fogalmazzuk meg, hogy

- a házi feladat elsősorban tevékenység központú legyen,
- a tanítási órán jól előkészített és megalapozott legyen,
- az otthoni munka élményszerű legyen,
- az önálló szellemi tevékenységről tanítványainknak már a középiskolás éveik alatt kedvező tapasztalataik legyenek,
- tanulóinkban alakuljon ki e munka tervezhetőségének, rendszerességének igénye,
- a házi feladat személyre szabott tanulási módszert gyakoroltasson.

A tanulóval előre tudatni kell, ha a kiadott házi feladatot a tanár érdemjeggyel kívánja értékelni.

A tanulók túlterhelését megelőzendő:

- kötelező olvasmány és egyéb feladat kizárólag szünetre nem adható,
- szünetre és hét végére adott feladatok mennyisége az azt követő első tanítási napra történő felkészülést nem haladhatja meg.
- házi dolgozat és kiselőadás elkészítéséhez témától függően elegendő időt kell biztosítani (minimum 3 nap).

2.4.6 A szakmai előkészítés, szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás beszámítása a szakképző évfolyamokon

A szakmacsoportos szakközépiskola 9-13. évfolyamain, a kerettanterv alapján a helyi tanterv szerint szakmai előkészítés, szakmai orientáció, szakmacsoportos alapozó tantárgy oktatása folyik a választott szakmacsoport elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítására, készségek, képességek fejlesztésére, az érettségire való felkészülésre.

A szakképzést folytató intézményben folytatott tanulmányokat a szakképesítést nyújtó szakképzésben előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe be kell számítani.

- Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet (beszámítás iránti kérelem) a szakképzést folytató intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.
- A beszámítás mértékéről a szakképzést folytató intézmény vezetője dönt.

Ha a szakközépiskolai tanuló a szakmai elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tantárgyból érettségi vizsgát tesz, sikeres vizsga esetén eredményét a szakmai vizsga részei, tantárgyai követelményeinek ismételt teljesítése alól felmentés adható, amennyiben a szakmai és vizsgakövetelmény erre lehetőséget ad.

- E rendelkezés nem alkalmazható, ha megváltozott a szakmai és vizsgakövetelmény.
- A felmentés iránti kérelmet, valamint a vizsga letételét igazoló bizonyítványt, a szakmai vizsgát szervező intézmény vezetőjéhez a vizsgára történő jelentkezéssel együtt kell benyújtani.
- A felmentésről a vizsgaszervező vezetőjének javaslatára a szakmai vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság dönt.
- A vizsgabizottság a kérelmet csak abban az esetben utasíthatja el, ha a felmentés jogszabályban előírt feltételei nem állnak fenn.
- A vizsgarész vagy tantárgy osztályzatát, illetőleg érdemjegyét a másik vizsgán elért eredmény alapján a vizsgabizottság állapítja meg.

2.5. A személyiség- és közösségfejlesztés

2.5.1. Környezeti nevelés

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlat feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével, olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a

természet és környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.” (NAT 243/2003)

Intézményünk általános és konkrét környezeti ismeretekkel, alkalmazható tudással kívánja felvértezni tanulóit.

A környezeti nevelés az intézmény minden pedagógusának feladata tanórán és tanórán kívüli foglalkozáson egyaránt.

Az intézmény egészét nevelési rendszerként értelmezve, a környezettudatos magatartást, így a példamutatást minden munkatársunktól elvárjuk.

2.5.1.1 A környezeti nevelés célja

- Minden tanórán és tanórán kívüli tevékenységben - ha az adott témához kapcsolható - valósuljon meg a környezeti nevelés.
- A nem természettudományos közismereti tantárgyak (pl. magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, képzőművészet) tanításakor is tudatosan merítsünk a környezetvédelmi témákból.
- Tanulóink gondolkodásukban és cselekvésükben egyaránt váljanak környezettudatos állampolgárrá.

2.5.1.2 A környezeti nevelés feladatai

- Mutassuk meg és gyakoroltassuk azokat a tevékenységi formákat, amelyekre a tanulóknak, mint környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó állampolgároknak szükségük lesz.
- Alakítsuk ki a környezeti kérdésekhez való érzelmi és értelmi megközelítés között a megfelelő egyensúlyt.
- Tegyük képessé a tanulókat az önálló ismeretszerzésre és véleményalkotásra, gondolataik megfogalmazására és elmondására a környezetszennyezési kérdésekben.
- Tegyük képessé a tanulókat, hogy tudatosan ismerjék fel és elemezzék a közvetlen környezetükben fellelhető környezetszennyező és egészségre ártalmas életviteli szokásokat, valamint ösztönözzék önmagukat és családjukat is a környezetbarát életmód elfogadására.
- A tanulók a különböző tantárgyakban elsajátított ismereteiket felhasználva fejlesztő környezetvédelmi szemlélettel rendelkezzenek.
- A szakképzésben az anyagismeret tantárgyban hangsúlyozottan jelenjen meg a konkrét környezetvédelmi tartalom.
- A tanulók legyenek képesek:
  - az embert bio-szociális lényként értelmezni,
  - elemezni a természeti környezet és az ember kapcsolatát,
  - megfigyelni az egyszerűbb környezeti jelenségeket és önállóan leírni tapasztalataikat,
  - felismerni a környezetszennyezés következményeit és környezetkárosító hatásait,
  - felismerni a mesterséges környezet egészségre gyakorolt hatásait,
  - megérteni az emberiség globális problémáit, azokat elemezni és az összefüggéseket feltárni,
  - alkalmazni a tanult ismereteket lakóhelyi környezetük megóvása, saját és környezetük egészséges életmódjának kialakítása érdekében.

- a fenntartható fejlődés elvét értelmezni és gyakorlatban alkalmazni.

2.5.1.3 A környezeti nevelés érdekében végzett tevékenységek

Tanórai tevékenységek

A) Természettudományok – Tanulói tevékenységek

Matematika:

- táblázatok elemzése,
- adatok kezelése,
- grafikonok olvasása, értelmezése, készítése,
- összefüggések feltárása, rendszerben való gondolkodás.

Fizika

- a környezet változásainak megismerése, a változások magyarázata,
- az élő szervezetre káros fizikai hatások megismerése (zaj, rezgés, sugárzás), kiküszöbölése, fizikai törvényszerűségek és életjelenségek közötti analógiák felismerése.

Kémia

- környezetbiztonság, a háztartásban használt kémiai anyagok ismerete, kezelése, tárolása, semlegesítése,
- környezeti elemek egyszerű vizsgálata és értelmezése,
- megújuló és meg nem újuló, alternatív energiaforrások ismerete.

Biológia

- a globális környezeti problémák ismerete,
- az élő természet megismerése, védelme,
- a település környezete, védett természeti értékeinek ismerete,
- az ember, mint „biológiai lény” védelme, egészségre nevelés
- ökológiai szemlélet kialakítása, ok-okozati összefüggések felismerése.

Földrajz

- a globális környezeti problémák megismerése,
- a változások okainak feltárása,
- természeti értékek megismerése,
- természet és társadalom kölcsönhatásának megismerése,
- a környezetvédelemmel foglalkozó szervezetek megismerése.

B) Társadalomtudományok - Tanulói tevékenységek

Művészetek (pl. ének-zene, rajz és vizuális kultúra)

- hagyományok a népi kultúrában, a természethez való viszonyulás megismerése,
- a természet szépsége, a mesterséges környezet „szépsége”, analógiák,
- szembesüljenek a vizuális és akusztikus környezetszennyezéssel.

Testnevelés:

- értsék és tapasztalják meg a tanulók a szabadtéri foglalkozásokon, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes,
- a sportoláshoz lehetőség szerint az eszközök és a tornaszerek természetes anyagból készüljenek!

Magyar irodalom

- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenített természeti értékeket,
- alakuljon ki a hatékony kommunikációra törekvés a környezetvédelemben az érdekérvényesítésben,
- sajátítsák el a médiaelemzés technikáit!

Történelem és társadalomismeret

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenység révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni a környezet hatását a gazdálkodásra, a gazdálkodás hatását a környezetre,
- fejlődjön állampolgári felelősségtudatuk,
- ismerjék fel a lokális és globális környezeti problémákat, elhárításuk lehetőségeit!

Idegen nyelv

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek
- feldolgozásának segítségével,
- ismerjék meg hazájuk és más országok környezeti problémáit,
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációs képesség!

C) Szakképzés – Tanulói tevékenységek

- Minden iskolánkban tanított szakmacsoportban ismerjék és alkalmazzák a gyakorlatban használt természet és környezetvédelmi ismereteket!
- Tudják és védjék ki a szakmai ártalmakat!
- Alkalmazzák a szakmában keletkezett hulladékok helyi kezelési szabályait!
- Részesítsék előnyben a környezetbarát technológiákat!

Egészségügy szakmacsoport

- tudják elemezni az emberi egészség és a környezet kölcsönhatását,
- ismerjék a helyes higiénés magatartásra, egészséges életmód követelményeit,
- az embert környezetével egységes egészként szemlélik,
- legyenek képesek megfogalmazni az élő és élettelen környezet jellemzőit,
- tudják jellemezni az élő szervezetet felépítő anyagokat
- tudják ismertetni az életfolyamatok biokémiai, biofizikai és genetikai alapjait
- tudják meghatározni az ember helyét és szerepét az ökoszisztémában
- ismerjék a környezetvédelem prioritásait, legfontosabb feladatait,
- ismerjék a környezettudatos magatartás összetevőit,
- ismerjék és tartásuk be az egészséges és biztonságos munkavégzés szabályait.

Szociális szolgáltatások szakmacsoport

- legyenek képesek az egészséges környezet megtervezésére,
- tudják meghatározni a humán ökológia fogalmát,
- ismerjék fel az élő és élettelen környezet alapvető jellemzőit, törvényszerűségeit, emberrel való kölcsönhatásait,
- tudják megfigyelni az egyszerűbb környezeti jelenségeket, írják le a tapasztalataikat

- ismerjék fel a környezetszennyezés egészségkárosító hatásait, tudják alkalmazni környezetük megóvása és saját egészséges életmódjuk kialakítása érdekében,
- legyenek motiváltak a környezettudatos magatartásra, és egészségük megőrzésére,
- gyakorolják a környezettudatos magatartást,
- ismerjék a tudatos fogyasztói magatartás alapelveit.

Művészet szakmacsoport

- környezetbarát anyagok, természetes anyagok alkalmazása,
- újrahasznosítható anyagok használatának előtérbe helyezése, papír újrahasznosítás, faanyagok,
- szelektív hulladékgyűjtés, hulladékok kezelése
- tanulmányrajzok, organikus formák, természet utáni rajzolásának erősítése,
- organikus építészet, táj és épített környezet környezettudatos szemlélete,
- környezetvédelmi plakátok, logók tervezése
- egészséges, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása.

Gépészet szakmacsoport

- a fémek elállítása tulajdonságai, gyors korróziójának okai,
- az alkalmazott műanyagok és festékek fajtái,
- az ötvözetek és egészséget károsító anyagok (pl. ólom),
- a felhasznált anyagok tárolása, szelektív hulladékgyűjtés,
- véges anyag- és energiaforrások ismerete, az újrahasznosítás jelentősége.

Elektrotechnika-elektronika szakmacsoport

- az alkalmazott anyagok ismerete, felhasználása,
- energiatakarékosság lehetőségeinek ismerete és alkalmazása,
- a felhasznált anyagok tárolása, szelektív hulladékgyűjtés,
- elavult berendezések szelektív gyűjtése,
- ergonómiai ismeretek, munkakörnyezet helyes kialakítása

Informatika szakmacsoport

- az elavult berendezések, a hulladékok szelektív gyűjtése, leadása,
- az eszközökben alkalmazott nehéz fémek káros hatásai,
- ergonómiai ismeretek, munkakörnyezet helyes kialakítása, a monitorhasználat hatásai és korlátai.

Építészet szakmacsoport

- a szerves és szerves anyagok ismerete, tárolása, felhasználása,
- a felhasznált anyagok tárolása, szelektív hulladékgyűjtés, hulladék kezelése
- építési terület természetes környezetének megóvása,
- a technológiai fegyelem betartása és betartatása.

Könnyűipar szakmacsoport

- a ruházati célra felhasznált természetes és mesterséges eredetű anyagok ismerete, kiválasztása,
- a természetes anyagok kiválasztásának előnyei, a szintetikus hulladék kezelése,
- a kelmék kikészítésénél alkalmazott vegyi anyagok környezeti hatása,
- a ruháiparban alkalmazott gépek energiafelhasználása, kenőolajok kezelése.

Faipar szakmacsoport

- a felhasznált faanyagok származási helye,
- az erdőirtás káros hatásai, és az újratelepítés jelentősége,

- a cserző, ragasztó és a felületkezelő anyagok eredete, tulajdonságaik és káros hatásaik,
- anyag- és energiatakarékosság,
- hulladékkezelés szabályait és az újrahasznosítás lehetőségeit.

Közlekedés szakmacsoport

- a fémek elállítása tulajdonságai, gyors korróziójának okai,
- az alkalmazott műanyagok és festékek fajtái,
- az ötvözetek és egészséget károsító anyagok (pl. ólom),
- a felhasznált anyagok tárolása, szelektív hulladékgyűjtés,
- véges anyag- és energiaforrások ismerete, az újrahasznosítás jelentősége.
- az infrastruktúra fejlesztésének előnyei és a környezeti károk,
- a felhasznált üzem- és kenőanyagok környezetbarát kiválasztása, hulladékuk kezelése,
- a kipufogó gázok összetétele, hatása a környezetre, üvegházhatás,
- idegrendszeri hatások, a zaj és a rezgés.

Környezetvédelem szakmacsoport

- a fenntarthatóság pedagógiájának elméleti és gyakorlati feladatai (ökoiskola),
- környezettudatos gondolkodás beillesztése a mindennapokban,
- védett növények, állatok megismertetése,
- szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás fontossága,
- szerves hulladékok komposztálása,
- települési környezetvédelem,
- illegális hulladéklerakók felszámolásában való aktív részvétel,
- környezetvédelmi analitikai vizsgálatok,
- környezetvédelmi technikák megismerése,
- együttműködés az önkormányzattal a közterületek védelmében,
- kooperáció a környezetvédelmet fontosnak tartó szervezetekkel,
- természeti értékek védelme.

Közgazdaság szakmacsoport

- a fenntarthatóság szemléletének, gondolkodásmódjának elsajátítása,
- a vállalkozások döntéshozóinak környezettudatos és a fenntartható fejlődéssel összhangban lévő magatartása,
- a tanulók ismerjék minden gazdasági döntés környezetvédelmi következményeit és később a munkájuk során alkalmazni tudják a környezetvédelmi problémák lehetőség szerinti megoldásait.

Ügyvitel szakmacsoport

- az irodai munka során környezettudatos magatartás kialakítása,
- a technikai berendezések selejtezésekor a veszélyes hulladékok szakszerű kezelésének megtanítása,
- az irodai papír- és egyéb hulladék környezettudatos kezelése,
- anyagtakarékosságra nevelés.

Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport,

- ismerjék a csomagolás környezetvédelmi szabályait,
- különböztessék meg a hulladékgyűjtés típusait,
- ismerjék a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát,
- figyeljenek fel a környezetvédelem gazdasági következményeire,
- legyenek tisztában a vállalkozás eszközeivel és azok környezetvédelmi paramétereivel,
- ismerjék a környezetvédelem és a marketing kapcsolatát.

Vendéglátás - turisztika szakmacsoport

- ismerjék a környezetszennyezés - szakmájában lehetséges - forrásait, illetve a szennyezés elkerülésének módjait,
- tudják kiválasztani a környezetbarát csomagolóanyagokat,
- alkalmazzák a konyhai és éttermi hulladék szakszerű kezelési módjait, az újrahasznosítás lehetőségeit,
- körültekintően gondoskodjanak az egészségmegőrzés szempontjait figyelembe vevő árubeszerzésről és a megfelelő tárolási módokról,
- ismerjék az áruk egyszerű minőségellenőrző módszereit,
- szerezzenek gyakorlatot az ételkészítési technológiák helyes megválasztásában úgy, hogy azok táp- és biológiai értéke legkevésbé változzék,
- legyenek képesek a szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatban a természetvédelmi területekre, nemzeti parkokra vonatkozó rendelkezések, jogszabályok betartására,

Egyéb szolgáltatások szakmacsoport

- a szerves és szervetlen anyagok ismerete, tárolása, felhasználása, hulladék kezelése,
- a munkaterület esztétikus és környezetbarát kialakítása,
- törekedjen a természetes eredetű anyagok és csomagolások felhasználására.

Mezőgazdaság szakmacsoport

- ismerjék a mezőgazdaság és az élelmiszergazdaság vertikális egymásra épülésének fontosságát,
- ismerjék az agrárium részterületeinek (növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet) kapcsolatát az élelmiszergazdasággal,
- a szakterület és a természeti környezet közti ellentmondások bemutatása,
- a mezőgazdaság környezet terhelőhatásának megoldási lehetőségei,
- az organikus gazdálkodás jelentőségének megismerése,
- a kémiai növényvédelem dominanciájának csökkentése,
- az integrált és egyéb környezet kímélő technológiák növelése,
- élelmiszerbiztonság, közegészségügy ismerete,
- alternatív energiaforrások mezőgazdasági hasznosításának lehetőségei.

Tanórán kívüli tevékenységek:

- környezetvédelmi szakkör,
- környezetvédelmi versenyek,
- ökológiai projektek,
- túrák, kirándulások tanösvényeken,
- talaj-, víz-, levegővizsgálat,
- akciók (Víz napja, Föld napja, Kihívás napja, Diáknapi, szemétyűjtés stb.),
- faliújság és iskolaújság készítése, iskolarádió,
- szelektív hulladékgyűjtés az iskolában,
- látogatás vállalatoknál, intézményeknél,
- ökológiai lábnyom készítése,
- vegyszerek a háztartásban elemző munka,
- a tudományos diáknapi választott téma feldolgozása.

2.5.1.4 Ökoiskolák

Az emberiség jelenlegi legnagyobb kihívása a környezeti válság. A környezettudatosabb életvitel kialakítása a válsággal való megküzdés egyik fő eszköze. Ehhez a célkitűzéshez járulnak hozzá az ökoiskolák azzal, hogy a jövő generációk nevelése során a környezettudatosan cselekvő állampolgár eszményképét tartják szem előtt.

Az **Ökoiskola cím** azon iskolák munkájának elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiája értékeit. A cím három évre nyerhető el, azután újra kell pályázni. A cím elnyerése érdekében kritériumokat kell teljesíteni, majd azok körének bővítését vállalni a ciklus során.

Az intézmény két intézményegysége – a Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény és a Perczel Mór Szakközépiskolai Tagintézmény – 2006-tól ökoiskola. . A Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény 2012-től jogosult az Örökös ÖKOiskola cím viselésére.

Az ökoiskolában nem csak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén; az iskola működtetése terén éppúgy, mint a diákok étkeztetése vagy a táborok szervezése során is.

Az iskolai munkához több szálon kapcsolódik a helyi közösség. A helyi környezeti értékek és gondok részét képezik az iskola pedagógiai munkájának.

- Az Ökoiskolai működés során végzett tevékenységek minden szegmense eredmény, amelynek megvalósulása a környezet –és természetvédelem iránt elkötelezett tanár-diák együttműködés nélkül elképzelhetetlen lenne. A környezeti nevelés megvalósulása a tanórán és tanórán kívül.
- Előrelépés az iskola környezetbarát működésének irányában.
- Energiatakarékosság.
- A tanulók megismertetése a helyi természeti- és környezeti értékekkel.
- Együttműködés önkormányzatokkal, más oktatási –és civil szervezetekkel.
- Országos környezetvédelmi akciókban való aktív részvétel (szárazelemgyűjtés; hulladékmentesítés; papírgyűjtés, elektronika hulladékok visszagyűjtése, stb.).
- Az iskolai büfé egészséges táplálkozás szolgálatába állítása (pl. az egészséges élelmiszerek előnybe részesítése a beszerzéskor).
- Környezetvédelmi versenyeken való részvétel.
- Erdei iskolai, szabadtéri programok szervezése.
- A környezetterhelés mértékének csökkentése (vegyszerek, tisztítószeres ésszerű –és környezetbarát felhasználása, zöldhulladék komposztálása, stb.).
- ÖKO nap szervezése

Intézményünk a céljai között megfogalmazta, hogy a környezeti nevelés kiemelt szerepet kap az intézmény működésében. A már működő ökoiskolai tagintézmények

segítségével célunk, hogy további intézményegységeink váljanak ökoiskolává.

2.5.2. Egészségnevelés

2.5.2.1 Alapfogalmak

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az **egészség** a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya.

Dinamikusabban és jobban használható az egészségnek az az értelmezése, amely a környezetével harmóniában levő, a fizikai, lelki és társadalmi megterhelésekkel megbirkózó, a társadalmilag produktív életet élő embert tartja egészségesnek.

A nevelési-oktatási intézményekben működtetett **teljes körű egészségfejlesztés** olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a tanuló és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

2.5.3.2 Az egészségnevelés célja

- Egészségnevelési programunk célja, hogy tanulóinkból testileg és lelkileg egészséges felnőtteket neveljünk, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.
- El kívánjuk érni, hogy tanulóinkban tevékenységeik során kialakuljon az egészség, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzet, kifejlődjön az igényük a közösségi és az egyéni érdekek egyensúlyának megteremtésére.
- Személyi és tárgyi környezetével az iskolának segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fiatalok egészségi állapotát javítják.
- A mindennapos működésben kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján az alábbi feladatokra:
  - egészséges táplálkozás
  - mindennapos testnevelés, testmozgás,
  - a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
  - a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
  - baleset megelőzés és elsősegélynyújtás,
  - személyi higiéne.

2.5.2.3 Az egészségnevelés feladatai

- az egészség érték voltának kialakítása
- az egészségállapot és a környezet optimalizálása együttes igényének kialakítása
- az életmód fogalom komplex (életvitel objektív és szubjektív meghatározók) értelmezésének kialakítása az egészséges életmód 12 szabálya (Dr. Simon Tamás összeállítása alapján):

- stressz tűrés, stressz kezelés
  - kiegyensúlyozott szexualitás
  - egészséges táplálkozás
  - több mozgás
  - nem dohányzás
  - kevesebb alkoholfogyasztás
  - kábítószer tagadás
  - időbeli orvoshoz fordulás
  - együttműködés az egészségüggyel
  - az egyén környezettisztelete
  - személyi higiénia
  - baleset megelőzés
- a teherbíró személyiség kialakulásához szükséges képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, önismeret, döntés)
  - az életmód szerepének felismertetése a szív, érrendszeri, a daganatos, a mozgásszervi, az AIDS, az alkohol és drogfüggés betegségeinek megelőzésében
  - a dohányzás egészséget károsító hatásának elfogadtatására való törekvés
  - a szájápolás, az egészséges fogazat megőrzése,
  - rendszeres sportolás igényének és gyakorlatának kialakítása
  - kamaszkori, ifjúkori testi-lelki változások megismertetése, elfogadásának fejlesztése
  - párkapcsolatok, nemi kapcsolatok és veszélyei, a segítségkérés lehetőségeinek megismertetése,
  - munka és pihenés helyes értékelésére való törekvés, napirend kialakítása
  - a felnőttek életmódjának, életvitelének megismerése, kritikai elemzése
  - családtervezés, felelősségteljes szexuális élet
  - orvosi vizsgálatok, szűrések, a prevenció szerepének felismertetése az egészség megőrzésében,
  - az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.

Erőforrások:

Az egészségnevelés az intézmény minden pedagógusának és dolgozójának feladata. (lásd még SZMSZ 3.10)

Partnereink: iskolaorvos, védőnő, ÁNTSZ, rendőrség, Országos Mentőszolgálat, sportegyesületek, prevencióban részt vevő egyesületek, szülők.

Egészségfejlesztési és prevenciósi tevékenységbe csak olyan külső szakember, vagy szervezet programja vonható be, aki vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciósi programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

A programok kiválasztásához az intézmény vezetője beszerzi az intézményben dolgozó iskolapszichológus, az iskola –egészségügyi szolgálat és a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

2.5.3.4 Az iskolai egészségnevelést szolgáló tevékenységek

- Az iskolai környezet tárgyi feltételeinek korszerűsítése,
- A büfék egészséges étel-, élelmiszer kínálatának növelése, 20/2012.130.§
- A mindennapi testedzés lehetőségének a biztosítása,

- Az egészségtan, az egészséggondozás, a lélektan, a szociálpszichológia, a mentálhigiéné, a kommunikáció, az ön- és társismeret, az életmód, a környezetkultúra, a munka és balesetvédelem tantárgyak tanóráin, valamint az osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek.
- Az erőszakmentes kommunikáció, alternatív vitarendezés elterjesztését szolgáló foglalkozások lehetőségének biztosítása,
- Esetmegbeszélés lehetőségének biztosítása,
- Csoportos tréning lehetőség az iskolapszichológus vezetésével,
- Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
  - háztartástan szakkör,
  - elsősegélynyújtás szakkör,
  - csecsemőgondozási szakkör,
  - iskolai „kortársoktatók” prevenciós tevékenysége,
  - Az iskola egészségügyi szolgálat segítségének igénybevétele,
  - a tanulók egészségügyi és szűrővizsgálatának megszervezéséhez, kivitelezéséhez,
  - védőnői fogadóórák,
  - Diáknapon intim sarok, nőgyógyász, kozmetikus felkérése konzultációra.

Az iskola - egészségügyi szolgálat segítségének igénybevétele:

Megelőzéssel kapcsolatos feladatok:

- a tanulók előzetes, időközi és záróvizsgálatának, valamint az életkorhoz kötött szűrővizsgálatának megszervezéséhez, kivitelezéséhez,
- a tanulók testi fejlődésének nyomon követéséhez,
- pszichoszociálisan veszélyeztetett tanulók egészségi állapotának nyomon követéséhez, nyilvántartásához és gondozásához.

Betegellátással kapcsolatos feladatok:

- elsősegélynyújtás.

Szakértői jellegű feladatok:

- pályaválasztási tanácsadás, pályaalkalmassági vizsgálatok elvégzése,
- a testnevelési csoportbesorolás elkészítése, testneveléssel és sporttal kapcsolatos orvosi vizsgálatok elvégzése, felmentések kiállítás.

Gondozási feladatok:

- szakorvoshoz irányítás, gondozásba vétel,
- családgondozói feladat körében szorosan együttműködik az iskola gyermekvédelmi felelősével.

Közegészségügyi feladatok:

- járvány esetén a szükséges intézkedések elrendelése az orvos feladata,
- a személyi higiéné ellenőrzése.

Környezet-egészségügyi feladatok:

- balesetvédelmi szemlén, iskolai helyiségek és környezeti szemlén való részvétel

Egyéb tevékenység:

- támogatja a teljes körű egészségfejlesztési program kidolgozását,
- felkérésre véleményezi az egészségnevelési és prevenciós programokat,
- támogatja az iskolai egészségnapok szervezését,
- felkérésre részt vesz az iskola fogadóóráján

2.5.2.5 Sporttevékenység

Intézményünk a mindennapos testnevelést a 2011. évi CXC. tv. 27.§ (11) és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 141.§ alapján szervezi meg.

Intézményünk tanulói az elmúlt években is igen sokfajta sporttevékenységet folytattak.

Továbbra is szeretnénk biztosítani

- a labdarúgás,
- a természetjárás,
- a kézilabda,
- a röplabda,
- az atlétika,
- a sakk,
- az asztalitenisz,
- a kosárlabda,
- floorball,
- aerobic,
- aikido, karate
- rekreációs sportágak működését.

A tanulók érdeklődésének és az intézmény anyagi lehetőségeinek megfelelően alakul a sportágak választéka.

Biztosítjuk a mindennapi testedzés lehetőségét minden tanulónk számára. *(lásd: SZMSZ 3.12)*

Büszkék vagyunk azokra a tanulóinkra, és segítjük őket, akik sportolnak és kimagasló eredményeket érnek el. Őket minden tanév végén megjutalmazzuk, ha nincs elégtelen érdemjegyük és fegyelmi eljárás nem indult ellenük.

2.5.2.6 A tanulók fizikai állapotának mérési módszerei

A 2011.évi CXC. tv.80.§ értelmében az oktatásért felelős miniszter az országos mérési feladatok keretében gondoskodik a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról.

Az iskola minden év április-május hónapjában végzi el a nappali oktatás munkarendje szerint tanuló valamennyi évfolyamon a mérést. A mérést a testnevelést tanító pedagógusok végzik. A mérés eredményeit tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíteni kell, az eredményeket a testnevelők közössége elemzi, és meghatározza a tanulók fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Az elemzésbe az iskolavédőnők is bevonhatóak.

Tagintézményi döntés alapján az éves munkarendbe felvehető egy őszi (szeptember-október) diagnosztikus mérés is.

A méréshez szükséges módszereket a Hungarofit tesztsor alapján kell meghatározni. Ajánlott tesztsor a 2. sz. *melléklet* szerint.

A gyakorlatok és minősítési kategóriák pontos leírása megtalálható a minisztérium által kiadott Útmutató a tanulók fizikai és motoros képességeinek méréséhez című könyvben.

A tesztek méréseinek eredményeit nem osztályozzuk.

2.5.3 Közösségfejlesztés, kulturális tevékenység, ünnepélyeink, hagyományaink

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka intézményünkben egyrészt a felnőtt-diák kapcsolatrendszer működésén keresztül valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek kialakítása, tevékenységének megszervezése, nevelői irányítása. (lásd: SZMSZ, munkaköri leírások, 3. sz *melléklet: Az osztályfőnök feladatai*)
2. A tanulók életkori sajátosságainak figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
4. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Hagyományos ünnepélyeink:

- ünnepélyes tanévnyitó,
- ünnepélyes tanévzáró,
- szalagtűzők,
- ballagások, végzős szakképző évfolyamok búcsúztatója,
- október 23.,
- március 15.,
- nemzeti összetartozás napja (jún.4.)
- tehetségnap
- diáknapi
- ünnepélyes érettségi és szakmai bizonyítványosztás
- év végi jutalomosztó ünnepély: Szent László Est

Egyéb rendezvények:

- szecska-avató,
- Bezerédj Nap

- Perczel Nap
- Perczel Gólyatábor
- Jókai nap
- Vályi Nap
- sportnap,
- honismereti vetélkedő,
- Szakály Ferenc történelem verseny,
- karácsonyi ünnepély,
- alapítványi bál,
- Kelemen - Galéria, Kindl Kupola – Galéria, Vendéglátó- Galéria kiállításai,
(lásd: SZMSZ 3.7, 3.8)

2.5.3.1. Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnöki munka intézményünkben négy fő területet ölel fel:

- a személyiség és közösségfejlesztés feladatai
Az osztályfőnök a tanuló legjobb ismerője, az osztályközösség kialakításának és fejlesztésének legfőbb letéteményese. Munkájának legfontosabb tartalma a személyiség és a közösség alakítása az iskolai élet minden színterén. Az osztályfőnök személyes példája mintaértékű e területen.
- irányító, vezető jellegű feladatok
Az osztályfőnök saját hatáskörében jutalmaz, vagy büntet, illetve ezeket az eljárásokat kezdeményezi. Felelős az osztálya viselkedéséért, az osztálydekoráció elkészítésétől a kiránduláson tanúsított magatartásukig. Az adott képzés teljes időtartamára megtervezi, tanévekre lebontja és határozott pedagógiai céllal irányítja az osztályfőnöki órákat. Képviseli tanulói és az osztálya érdekeit, bevonja diákjait a döntéshozatali folyamatokba.
- szervező, koordinációs, harmonizációs funkció
Kapcsolatot tart az osztályba járó tanulók szüleivel, az osztályban tanító tanárokkal, a kollégista tanulók nevelőivel az iskola egészségügyi szolgálatával, a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel, figyelemmel van a tanulók szociális helyzetére, egészségügyi állapotára stb. Ezeket a feladatokat összehangoltan kell ellátni.
- adminisztrációs jellegű tevékenység
Ilyenek az elektronikus osztálynaplóval, törzslapokkal, bizonyítványokkal, tanulói adminisztrációval, adatszolgáltatással kapcsolatos feladatok.

Az osztályfőnök részletes feladatait a 3. melléklet tartalmazza.

A kollégiumi csoportvezető tevékenység területei megegyeznek az osztályfőnöki munka területeivel, tartalmával.

2.5.3.2. A közösségi szolgálat

Fogalma: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása (Knt. 4.§)

Célja: önkéntesen végzett tevékenységeken keresztül saját élmények, tapasztalatok szerzése a társadalmi felelősségvállalás területén.

A közösségi szolgálat keretében végezhető tevékenységek:

- az egészségügyi,
- a szociális és jótékonyági,
- az oktatási,
- a kulturális és közösségi,
- a környezet- és természetvédelemi,
- a katasztrófavédelmi,
- az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idősekkel közös sport- és szabadidős területén folytatható tevékenység.

2016. jan.1. után megkezdett érettségi vizsga bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat igazolása. A teljesítést a középiskola 9-11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre arányosan elosztva kell megszervezni, vagy időkeretet biztosítani.

Az 50 órából legfeljebb 5 órát a felkészítésre, majd legfeljebb 5 órát a záró foglalkozásra kell szánni. A felkészítés és zárás a koordináló pedagógus és /vagy a mentor feladata.

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat teljesítését, az elektronikus naplóban (snw) és a törzslapon a **kijelölt pedagógusnak/osztályfőnöknek** dokumentálnia kell. (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 133.§)

A közösségi munka szervezésének részletes szabályait és dokumentumait a 3/2013. számú Főigazgatói utasítás tartalmazza.

2.5.4 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekvédelem minden gyermekre és ifjúra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermekek és fiatalok gondozását, ellátását, eltartását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani.

Az ifjúság szociális válsághordozó. A kedvezőtlen szociális, gazdasági, családi és iskolai hatások, az érték- és normaválság, az egyre több családban érzékelhető életvezetési problémák miatt növekszik a feszültségszint és csökken a feszültségtűrő képesség. Ezek káros hatása az iskolában jelenik meg a gyerekek teljesítmény-, viselkedés-, és kapcsolatzavarainak formájában.

Mivel a gyermek életének jelentős részét az iskolában tölti, problémái itt érzékelhetőek először.

Az iskola tanulóinak szociális helyzete igen heterogén.

Megkülönböztetett figyelmet igényelnek valamennyi munkatársunk részéről az alábbi csoportokba sorolható tanulók:

- családi kapcsolatokból adódó hátrányok (csonka család, alkoholizáló szülő, stb.)
- anyagilag hátrányos helyzetű (munkanélküli, rokkant nyugdíjas szülő, stb.)

- műveltség tekintetében hátrányos helyzetű
- egészségügyi okból hátrányos helyzetű
- állami gondozott

2.5.4.1 Megkülönböztetett figyelmet igénylő jelenségek

Fokozódó veszélyt jelent tanulóinkra a terjeszkedő drogkereskedelem, illetve a drogfogyasztás, egyes fertőző betegségek terjedése (AIDS, hepatitisz, egyéb nemi betegségek), a társadalmi agresszió, a közlekedés, a globális fogyasztói világ.

Egyre több tanulónknál ezek a tényezők halmozottan jelentkeznek, így veszélyeztetettségük egyre nagyobb.

2.5.4.2 Kiemelt feladataink

A gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, pedagógus és nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott dolgozójának kiemelt feladata.

A közvetlen feladatok ellátását a **gyermek- és ifjúságvédelmi felelős** végzi szoros együttműködésben az osztályfőnökkel, kollégiumi nevelővel.

Valamennyi feladat ellátása és megszervezése az igazgató felügyelete és irányítása mellett történik. (lásd: SZMSZ)

Kiemelt feladataink a hátrányos helyzet csökkentése és a veszélyek elkerülése érdekében:

- Tanév elején felmérjük a segítségre szorulókat körét.
- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a potenciálisan veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulóink családi hátterét.
- Szükség esetén közreműködünk a veszélyeztető tényezők
  - feltárásában,
  - megbeszélésében,
  - megszüntetésében.
- Igény esetén biztosítjuk a tanuló kollégiumi elhelyezését.
- Kiemelten kezeljük a tehetség gondozást.
- Fontosnak tartjuk a személyes, egyéni tanácsadást (tanulónak, szülőnek).
- Segítjük a pályaválasztást.
- Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a szakmai szervezetekkel
- Törekszünk a rendszeres kapcsolattartásra
  - az iskolán belül: diákönkormányzat, szülői szervezet
  - és iskolán kívül: gyámhatóság, települési önkormányzatok, nevelési tanácsadó, Családsegítő Központ, Gyermekjóléti Szolgálat, egészségügyi intézmények/védőnő, gyermekideg-gondozó, gyermekpszichiáter, ÁNTSZ, / rendőrség, RÉV. (lásd még: SZMSZ 3.10.6)
- A "drogveszély" terjedése miatt prevenciós előadásorozatot tervezünk az arra kiképzett személyek bevonásával.
- Szakemberek bevonásával végezzük a közlekedésre nevelés, a társadalmi bűnmegelőzés és az áldozattá válás megelőzésének feladatait.

- Figyelemmel kísérjük a pályázati kiírásokat és támogatjuk tanulóink részvételét a pályázatokban.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri a gyermekvédelmi törvény és végrehajtási utasításainak rendeleteit, amelyekről tájékoztatja az osztályfőnököket.

Valamennyi pedagógus feladata:

A társadalmi bűnmegelőzéssel kapcsolatban

- erkölcs és értékrend alakítása,
- a bűn fogalma, értelmezése,
- a jogi kategóriák, szankciók megismertetése,
- -a felelős állampolgári magatartás kialakítása.

Az áldozattá válás megelőzésével kapcsolatban

- a családon belüli erőszak, jelei, elkerülési lehetőségeinek bemutatása,
- a konfliktusok kezelésének megtanítása,
- a kortárs csoportok veszélyei, azok megelőzésének megismertetése,
- információ nyújtása a segítő szervezetekről.

A közlekedésre neveléssel kapcsolatban

- a gyalogos- és kerékpáros közlekedés szabályainak megismertetése,
- a felelős közlekedési magatartás gyakorlása különféle helyzetekben,
- a láthatóság szabályainak és eszközeinek megismertetése,
- a tömegközlekedési eszközök használata szabályainak ismerete, gyakorlása,
- az utastársakkal kapcsolatos magatartási szabályok megismertetése,
- a menetrend használatának gyakorlása (elektronikus is).

2.5.5 Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás

Intézményünk tanulói összetétele igen vegyes. Érkeznek hozzánk városi nagy iskolából indulók, és egészen kis településről érkezők is. Emellett a tanulók családi környezete is nagy eltéréseket mutat. Sajnálatos tény, hogy egyre növekszik a hátrányos helyzetű tanulóknak a száma, s velük feltétlenül foglalkoznunk kell. E tanulók nevelési-oktatási szükségletei mások, ezért egyéni, különleges bánásmódot igényelnek.

Alapelveink:

- Világos, jól érzékelhető határok szabása (toleranciahatár)
- Egységes nevelési követelményrendszer
- Következetesség
- Esélyegyenlőség
- Képességek szerinti differenciálás
- Integráció
- Nem a felszíni tüneteket akarjuk kezelni, hanem a probléma okainak feltárására és – lehetőségeinkhez mérten - megszüntetésére törekszünk

2.5.5.1 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Célunk:

- a társadalmi beilleszkedés elősegítése,
- reális önértékelés, önfogadás kialakítása,
- ismeretszerzési vágy felkeltése,
- a kitartó munkához való helyes viszony kialakítása (szorgalom, igényesség),
- korszerű, tudományos világkép kialakítása.

Feladatok:

- a tehetségek felismerése, azonosítása,
- a képességek sokoldalú fejlesztése,
- felkészítés versenyztetésre, továbbtanulásra
- pozitív motiváltság biztosítása,
- az önállóság fejlesztése,
- személyiség- és önismeret fejlesztés,
- tanulási technikák és módszerek tanítása, gyakoroltatása,
- aktivitásra ösztönző, versenyszellemet kialakító, cselekedtető technikák alkalmazása,
- kompetenciákat fejlesztő oktatás,
- innováció,
- multimédiás tananyagok használata.

Formái:

1. Fakultáció

A fakultációs képzés célja

- a kötelező foglalkozásokon tanultaknál mélyebb, szélesebb körű tudás elsajátítása,
- az egyéni érdeklődésnek megfelelő tanulmányok folytatása,
- felkészítés záróvizsgára, felsőfokú tanulmányokra,
- felkészítés emelt szintű vizsgára.

A fakultációs képzés tanterve a helyi tanterv része. A diákok április 15-ig jelentkezhettek a fakultációs programokra, amelyek az órakereteken belül indíthatóak.

A fakultációs oktatás az adott tanévben az alapoktatással együtt kezdődik, illetve fejeződik be, értékelési elve megegyezik az alapoktatás tantárgyainak értékelésével.

2. Differenciált oktatás: az oktatási folyamat olyan speciális tervezése, megvalósítása, amelyben az egyéni sajátosságokkal rendelkező tanulók párhuzamosan, egyéni, testre szabott feladatot végeznek.

A tehetséggondozásnál a minőségi differenciálást alkalmazzuk, mely megvalósulhat a tanórán, vagy azon kívül.

A differenciált foglalkozás lehet csoportos vagy egyéni. (lásd 2.3.1.3 fejezet)

Differenciált foglalkozások a köznevelési törvényben szabályozott órakereteknek megfelelően szervezhetők.

3. Tehetségfejlesztő programok: A REMEK tehetségpont keretein belül fejlesztő programok, táborok gazdagítják az iskolák tevékenységét. A programok alapítványi, pályázati forrásokból is megvalósulhatnak.

2.5.5.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Ebbe a csoportba tartozhatnak azok a tanulók, akik fejletlen kognitív képességekkel rendelkeznek, vagy emocionális problémáik vannak, vagy szociális, kulturális, nyelvi

hátrányokkal indulnak, vagy kétnyelvű tanulók, vagy lassúak, vagy sajátos nevelési igényű tanulók.

Cél:

- a tanulási hátrányok enyhítése,
- az osztályközösségbe való beilleszkedés segítése,
- hatékony tanulási módszerek elsajátítása,
- sikerélmény biztosítása,
- pályaaorientáció.

Feladatok:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás),
- lehetőség a számítógép-használatra,
- irányított tanulásszervezés,
- szakértői vélemény alapján egyéni bánásmód és foglalkozások biztosítása a SNI tanulók számára,
- az iskola könyvtárának és más létesítményeinek, eszközeinek irányított használata,
- az iskolapszichológus bevonása.

Formái:

- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- szaktárgyi korrepetálások,
- manuális foglalkozások,
- sportkörök,
- múzeumi, kiállítási-, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások,
- továbbtanulás irányítása.

2.5.5.3 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Intézményünkben sok olyan tanuló van, aki valamilyen szociális hátránnyal küzd (HH, HHH), amely sok esetben negatívan befolyásolja tanulmányi előmenetelét. Fokozottan segítjük őket, de tőlük is elvárjuk alapvető értékeinkből fakadó szabályaink betartását.

Az iskolai környezet lehetőségeit felhasználva törekszünk a szociális hátrányok csökkentésére a szülők bevonásával. Ehhez elengedhetetlen a tanárok, kollégiumi nevelők és szülők személyes kapcsolatainak erősítése.

Cél:

- esélyegyenlőség biztosítása,
- társadalmi beilleszkedés elősegítése.

Feladatok:

- a veszélyeztető tényezők feltárása,
- a gyermekvédelmi felelős tájékoztatása,
- együttműködés, megoldáskeresés.

Formái:

- tartós tankönyvek vásárlása,
- könyvtárfejlesztés (pl. nagyszámú kötelező olvasmányok vásárlásával),
- „gyűjtőakciók” szervezése az iskolában,
- a diákönkormányzatok segítő pedagógus szerepe (ingyenes színházjegy, bérletek),
- alapítványi támogatások (tanulmányi és szociális ösztöndíjak).

A Vályi Péter tagintézmény 2010 óta valósítja meg a TÁMOP 3.3.7- Minőségi Oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében projekt keretében a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztató, esélyteremtő, tehetséggondozó tevékenységeit biztosító projektet.

A 2013-ban záruló projekt alábbi eredményei tartósan beépülnek a tagintézmény esélyteremtő tevékenységei közé:

- A halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók lemorzsolódásának és kirekesztődésének megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása, egyéni fejlesztési tervek kidolgozása.
- A halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók családtagjaikkal való együttműködés az iskolai eredményesség és a társadalmi beilleszkedés érdekében.
- Az oktatást kiegészítő, iskolai és iskolán kívüli programok lebonyolítása, képesség- és kompetenciafejlesztő, tehetséggondozó és hátránykezelő programok.
- Az olvasáskultúra fejlesztését, a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését célzó és egyéb közművelődési programok lebonyolítása (könyvtárhasználati foglalkozások, író-olvasó találkozók, biblioterápiás foglalkozások stb).

2.5.5.4 Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Ebbe a csoportba tartozhatnak azok a tanulók, akik társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek (pl. visszahúzó, depresszív viselkedésűek, vagy csavarognak, vagy ellenségesek, agresszívek, vagy viselkedésük engedetlen, kötekedő, támadó stb.), közösségbe való beilleszkedésük, személyiségfejlődésük nehezített.

Cél:

- Megelőzés: az osztályfőnök szoros kapcsolatot tart a szülőkkel, és tanácsaival, tapasztalataival segíti a családot. Kapcsolatot tart továbbá a gyermekvédelmi felelőssel (és szükség esetén a szakszolgálatokkal, segítség-szervezetekkel)
- Korrekció: a már meglévő problémák szakszerű kezelése, a személyiség pozitív irányú fejlesztése

Feladatok:

- A tanuló előéletének és személyiségének alapos megismerése,
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel és a gyermekvédelmi felelőssel, kollégiumi nevelőkkel,
- A beilleszkedés elősegítése,
- A közösségi élet alapvető szabályainak megismertetése és elfogadtatása,
- A reális énkép kialakítása, az önismeret fejlesztése,
- Folyamatos korrekció és nyomon követés.

Módszerek, eljárások:

- Viselkedési minták közvetítése, példamutatás,
- Jutalmazás, büntetés, megerősítés,
- Döntési helyzetek biztosítása,
- Követelés, meggyőzés, gyakoroltatás,
- Konfliktuskezelő és feszültségoldó technikák, játékok,
- Önismereti és személyiségfejlesztő tréningek,
- Tesztek, felmérések, kérdőívek,
- Drámajáték,
- Tanulási technikák tanítása,
- Tanulószoba, kollégium,
- Kooperatív tanulási technikák alkalmazása.

Formái:

1. Tanórai keretek között

- Differenciálás: a beilleszkedési és magatartási problémákkal küzdő tanulók esetében a mennyiségi differenciálást alkalmazzuk, ugyanis a magatartási problémák gyakran párosulnak tanulási nehézségekkel. Ebben az esetben is – párhuzamosan az osztállyal - külön feladatot kapnak a tanulók, figyelembe véve az egyéni haladást.

2. Tanórai kereteken kívül

- egyéni foglalkozás szakemberek bevonásával
- bevonás a tanulóközösség életébe (vetélkedők, kulturális programok, stb.)

2.5.5.5 Az Integrált Pedagógiai Rendszer (IPR)

Az IPR bevezetése a szociális hátrányok enyhítését szolgálja.

Célja egy olyan oktatásszervezési rendszer bevezetése és a helyi sajátosságoknak megfelelő kialakítása, mely a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók számára az erősségeik felfedeztetésével biztosítja iskolai sikerességüket.

- Fontosnak tartjuk a tanulók szükségleteihez és személyiségéhez igazított adaptív pedagógiai módszerek meghonosítását és a személyközpontú attitűd mindennapi pedagógiai munkában való megjelenését.
- Célunk a lemorzsolódás csökkentése, oly módon is, hogy biztosítjuk a lehetőségét annak, hogy a tanulók eleve az eredményesség esélyével kezdhessék a munkát.
- Fontos annak az elérése, hogy minél több tanuló:
  - jusson el érettségig adó képzésig
  - szerezzen szakmát
- Kompetenciamérések eredményei a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek szempontjából ne legyen rosszabb, mint nem HHH társaiké. Csökkenjen a

tanulmányi eredmények közötti különbség a HHH tanulók és nem HHH tanulók között.

Az IPR keretében a tanítást tanulást segítő értékelő eszközrendszer elemeiből a következő szabadon választott elemek fejlesztését vállaltuk:

- a.) A tanulási és magatartászavar kialakulását megelőző programok
- b.) Önálló tanulási képességet kialakító programok
- c.) Kreatív tevékenységre épülő foglalkozások
- d.) A tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenység

Kompetenciafejlesztés:

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- a.) Tantárgyi képességfejlesztő programok
- b.) Kommunikációs képességfejlesztő programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- a.) Közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- b.) Mentálhigiénés programok
- c.) Előítéletek kezelését szolgáló programok

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- a.) Értékelő esetmegbeszélések
- b.) Problémamegoldó fórumok
- c.) Hospitálásra épülő együttműködés

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- a.) szöveges értékelés
- b.) egyéni fejlődési napló

Továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- a.) pályaorientáció

A tantárgyi problémákkal küzdő tanulóinknak biztosítjuk a képesség-kibontakoztatást segítő egyéni fejlesztési tervek készítését és szakértői véleményekben megfogalmazott fejlesztő foglalkozásokat, szakiskolában és szakközépiskolában egyaránt gyógypedagógus segítségével.

Szintén a problémák megelőzését segíti az iskolánkban működő belső képzések rendszere, ahol tematikus blokként szerepel a problémás órai viselkedések hátterének tudatosítása, konfliktusok kezelése, a tanár önreflexiók készségének fejlesztése (szakiskola, szakközépiskola).

Videotrénings módszerének alkalmazásával segítjük az egyéni sajátosságoknak megfelelő adaptív pedagógiai elvek alkalmazását. A tanár figyelmét a tanuló egyéni sajátosságaira irányítjuk és segítjük a problémaorientált megoldások megkeresését, még a magatartászavar kialakulása vagy súlyosbodása előtt (szakiskola)

A magatartási és tanulási zavar megelőzését szolgálja az egyéni tanulási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés.

A fent említett elemek mind a szakiskolában, mind a szakközépiskolában a 2007/2008 tanévben a Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézményben, 2010/2011 tanévben valamennyi tagintézményben bevezetésre kerültek a 9. évfolyamokon felmenő rendszerben. A rászoruló tanulók, illetve családjuk szociális helyzetének felmérését az osztályfőnökök végzik.

Az IPR programban a szülőkkel való együttműködés lényeges terepe a tanulóval és a szülővel, valamint egyes szaktanárokkal közösen felállított egyéni fejlesztési terv készítése negyedévente közös értékelése. Ezen alkalmakkor minden esetben meghívjuk a szülőket, melyek módját az egyéni fejlesztési terv dokumentációja tartalmazza.

2.5.6 A diákönkormányzatok működése

A diákok részvételét az iskolai/intézményi döntéshozatali folyamatokban az iskolai és kollégiumi diákönkormányzatok, a TISZK DÖK és az Iskolaszék működésén keresztül biztosítjuk.

2.5.6.1 A diákönkormányzatok működéséhez szükséges jogosultságok, működésük törvényi háttere

A tanulói jogviszony alapján minden tanulót megillető jogosultságok:

A tanulók személyesen vagy képviselőik útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vehetnek az érdekeiket érintő döntések meghozatalában, a nevelési - oktatási intézmény irányításában, véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek és kezdeményezhetnek az iskola életével kapcsolatos kérdésekben, kérdést intézhetnek a vezetőkhez, az iskolaszékhez, és ezekre érdemi választ kaphatnak, szervezhetik közéletüket, működtethetik tanulói önkormányzatukat, melyhez a tantestület és az iskolavezetés segítségét kérhetik, választók és választhatók lehetnek a diákönkormányzat bármely szintjén, kezdeményezhetik diákszerveződések (iskolaújság, diákkör, önképzőkör, klub stb.) létrehozását, és ezek munkájában részt vehetnek.

A DÖK működésének törvényi háttere:

Az osztályok/kollégiumi csoportok fölött szerveződő diákönkormányzatok a diákok érdekképviselői szervei.

A Nkt. 48.§ és 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120.§ rendelkeznek a tanulóközösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben.

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A DÖK létszáma megegyezik az iskola tanulólétszámával.

2.5.6.2 A diákönkormányzatok működésének célja

DÖK működése lehetőséget nyújt:

- a demokrácia, a közéleti felelősség elsajátítására, a tanulói érdekvérvényesítésre (Tanácskozási joggal vesz részt az iskolaszék, a szülői szervezetek munkájában, a városi Diáktanács és az Országos Diákunió munkájában, esetleges fegyelmi tárgyalásokon)
- az aktív egyéni és közösségi véleménynyilvánításra (a DÖK véleményt nyilvánít, javaslattal él a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben)
- a koordinációs képességek kialakulására
- a hagyományteremtésre (az iskola közös programjainak megszervezésével)
- érték közvetítésre

2.5.6.3 A diákönkormányzatok feladatai

A diákönkormányzatok feladatai a tanulók és azok közösségeinek érdekképviselői. Ezen rendelkezés alapján a diákönkormányzatok elsődleges feladata az érdekképviselői tevékenység folytatása. E mellett a jogszabályok lehetőséget adnak arra, hogy minden olyan kérdéssel foglalkozzon a DÖK, ami a tanulókat érinti. Tehát a diákönkormányzat döntésétől függ, hogy az érdekképviselői tevékenységen kívül milyen feladatokat vállal fel. Így a diákönkormányzatok tevékenységének jelentős részét a diákélet szervezésével, a tanulók szabadidejének hasznos eltöltésével, programszervezéssel kapcsolatos tevékenység tölti ki.

2.5.6.4 A diákönkormányzatok tevékenysége

A DÖK működését, hatáskörét saját szervezeti és működési szabályzata fogalmazza meg. A szervezeti és működési szabályzatot a választott diákvezetőség készíti és ismerteti a tanulóközösséggel.

Az iskolai diákönkormányzat élén működési rendjében meghatározottak szerint választott iskolai diákbizottság áll. A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákbizottság képviseli.

A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákmozgalmat segítő tanár támogatja és fogja össze. A diákönkormányzat az említett pedagóguson keresztül is érvényesítheti jogait, és fordulhat az iskola vezetőségéhez.

Évente egy alkalommal- a DÖK vezető kezdeményezésére- az iskola vezetősége diákközgyűlést szervez. A diákközgyűlés az iskola tanulóinak legmagasabb tájékoztató-tájékoztató fóruma, amely a tanulóközösségek által megválasztott küldöttekből áll. A diákközgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait, kritikai megjegyzéseit. A diákközgyűlés az igazgató által, ill. a diákönkormányzat működési rendjében meghatározottak szerint hívható össze.

A DÖK tagjai az iskola vezetőségével a tanév helyi rendjében szabályozott időpontokban megbeszélést tartanak. Az írásbeli javaslatokra, észrevételekre az igazgatónak – legkésőbb 30 napon belül – reagálnia kell.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola, kollégium működését. (lásd: SZMSZ 3.14)

2.5.7 A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése

2.5.7.1 A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésénél meg kell különböztetni a gondatlanságból fakadó helytelen viselkedést a szándékos vagy tudatos cselekvéstől, az esetenkénti, szórványos vétséget a rendszeresen ismétlődő fegyelemsértéstől.

Fentiekén kívül figyelembe vesszük:

- a törvénybe foglalt jogokat és kötelességeket,
- az iskolai házirendben foglaltakat,
- a társadalmi együttélés általános szabályait,
- a közösségi szolgálat tapasztalatait,
- a tanulók egyéni személyiségfejlődését.

A szorgalom minősítésénél figyelembe vesszük továbbá:

- a képesség és az elért eredmény viszonyát,
- a tanuló törekvését a meglévő hiányok pótlására,
- az önképzés igényét.

A magántanulók esetén, az érettségi utáni szakképzési évfolyamokon és az esti, levelező vagy más sajátos munkarend szerinti felnőttoktatásban nem minősítjük a tanulók szorgalmát és magatartását.

Az érdemjegyek és osztályzatok a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél a következők: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

PÉLDÁS a tanuló **magatartása**, ha:

- betartja a Házirend szabályait,
- az iskolai munkában, a gyakorlati képzésben aktívan közreműködik,
- tisztelettudó viselkedést tanúsít a felnőttekkel és tanulótársaival szemben,
- segítőkész és öntevékeny,
- aktív közösségi munkát végez,
- pozitív hatást gyakorol a közösségre,
- fegyelmező intézkedésben nem részesült.

JÓ a tanuló magatartása, ha:

- az iskola Házirendjében foglaltakat követi,
- tisztelettudó viselkedést tanúsít a felnőttekkel és tanulótársaival szemben,
- tanári irányítással aktivizálható, de nem kezdeményező
- a tanulói közösség megbízható tagja,
- legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetésben részesült.

VÁLTOZÓ a tanuló magatartása, ha:

- súlyosan és szándékosan nem sértette meg a Házirend szabályait
- magatartása problémás, de a közösségre nincs negatív hatással,
- a közösségi munkában csak alkalmanként vesz részt
- legfeljebb igazgatói figyelmeztetésben részesült.

ROSSZ az a tanuló, aki

- a Házirend szabályait durván vagy rendszeresen megsérti,
- a tanulói közösségre negatív hatással van,
- a közösségnek passzív tagja,
- fegyelmi eljárás indult ellene, és ennek során elmarasztalásban részesült.

Az érdemjegyek és osztályzatok a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a következők: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

PÉLDÁS a tanuló **szorgalma**, ha:

- tanulmányi kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tesz,
- a tanulásban lelkiismeretes és megbízható,
- a képességeit, tudását önállóan is fejleszti,
- a képességei és a teljesítménye összhangban van.

JÓ a tanuló szorgalma, ha:

- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, előfordul, hogy képességei alatt teljesít,
- a tanítási órán kiemelkedő aktivitást nem mutat,
- többletmunkát önként nem vállal, de a rábízott feladatokat elvégzi.

VÁLTOZÓ a tanuló szorgalma, ha:

- teljesítménye hullámzó, gyengébb képességeinél,
- tanulmányi munkája rendszertelen, gyakran pontatlan,
- tevékenysége ösztönzést igényel.

HANYAG a tanuló szorgalma, ha:

- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, azt nem végzi el,
- teljesítménye rendszeresen jóval gyengébb képességeinél,
- állandó ösztönzésre szorul.

2.5.7.2 A jutalmazás és büntetés elvei és formái

A tanulói közösségek vagy az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi, gyakorlati vagy egyéb irányú munkájában elért jó eredmények **jutalmazását** fontos pedagógiai eszköznek tekintjük.

Intézményünk, iskoláink dicséretben részesítik, illetve jutalmazzák azt a tanulót/tanulócsoportot, aki képességeihez mérten:

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi,
- kitaró szorgalmat vagy példamutató kötelezettség teljesítést mutat,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet,
- versenyen, rendezvényen eredményesen képviseli az iskolát,
- egyéb módon hozzájárul az iskola jó hírnevéhez.

Egyéni írásos dicséretetek formái:

- főigazgatói,
- iskolai nevelőtestületi,
- igazgatói,
- osztályfőnöki,
- szaktanári/szakoktatói.

Csoportos jutalmazási formák:

- főigazgatói,
- iskolai nevelőtestületi,
- igazgatói
- osztályfőnöki

Az a diák, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, **fegyelmező intézkedésben vagy fegyelmi büntetésben** részesíthető.

A fegyelmezési intézkedés és a fegyelmi büntetés alkalmazásakor figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a terhére rótt kötelességszegés súlyát.

A fegyelmező intézkedés vagy fegyelmi büntetés nem megtorlás és nem lehet magalázó. Testi fenyegetést alkalmazni tilos.

A fegyelmező intézkedés következménye az adott tanévben érvényes, befolyásolja a tanuló magatartásának minősítését.

Fegyelmező intézkedések

Az a tanuló, aki a Házirendben foglaltakat megszegi, igazolatlanul mulaszt, tanulóhoz nem méltó magatartást tanúsít fegyelmező intézkedésben részesítendő.

A fegyelmező intézkedések formái:

- szaktanári, szakoktatói, nevelői figyelmeztetés, írásban,
- osztályfőnöki figyelmeztetés, írásban,
- osztályfőnöki, szakoktatói, nevelői intés, írásban,
- igazgatói figyelmeztetés, írásban
- igazgatói intés, írásban.

Fegyelmi büntetés

Az a tanuló, aki a Házirendet szándékosan és súlyosan megszegi – fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal – fegyelmi büntetésben részesítendő. A fegyelmi büntetés kiszabására a fegyelmi bizottság jogosult. (lásd: SZMSZ 5.8)

Fegyelmi büntetések formái:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- áthelyezés az évfolyam másik osztályába, amennyiben ez lehetséges,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- áthelyezés másik tagintézménybe,
- áthelyezés másik iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától,

- kizárás az iskolából.

Az „eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától”; valamint a „kizárás az iskolából” fegyelmi büntetések tanköteles tanulóval szemben nem alkalmazhatóak.

A jutalmazás és büntetés eljárásának szabályait a *Házirend* tartalmazza.

2.6 Kapcsolattartás a partnerekkel

Iskolánk nyitottságra törekszik, ezért igyekszik megragadni minden lehetőséget a partnerekkel való együttműködésre. Ezt tekinthetjük munkánk egyik minőségi alapjának is, ezért a kapcsolattartás területeinek, fórumainak igen nagy jelentőséget tulajdonítunk.

Belső és külső partnerkapcsolataink a következő területeken élnek:

- szülő – iskola (kollégium)
- tanuló – tanár
- tanár – tanár (kollégiumi nevelő)
- fenntartó - iskola
- gyakorlati helyek – iskola
- kamarák - iskola
- munkaügyi szervezetek – iskola
- gyermekvédelmi intézmények - iskola
- általános-, közép, és felsőfokú intézmények - iskola
- médiák (helyi, megyei, országos) – iskola
- közművelődési intézmények – iskola
- szakmai szervezetek - tanár

2.6.1 Belső partnerek

Szülő – iskola (tagintézmény)

A nevelés-oktatás folyamatában legfontosabb partnereink a szülők. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az osztályfőnökök folyamatosan a tanulók ellenőrző könyvében, és az osztályok szülői értekezletein.

A tájékoztatás során az alábbi kommunikációs csatornákat építjük ki:

- Szülői értekezlet (összevont, osztály, rendszeres, rendkívüli)
- Fogadóórák (tantestületi, egyéni)
- Tájékoztató (telefonon, írásban, elektronikusan)
- Hivatalos értesítő
- Szülői levél
- Nyílt nap
- Ünnepek, iskolai rendezvények, kirándulások
- Családlátogatás

Az iskola az ellenőrzőn keresztül értesíti a szülőt a különböző eseményekről, az E-naplón keresztül az érdemjegyekről, hiányzásokról. Nem ellenőrizzük, hogy a szülő figyelemmel kíséri-e az érdemjegyek alakulását, tudomásul veszi-e az iskola üzeneteit, de az együttműködés fontos kritériumának tartjuk. Ez a szülő felelőssége. Az iskola a szülőkkel együtt érhet el eredményeket úgy, ha mindkét fél vállalja a saját felelősségét.

A tanuló hiányzásával kapcsolatos szabályokat a *Házirend* tartalmazza.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai éves munkatervük határozzák meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével vagy a szülői szervezeteken keresztül az iskolaszékkal.

Az intézmény biztosítja az **Iskolaszék** működését. (lásd: SZMSZ 2.8)

Az iskolákban és a kollégiumban a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet (SZMK) hozhatnak létre és közreműködhetnek annak tevékenységében.

Az intézmény „partnervizsgálat” keretei között tervezetten és rendszeresen kéri a szülők véleményét. A véleményeket összesítjük, feldolgozzuk, a szükséges fejlesztéseket, módosításokat beépítjük tevékenységünkbe, ennek eredményéről tájékoztatjuk a szülőket. (lásd: IMIP)

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei:

- az iskolaszék hatékonyságának növelése az információáramlás rendszerének kidolgozásával,
- a honlap interaktív tételévé,
- az iskolában végzett szülők bevonása a szakmák megismertetésébe,
- szülői klub szervezése,
- közös kirándulások szervezése,
- a szülők bevonása iskolai rendezvényekbe, programokba.

Tanuló – tanár:

A tanulókat az intézmény életéről, a tagintézményi munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény főigazgatója, a tagintézmény igazgatója, az igazgatóhelyettesek, területvezetők, az osztályfőnökök, a diákönkormányzatot segítő pedagógusok, a diákképviselők tájékoztatják.

Fórumok:

- diákközgyűlés,
- diákönkormányzati ülés,
- diákönkormányzati faliújságok,
- osztályfőnöki óra,
- iskolagyűlés.

A nevelőtestület a tanulók által tervezett, létrehozott rendezvényeken segítő tevékenységgel vesz részt. A teljes tanulóközösség és nevelőtestület között a Diákönkormányzat a közvetlen kapocs.

Iskolagyűlés hívható össze bármelyik fél kérésére.

Évente egy alkalommal diákközgyűlést kell tartani.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény, a tagintézmény vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az Iskolaszékkal.

Az intézmény „partnervizsgálat” keretei között tervezetten és rendszeresen kéri a tanulók véleményét. A véleményeket összesítjük, feldolgozzuk, a szükséges fejlesztéseket, módosításokat beépítjük tevékenységünkbe, ennek eredményéről tájékoztatjuk a diákokat. (lásd: IMIP)

Tanár – tanár, kollégiumi nevelő

Az intézmény egészének tevékenységrendszerében az iskolai és a kollégiumi pedagógusoknak egységes nevelési követelményrendszert kell képviselniük ahhoz, hogy a tanulók személyiségfejlődése eredményes legyen.

Ennek érdekében az osztályfőnökök, az osztályban tanító tanárok és kollégiumi nevelők folyamatos kapcsolatot tartanak egymással.

Az eredményesség továbbfejlesztése csak úgy lehetséges, hogy a szülőket is bevonjuk az irányított nevelőmunkába, s megpróbáljuk elfogadtatni az egységes követelményrendszer szükségességét.

2.6.2 Külső partnerek

Fenntartó - TISZK

SZTT- TISZK

Kamarák, Szövetségek – TISZK

Kapcsolatok:

- Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (TMKIK)
- Tolna Megyei Agrárkamara (TMAK)
- Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK)
- Magyar Iparszövetség (OKISZ)
- Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ)
- Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ)
- Ipartestületek Országos Szövetsége (IPOSZ)
- Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviseleti Szövetsége (KISOSZ)

Fórumok:

- a gyakorlati képzés szakmai felügyelete,
- a beiskolázás tervezése,
- a gyakorlati helyek felkutatása,
- a tanulószerveződések megkötése, együttműködési megállapodások megkötése,
- továbbképzések.
- pályázatok,
- vizsgáztatás, vizsgaszervezés.

Munkaügyi szervezetek – TISZK

Kapcsolatok:

- Tolna Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ és kirendeltségei
- Állami Foglalkoztatási Szolgálat
- Foglalkoztatási Információs Központ
- Országos Munkaügyi Módszertani Központ

Fórumok:

- átképzések szervezése,
- állásbörzék, pályázatok,
- pályaaorientációs órák tartása,
- tanfolyami képzések folytatása, szervezése, koordinálása,
- nyári gyakorlatok biztosítása.

Támogatást nyújtó gazdálkodó szervezetek - TISZK

Képzésben együttműködő partnerek, gyakorlati munkahelyek – TISZK

A külső gyakorlati munkahelyekkel, gazdálkodó szervezetekkel kialakított kapcsolat rendkívül meghatározó a szakmai gyakorlat biztosítása érdekében.

A gyakorlati helyekkel a kapcsolattartás folyamatos. Igény szerint személyes munkamegbeszélést, tájékoztató rendezvényt tartunk a gyakorlati helyek vezetőinek, képviselőinek meghívásával.

Gyermekvédelmi szervezetek – TISZK (lásd. 2.5.4. fejezet)

Általános iskolák, szakképző intézmények, felsőoktatási intézmények - TISZK

Fórumok:

- szülői értekezletek szervezése,
- nyílt napok,
- közös kulturális és oktatási programok,
- kiállítások szervezése, látogatása,
- regionális versenyek szervezése, részvétel,
- felvételi előkészítőkön részvétel,
- akkreditált képzéseken részvétel,
- együttműködés a főiskolákkal, egyetemekkel a tehetséggondozásban

Közművelődési intézmények - TISZK

Fórumok:

- kiállítás látogatás, múzeumi programok
- hangversenyek
- könyvtár, zeneműtár, videotár kölcsönzések
- iskolai rendezvények
- pályázatok

Médiák (helyi, megyei, országos) - TISZK

Marketing tevékenységünk szerves része az iskoláról kialakult kedvező kép megőrzése, figyelemfelkeltés. A regionális, megyei és helyi újságok, rádióadók, TV csatornák szerkesztőbizottságait, munkatársait írott, szóbeli és személyes tájékoztatás útján informáljuk az iskolában folyó, a tanulók által végzett munkákról.

Kérésükre az intézmény személyi és tárgyi feltételeit is rendelkezésükre bocsátjuk rendezvényeikhez, műsorpolitikájuk megvalósításához.

Reklámtevékenységünket a média útján is bonyolítjuk.

Szakmai szervezetek - TISZK - Tanár

Kapcsolatok:

- Nemzeti Munkaügyi Hivatal
- Oktatási Hivatal
- GYEMSZI - Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet
- VM Képzési és Szaktanácsadási Intézet
- Sulinova Kht.
- Educatio Kht.
- Tolna Megyei Közoktatás - Fejlesztési Közalapítvány
- Tempus Közalapítvány
- Tolna Megyei ÁMK Pedagógiai Szakszolgálat
- EGYMI
- Országos ECDL Iroda
- EBCL Hálózat
- CISCO Hálózati Akadémia
- KÜLKESZ
- KVISZ
- Országos Szakács Szövetség
- Gasztronómiai Társaság
- Ínyencklub
- Szociális Szakmai Szövetség
- Ápolási Egyesület
- Vöröskereszt
- Ökoiskolák hálózata
- Nevelőszülői hálózat
- Tehetségpontok hálózata
- Tehetségsegítő tanácsok

Fórumok:

- szakértői, szaktanácsadói, vizsgaelnöki, bírálóbizottsági feladatok
- továbbtanulás, továbbképzések
- taneszköz- és tananyagfejlesztés
- pályaválasztási kiállítás
- pályaválasztási börze
- versenyek
- estek, rendezvények,
- kirándulások

2.7 Felvétel és átvétel az iskolába

A felvételi eljárásról, a tanulói jogviszonyról a 20/2012.(VIII.31) EMMI rendelet és a tanév rendjéről évente megjelenő miniszteri rendelet intézkedik.

Tanulói jogviszony a szakiskolai és szakközépiskolai 9., a szakközépiskolai 13. évfolyamra, valamint felmenő rendszerben az 1/9., 1/11. és 1/13. szakképzési évfolyamra, *felvétellel*; más évfolyamokra, vagy tanév közben *átvétellel* jön létre.

- Központi felvételi vizsgát **9. évfolyamon** nem tartunk, az általános iskolai osztályzatokat vesszük figyelembe. A művészeti képzésben a tanulók alkalmassági vizsgát tesznek.
- A **szakképző évfolyamokra** történő felvétel a megelőző iskolaszakaszban elért eredmények, és a jogszabályban előírt egészségügyi alkalmassági vizsgálat alapján történik. A gyakorlati helyen történő elhelyezésekre az érvényes szakképzési rendelkezések alapján kerül sor.
- A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével oly módon, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a diák tanulói jogviszonya, ha a megadott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg. Ilyen esetben a beiratkozás feltétele az iskola igazgatójához benyújtott kérelem kedvező elbírálása.
- A **felnőttoktatásban** szervezett szakképzésre a felvétel a szakmai és vizsgakövetelmények/központi program/szakképzési kerettanterv előírásai alapján történik.

Más iskolából történő átvételről az igazgató dönt az átvételt kérő tanuló tanulmányi eredménye és magatartása alapján.

Szakképző évfolyamra történő átvételnél a tantárgyi beszámíthatóság az átvétel az adott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye, valamint a szakmai programban foglaltak alapján történhet.

Az átvétel történhet tantárgyi különbözeti vizsgával vagy évfolyamisméltléssel. Az átvétel után a tanulóra az adott iskolatípus és évfolyam követelményei kötelező érvényűek.

2.8 A Szent László Digitális Középiskola pedagógiai programja

1. A Szent László Digitális Középiskola - az interneten szervezett iskola célcsoportja, oktatási /oktatásszervezési módszere és célkitűzései.

1.1 A Digitális Iskola célja

Általános célja a felnőttek gimnáziumi képzése, kétszintű érettségire való felkészítése. **Közvetett célja** a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek integrációjának, munkaerő-piaci esélyeinek és foglalkoztatási lehetőségeinek javítása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése a számukra biztosított speciális felnőttoktatási-nevelési rendszeren keresztül.

A Digitális Középiskola legfontosabb **nevelési célként** a helyes önértékelés, a felelős felnőttként való gondolkodás, az önálló életvezetés során felvetődő társadalmi kérdésekben való eligazodási, ügyintézési képesség kialakításának szükségességét fogalmazza meg, miközben az oktatás-nevelés általános célja – az érettségire való felkészítés – megvalósul. Az általános, valamint a közvetett célok elérése érdekében az alábbi kompetenciák fejlesztését szükséges a középpontba helyezni:

- a korábban szerzett gátlások oldása,
- a problémamegoldásra nevelés,
- a tanulásra, vizsgára, érettségire, vagyis az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés,
- a megfelelő önértékelés elősegítése, az önbizalom fejlesztése,
- az életvezetési, állampolgári feladatok megoldására való felkészítés,
- a szociális alkalmazkodást elősegítő társadalmi minták, értékek közvetítése.

1.2. A Digitális iskola célcsoportja

Ajánlott célcsoportja 18 év feletti, már korábban középiskolát megkezdett, de valamilyen okból azt be nem fejezett, illetve érettségi megszerzése érdekében korábban képzésben részt nem vevő, elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű felnőttek köre.

A célcsoport jellemzői:

- nagyrészt hátrányos helyzetűek,
- eltérő tanulási, szociális, mentális, lehetőségekkel rendelkeznek,
- részben családosak, családfenntartók,
- roma vagy egyéb kisebbség tagjai,
- gyereknevelési, munkahelyi kötelezettségeik miatt sajátos kiegészítő ellátást igényelnek,
- önértékelési szempontból kisebbségi érzésük van,
- tanulási motivációik bizonytalanok.

1.3. Oktatási/oktatásszervezési módszerei

A Digitális Középiskola a **felnőttoktatás keretében, esti munkarendben** működő, **egyéni képzési utak** kialakítására lehetőséget adó képzési forma.

A Digitális Középiskola programban alkalmazott módszer az ún. kevert (angol szakszóval: blended) oktatási forma, amelyben a személyes jelenlét és a távoktatás

elemei együttesen vannak jelen és emellett a csoportos képzés és a digitális eszközökkel segített egyéni felkészülés módszere segíti a képzés hatékony megvalósulását. Az internet, mint infrastruktúra segítségével létrehozott tanulási környezet, a tanulás-tanítás szervezése, a közösségi terek, az együttműködések és személyre szóló tanulásmódszertan lehetősége, az ismeret tervezett és szervezett elsajátításának támogatása biztosítja a képzés hatékonyságát.

A Digitális Középiskolában a tanulásszervezés egy speciálisan erre a célra fejlesztett, az egyidejű és az eltérő időpontokban megvalósuló kétirányú információáramlás lehetőségeit kihasználva, a verbális és nonverbális kommunikáció, a képi megjelenítés és a kommunikáció vizuális információkkal történő megerősítésére lehetőséget teremtő digitális eszközrendszer, az úgynevezett **oktatási portál** biztosítja a hagyományos e-learning keretrendszerekhez képest hatékonyabb ismeret elsajátítást.

Az oktatási portálon keresztül zajló – *egyéni digitális – tanórákon* a tananyagfeldolgozás egyénileg, esetenként a digitális szaktanárok segítségével valósul meg, miközben a személyes jelenléte igénylő *konzultációs órákon* az ismeretek rendszerezését, az összefüggések elemzését a szaktanárok, **tutorok** személyes jelenléte segíti. A tanulótervezés során **mentorok** nyújtanak segítséget a gyorsabb ütemű előrehaladáshoz szükséges képzési feltételek megteremtésében.

Szolgáltatási Pontok:

A Szent László Digitális Középiskola Szolgáltató Pontot működtet:

- Tamásiban, a Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézményben,
- Szekszárdon, a Székhely Tagintézményben
- Bonyhádon, a Perczel Mór Szakközépiskolai Tagintézményben.

A tanulók életterükhöz földrajzilag közel eső Szolgáltatási Pontban megtalálják a tananyagokhoz való hozzáférés valamennyi feltételét, beleértve az informatikai eszközök használatához szükséges személyes segítségnyújtás feltételeit is. A Szolgáltatási Pontok lehetőséget teremtenek arra is, hogy a tanulók ellenőrzött módon vegyenek részt az egyidejű jelenléte, vagy a számonkérés ellenőrzését igénylő egyéni digitális tanórákon, valamint az egy-egy témakört záró vizsgáikat itt is teljesíthetik.

Az oktatás színterei:

- **konzultációs óra**

A konzultációs óra hagyományos, a tanár és tanuló egyidejű, személyes jelenlétét igénylő szakóra. A konzultációs órákat az adott tantárgyakat oktató szaktanárok tartják, órarendileg meghatározott időben. Konzultációs óra minden tananyagegységhez, témakörhöz tartozóan biztosított, az azon való részvétel kötelező. Az előre bejelentett hiányzás a Digitális Középiskola Szolgáltató Pontban elvégzett egyéni digitális tanórai foglalkozással esetenként igazoltan pótolható. A tanórai foglalkozásokon való részvételre, a jelenlétre és a távolmaradásra vonatkozóan a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 143§.(7-9)-át kell figyelembe venni. kell figyelembe venni.

A konzultációs óra célja:

- egy-egy tematikus egység előtt a témára való ráhangolás, egyfajta érzékenyítés az adott téma iránt, melynek során a tanár ismerteti a tananyag egység szerkezetét, a nagyobb összefüggéseket, felvázolja a témának más témákkal való tágabb kapcsolatát;
- az adott modulhoz/témakörhöz tartozó digitális információk egyéni feldolgozásának segítése, a felvetődött kérdések megbeszélése;
- a modul/témakör rövid, tartalmi összefoglalása, a téma lezárása, másodlagos rögzítés.

A konzultációs órákon a tanár a tananyaghoz tartozó ismeretek feldolgozásához, megértéséhez nyújt segítséget. A konzultációs órák keretében a tananyag feldolgozását segítő projektek megszervezésére, a képzésben résztvevők differenciált foglalkoztatására és a frontális téma feldolgozásra egyaránt sor kerülhet. Amennyiben a képzésben résztvevő egy adott témakört az általánostól eltérő időpontban kíván elsajátítani, a konzultációs óra helyett **személyes segítségnyújtás** kezdeményezésére van lehetősége.

- **oktatási portál, mint digitális tudásbázis**

A Digitális Középiskolában az ismeretszerzés legfontosabb terepe a digitális intézményhálózat oktatási portálja. Az oktatási portálon található a digitális tananyagok, melyek az elsajátítandó teljes ismeretanyagot digitálisan feldolgozva tartalmazzák. Az oktatási portál biztosítja a képzésben résztvevők kérdéseire a digitális szaktanárok által adott válaszok elérési lehetőségét is.

Az oktatási portál ad lehetőséget a képzésben résztvevőknek az adott félévben általa feldolgozásra kerülő témakörök kiválasztására, ezzel az egyéni képzési programjuk kialakítására. Az oktatási portál a tanulók és tanárok közötti kapcsolattartás, kommunikáció, a virtuális közösségek kialakulásának színtere.

A feldolgozást segítő, a témazáró beszámolókhöz kapcsolódó feladatok megoldása, valamint a tanulmányi teljesítmények nyilvántartása is az oktatási portálon történik.

- **egyéni digitális tanóra**

Az egyéni digitális tanóra – az oktatási portál közbeiktatásával – tanári jelenlét nélkül létrejövő, a tananyag egyéni feldolgozására lehetőséget adó tanórai foglalkozás. Az egyéni digitális tanóra célja a tanuló életkörülményeihez, munkahelyi, családi elfoglaltságához igazodó tanulási lehetőség biztosítása. Az egyéni digitális tanórán résztvevők tetszőleges időpontban, és tetszőleges helyszínről bejelentkezve látogathatják az oktatási portált, és tetszőleges időpontokban dolgozhatják fel egy-egy műveltségterülethez tartozó témakör anyagát. A Digitális Középiskola sajátossága, hogy az oktatási portálon keresztül valamennyi témakör teljes tananyaga elérhető.

Az oktatási portálon minden résztvevő egyéni felülettel rendelkezik, melyet egyedi azonosítóval és jelszóval ér el, melyen a számára meghatározott tananyagtartalmak, feladatok jelennek meg.

A tananyagok a folyamatos tanulást teszik lehetővé, témakörökre, azon belül leckékre vannak osztva, és ezek tartalmazzák a feladatokat is.

A feladatok lehetnek

- **gyakorló feladatok**, melyek többször megoldhatóak, az ismeretek rögzítésére szolgálnak. A gyakorló feladatok eredményei a résztvevők számára a feladatok beadása után megjelennek. Ha a feladatok objektív típusúak, akkor a képzésben

azonnal visszajelzést kapnak megoldásaik eredményéről. Az ún. szubjektív feladatok eredményei a digitális tanárok javításai után jelennek meg.

- **kötelező feladatok**, melyek a begyakorolt ismeretek ellenőrzésére, a tanulói tevékenységek értékelésére szolgálnak. A kötelező feladatokat a résztvevőknek az iskolákban, vagy az ún. Szolgáltatási Pontokban – felügyelet mellett – a megadott határidőben kell teljesíteniük. Ahhoz, hogy a képzésben résztvevő felnőtt a kötelező feladatait eredményesen tudja teljesíteni, szükséges, hogy a megadott határidőig megismerkedjen a tananyag tartalommal, megoldja a gyakorló feladatokat.

- **csoportos digitális tanóra**

A csoportos digitális tanóra bizonyos kompetencia területek speciális fejlesztésére szolgáló, több tanuló egyidejű virtuális jelenlétével megvalósuló – nem kötelezően megvalósítható – oktatási forma. A csoportos digitális tanóra webkamera, mikrofon illetve hangszóró segítségével biztosíthatja a különböző helyszíneken tartózkodó tanulók, szaktanár egyidejű kommunikációjának lehetőségét.

A csoportos digitális tanórán a kommunikáció egyidejű, kétirányú. A digitális szaktanártól elvárt követelmény, hogy aktívan irányítsa, moderálja és segítse a tanulói véleménycserét, s maga is aktív részesévé váljon a kommunikációnak. A csoportos digitális tanórán a képzésben résztvevő felnőttek a tananyag elsajátításhoz és az ütemezett előrehaladáshoz csoportos támogatást kapnak egymástól és a rendszerben jelenlévő szaktanártól.

A csoportos digitális tanóra célja lehet valamely tananyag rész közös feldolgozása, a szociális kompetencia alapját jelentő kommunikációs képesség, az esztétikai-művészeti kifejező készség fejlesztése.

A csoportos digitális tanóra lehetőséget biztosíthat arra, hogy az adott tananyag feldolgozása ne a számítógép segítségével közvetített szöveg olvasására épüljön, hanem olyan szaktanár által irányított együttgondolkodásra (adott esetben szimulációs és egyéb, vizuális elemeket felhasználva), mellyel

- a tanulók összefüggéseket fedeznek fel,
- gondolkodási és egyéb folyamatokat ismernek meg,
- döntési helyzetekbe kerülnek, melyek az ismeretek alkalmazásával döntések meghozatalát kívánják.

2. Az Integrált Tanulási és Adminisztrációs Környezet (ITAK), mint tanulási és kommunikációs valamint oktatásszervezési keretrendszer.

A Digitális Középiskola keretrendszere az Integrált Tanulási és Adminisztrációs Környezet, röviden ITAK. Ez a keretrendszer biztosítja a tanítás-tanulás szervezését, a tananyagok kezelését és a tanulmányi adminisztrációt. A digitális tanórákra vonatkozó adatokat teljes mértékben kezeli, a tanulói személyes adatokat, illetve a jelenléti konzultációk adatait pedig a működő iskolaadminisztrációs rendszerből veszi át.

3. Tanulmányi segédletek, taneszközök

A digitális tananyag az oktatás teljes anyagát tartalmazza. (Nincs tehát nyomtatott kötelező tankönyv.) A digitális tananyaghoz mindenki egyedi azonosítókkal jut hozzá.

4. A fejlesztendő kulcskompetenciák

A Digitális Középiskola a tanítás-tanulási folyamat szervezőjévé teszi az internetet. Jellegénél fogva fejleszti a munkaerő-piac által magasan értékelt személyes készségeket és kompetenciákat: az egész életen át tartó tanulási, időgazdálkodási, információ-gazdálkodási és ún. e-kompetenciát. Ezért is, és elérhetősége folytán is vonzó lehet a célcsoport számára.

A Digitális Középiskola által alkalmazott kerettanterv felvállalja a NAT-ban rögzített kompetencia területek fejlesztését.

5. Az értékelési módszerek

A képzésben résztvevők felkészültségének értékelése **az oktatás-nevelés minden tevékenysége során folyamatosan**, az oktatási portál segítségével, különböző feladatok megoldásának nyomon követésével, a képzésben résztvevők által is ellenőrizhető módon történik, nagy hangsúlyt fektetve az önellenőrzés, önkorrekciónak lehetőségére. Ennek célja, hogy az állandó visszajelzések segítsék a képzésben résztvevőket az előrehaladásuk tervezéséhez szükséges tudásszintjük reális meghatározásában, a képzés-programok kiválasztása során.

Az értékelés formái a Digitális Középiskolában

Az előrehaladás vizsgálatához használt alapvető feladat típusok:

1. Feleletválasztásos
2. Csoportosítás
3. Szöveg kiegészítés
4. Igaz-hamis
5. Kérdés-válasz
6. Szabad válasz
7. Beadandó feladat
8. Programozott interakciók
9. Kérdőív
10. Sorrendbeállítás
11. Aláhúzás
12. Szövegrendezés
13. Szövegmódosítás
14. Projekt feladat végrehajtása másokkal való együttműködésben

A képzésben résztvevők az egyes témakörök végén – az oktatási portálon elérhető kötelező feladatok megoldásával – a Szolgáltatási Pontokon, a kötelező feladatok megoldását felügyelő, felkészített segítők által ellenőrzött módon; félévkor és év végén osztályozó vizsgákon, vizsgabizottság előtt adnak számot tudásukról.

A **félévi és év végi vizsgák** célja az elsajátított ismeretekről történő beszámolás mellett az érettségéhez, az élethosszig tartó tanuláshoz nélkülözhetetlen vizsgarutin megszerzése. A vizsgák anyaga az adott félévre kiválasztott egyes témakörök tematikáján alapul (elsajátított tananyag, készségek, képességek alkalmazása stb.). A vizsgákon való részvétel azoknak a műveltségterületeken kötelezően elsajátítandó tananyagoknak a számonkéréséről szól, amely műveltségterületeken a vizsgát megelőző félévben a szükséges témakörök elsajátítása megtörtént.

A Digitális Középiskola a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 143.§ (6) bekezdése alapján kötelező félévi és év végi osztályozó vizsgákat tart. Az osztályozó vizsgák részletes eljárásrendjét az SZMSZ mellékletét képező Szent László Digitális Középiskola vizsgarendje c. dokumentum tartalmazza.

A félévkor és év végén megrendezésre kerülő vizsgák a vizsgát megelőző félév során megszerzett ismeretekről történő beszámolás lehetőségét biztosítják. Az egyes vizsgaidőszakok teremtenek lehetőséget a korábban halasztott vizsgák pótlására is.

6. Felvétel a Digitális Középiskolába

A Digitális Középiskola 9-12. évfolyamon készíti fel tanulóit a középszintű érettségire. Oktatási keretrendszerünk rendkívül rugalmas, az egyéni haladásnak tág teret biztosít. Egyéni haladási ütem alakítható ki, egy tanév alatt elvileg akár 2 évfolyam követelményeiből is be lehet számolni. Ezáltal a hivatalos 4 éves képzési idő akár felére is lerövidíthető.

Tanulói jogviszony a 10. évfolyamra *felvétellel*, más évfolyamokra, vagy év közben történő *átvétellel* jön létre. A befejezett 8 osztállyal rendelkezők esetében a felvétel feltétele a 9. évfolyam követelményeiből letett osztályozó vizsga, az SZMSZ mellékletét képező Szent László Digitális Középiskola vizsgarendje c. dokumentum előírásainak megfelelően.

A tanulmányok **10. évfolyamon** való megkezdésének előfeltételei:

- tankötelezettség betöltése és
- befejezett szakiskolai 10. évfolyam vagy sikeres gimnáziumi/szakközépiskolai 9. évfolyamos bizonyítvány.

Más iskolából történő átvételről a tagozatvezető dönt. Az átvétel történhet tantárgyi különbözeti vizsgával vagy évfolyamismétléssel. Az átvétel után a tanulóra az adott iskolatípus és évfolyam követelményei kötelező érvényűek.

2.9 A kollégium pedagógiai programja

A KOLLÉGIUM PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Bevezető

A kollégium a Tolna Megyei Szent László Szakképző Iskola és Kollégium (TISZK) egyik intézményegysége. (Kollégium 7100 Szekszárd, Széchenyi u. 2-14.)

Telephelyek:

- Leánykollégium 7100 Szekszárd, Bencze F. u. 37.
- Fiúkollégium 7100 Szekszárd, Augusz I. u. 15.
- Bonyhádi Kollégium 7150 Bonyhád Perczel M. u. 44.
- Leánykollégium 7090 Tamási, Szabadság u. 9.
- Fiúkollégium 7090 Tamási, Deák F. u. 6-8.

1. Jogszabályi környezet

Tevékenységünket az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény.
- A 46/2001. (XII.22.) OM rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról, valamint az ezt módosító 36/2009.(XII.23) OKM rendelet.
- A 2003.évi CXXV. Törvény az Egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség előmozdításáról.
- A NAT irányelvei és alapvetései.
- Pedagógiai programunk összhangban van az intézmény Pedagógiai programjával, figyelembe veszi az SZMSZ előírásait.

2. Helyzetelemzés

2.1. Tanulói összetétel

Lány – és fiúkollégiumi egységek 15 – 25 éves korig fogadnak diákokat. Többségük a Szent László Szakképző Iskola tanulója, de más intézmények diákjai is lakói lehetnek. Kollégiumunk arculatát az a sokszínűség jellemzi, ami a többféle iskolatípusba (szakiskola, szakközépiskola, különböző szintű szakképzések) járó tanulói összetételből adódik.

2.2. Személyi feltételek

A kollégiumi nevelőtestület tagjai személyiségjegyek alapján megfelelnek a kollégiumi nevelőtanárral szemben támasztott követelményeknek.

A kollégiumban a nevelési feladatokat - a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben (3. sz. melléklet) meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező - kollégiumi nevelőtanár látja el, aki:

- a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- folyamatosan együttműködik munkája során a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más, a tanulók nevelésében érintett partnerekkel.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

2.3.Tárgyi – dologi feltételek

A kollégium személyközpontú környezet kialakítására törekszik. Ennek során a kollégium belső és külső környezetének biztosítani kell a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, meg kell, hogy feleljen az otthonosság általános kritériumainak. Meg kell teremteni - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális-, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

Kollégiumi egységeink – a tamási Leánykollégium kivételével – megfelel az otthonosság általános kritériumainak. A külső és belső környezet biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, szolgálja a tanulók kényelmét, biztonságát. A bonyhádi Kollégium igazi büszkesége az épület mellett elterülő park, mely pihenésre, sportolásra, tanulásra egyaránt lehetőséget ad. Gazdag, növény- és madárvilága önmagában is a természet szeretetére és védelmére neveli a kollégistákat.

Mindenütt jól kialakított tanulóhelyiségek vannak mind a közös, mind a kiscsoportos, mind az egyéni felkészüléshez. Így biztosítani tudjuk a nyugodt tanulás és az önálló ismeretszerzés feltételeit, hiszen ez a kollégium legfontosabb feladata. A szilencium ideje alatt rendszeres a nevelőtanári jelenlét.

Kollégiumaink – bár eltérő színvonalon – rendelkeznek azokkal az eszközökkel, amelyek a kulturális, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működéséhez szükségesek. Törekszünk az eszközpark állandó bővítésére, fejlesztésére. Folyamatosan keressük a pályázati lehetőségeket, melyeknek keretében eddig is több millió forintot fordíthattunk feltételeink javítására. Televíziók, videomagnók, magnók, számítógépek állnak tanulóink rendelkezésére. Több kollégiumban megoldott a számítógépek iskolai hálózattal való összekötése, ez nagy segítséget nyújt a felkészülésben, a házi feladatok elkészítésében. Mindenütt

biztosított az internet elérhetőség is. A könyvtárhasználati igényeket általában az iskolai könyvtárak segítségével elégítjük ki.

Sportolásra rendelkezésre állnak az iskolák tornatermei, pályái, a városi uszodák és kollégiumaink gazdag sporteszköz – választéka.

3. Küldetésnyilatkozat

Pedagógiai hitvallásunk szerint olyan kollégiumot szeretnénk működtetni, amelyik felismerteti, elfogadtatja lakóival azokat az értékeket, amelyek a személyiségfejlesztésben előre viszik őket, és megteremtik az alapjait a felnőtt társadalomba való beilleszkedésüknek.

Ezért különösen fontos, hogy a nevelőtanár:

- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgáljon a kollégisták számára,
- megfelelő empátiával rendelkezzen, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezze előtérbe,
- legyen nyitott a fiatalok gondolkodásmódja, kezdeményezései iránt, ugyanakkor következetesen és egységesen közvetítse az intézmény elvárásait tanulóink felé.

4. A kollégiumi nevelés alapelvei

- A köznevelés, így a kollégiumi ellátás közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja.
- A kollégiumi nevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.
- A kollégium pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a tanuló elfogadása, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.
- Az állami feladatellátásként a kollégiumi ellátás az ingyenes oktatásban részt vevő, a köznevelésről szóló törvényben (2011. évi CXCV. tv.) meghatározott feltételeknek megfelelő tanulók számára térítésmentes.
- A kollégiumi nevelés középpontjában a tanuló áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak.
- A kollégiumban a nevelés feladatát a tanuló szülei, törvényes képviselői megosztják a nevelőtanárokkal. E közös tevékenység alapja a bizalom, a kollégium és a pedagógusok szakmai hitele.
- A kollégium az ismereteket, a vallási, világnézeti információkat tárgyilagosan, sokoldalúan közvetíti, tiszteletben tartva a tanuló, a szülő, a pedagógus, világnézeti meggyőződését.
- A kollégiumi nevelés az iskolai rendszerű szakképzést is magában foglaló középfokú nevelés-oktatás egymást kiegészítő, szerves része.
- A kollégiumi intézményegység alapegységei a szakmai önállósággal rendelkező kollégiumok. Munkájuk minőségét, működésüket törvényi szabályozás (Kollégiumi

nevelés országos alapprogramja), továbbá belső intézményi és külső állami ellenőrzés biztosítja.

- A kollégiumok átjárhatóak, adott iskola által megállapított követelmények alapján más iskolába vagy iskolatípusba - akár tanév közben is - átlépő tanuló kollégiumot is válthat.
- A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságai, partnerei igények, továbbá a társadalmi elvárások figyelembevételével végzi munkáját.
- Az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása.

5. A kollégiumi nevelés értékei, céljai, feladatai

5.1 Értékek

- a tudás,
- az igazságosság,
- a rend,
- a méltányosság,
- bizalom,
- szeretet,
- segítőkészség,
- tapintat,
- rendszeresség,
- következetesség,
- az egyenlőség,
- az egészség.

5.2 Célok

A kollégium kiemelt célja:

- a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

További célok:

- elősegíteni a kollégisták harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén.
- erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a közérdekeivel összeegyeztetni képes fiatal emberek, felelős állampolgárok nevelése.
- a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása, felzárkóztatás és a tehetséggondozás.

5.3 Feladatok

A kollégium alapfeladata:

- biztosítani a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

Egyéb feladatok:

- a kollégista diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően,
- sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése,
- a kollégium feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ez által az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást,
- az egész életen áttartó tanulás megalapozása, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítése,
- tehetségfejlesztés és a felzárkózás segítése,
- kiegészíteni a családi és iskolai nevelést és oktatást, szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújtani,
- elősegíteni a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását,
- a tanulók aktivitásának, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése,
- öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása,
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása,
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.
- szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés.

Speciális pedagógiai feladatok megoldása:

- gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása,
- versenysportoló, művészeti képzésben részesülő diákok támogatása,
- felsőoktatási tanulmányokra való felkészítés,
- tanulási és motivációs zavarok korrekciója,
- demokráciára, humanizmusra nevelés a NAT által megfogalmazott elvekkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban.

6. A kollégium működése

6.1 Pedagógiai jellegű tevékenységek

6.1.1 A tanulók életrendje, tanulása, a szabadidő szervezésének pedagógiai elvei

Életrend

A kollégium a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy

határozta meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Tanulás (A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások)

Felkészítő, fejlesztő foglalkozások

A foglalkozások megszervezése során a kollégium figyelmet fordít a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, figyelembe veszi a tanulók személyiségének az egyéni sajátosságait, ezen belül:

Tanulást segítő foglalkozások, amelyek az alábbiak lehetnek:

- rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- előzetes felmérésen alapuló, differenciált képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozás, a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása, a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának, a sajátos érdeklődésű tanulók foglalkoztatásának biztosítása,
- az ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök

Felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokon lehetőséget nyújtunk:

- a differenciált képességfejlesztésre, az ismerethiány pótlására (tanórai csoportos és egyéni felkészítés, szaktárgyi korrepetálás),
- a speciális érdeklődéssel, adottsággal rendelkező tanulók ismereteinek, tudásának gyarapítására (szaktárgyi és képességfejlesztő szakkörök).

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások, amelyek az alábbiak lehetnek:

- tematikus csoportfoglalkozások a rendeletben (36/2009.(XII.23. OKM rendelet) előírt témakörök, időkeretek és szervezési keretek figyelembevételével,
- általános - kollégiumi, iskolai élethez kapcsolódó - csoportfoglalkozás, - elsősorban a kollégiumi csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események megbeszélése, értékelése.

Csoport- vagy tematikus foglalkozásokon:

- biztosítjuk a kollégiumi csoport nevelési feladatainak megvalósítását (tevékenységek szervezése, elemzése, értékelése),
- a közösségi együttélés, a szociális viselkedés alapvető szabályainak elsajátítását.

Speciális ismereteket adó foglalkozások

- A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások. (Ezekon a foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.)

Egyéni foglalkozások keretében:

- segítjük a konfliktus helyzetek feloldását, pedagógiai tanácsadást végzünk,
- lehetőséget nyújtunk a személyes problémák feltárására (egyéni meghallgatás, életvezetés, szituáció-elemzés).

Tevékenységformák:

- Lehetőséget biztosítunk a helyes tanulási módszerek elsajátítására, a megismerési-gondolkozási képességek fejlesztésére (szövegelemzés, szövegtetés, tanulási technikák).

- Segítjük a tanulási motívumok (érdeklődés, tudásvágy) kialakulását, azt, hogy az ismeretek elsajátítása igényként fogalmazódjon meg.
- Az IPR elemeként az arra rászoruló diákok felkészülését tanulópárok kialakulásával, csoportmunkával és egyéni segítségnyújtással segítjük, a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásokat szervezünk.

Szabadidő szervezése

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

- a szabadidős foglalkozásokon szerepet kap az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás képességének fejlesztése, a sport, a természeti környezet megóvása, ápolása;
- a foglalkozások során hangsúlyt kap az és ifjak irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek, kreativitásának, multikulturális érdeklődésük és toleranciájuk fejlesztése, a nemzetiségi és etnikai kisebbségekhez tartozó kollégista tanulók pedig külön figyelmet és módot kapnak az anyanyelvi, nemzetiségi kultúrához való kötődésük erősítéséhez;
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordoznak a természettudományos, a műszaki, vállalkozói és gazdasági ismereteket feldolgozó és fejlesztő foglalkozások;
- a kollégium az igényekhez és lehetőségekhez igazodva támogatja a kollégium pedagógiai programjának alapelveivel összhangban lévő öntevékeny diákkörök működését,
- a kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozásokon:

- hozzájárulunk az egészséges és kulturált életvitel elfogadtatásához (sportrendezvények, vetélkedők, előadások, balesetvédelem, elsősegélynyújtás),
- bővítjük a tanulók irodalmi, történelmi, képzőművészeti, zenei ismereteit, műveltségét (hagyományos rendezvények, évfordulók, hangversenyek, kiállítás – múzeumlátogatás).

6.1.2 A tanulók fejlesztése, tehetséggondozás, felzárkóztatás, pályaválasztás, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek elvei

A tanulók fejlesztése (A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése)

Az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket.

Fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat - az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát.

Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges pozitív önértékelés kialakítására.

Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést.

Gondot fordít arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény is ébredjen a tanulóknál, s így mindennapi életük részévé váljon a tanulás.

Felzárkóztatás, a tehetségek gondozása, a pályaorientáció segítése

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszertani megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségbeli különbségeket, a tanulók egyéni szükségleteit kezelni képes.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek megismerése.

Támogatja a tanulásban elmaradt és a sajátos nevelési igényű tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

Létrehozza a tehetséges tanulók megtalálására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében.

A kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével alkalmakat teremt a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre.

A kollégium - az iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

Tevékenységmentek:

- A tanulók aktuális tudását figyelembe véve mérsékeljük a tanulók közötti műveltségi-felkészültségi, neveltségi különbségeket (teljesítmény elismerése, felzárkóztatás, ismerethiány pótlása, alapkészségek fejlesztése, korrekciós pedagógia).
- Csökkentjük a lemaradók, a tanulmányaikat „félbehagyók” számát. Az intézményből való „kimaradás,” „lemorzsolódás” elkerülése érdekében - a szülővel, tanulóval egyetértésben – kezdeményezzük a tagintézmények közötti célszerű váltást.
- Fokozott figyelmet fordítunk a kiemelkedő szaktárgyi érdeklődéssel, tudással, képesség-készségbeli tehetséggel rendelkezők adottságainak fejlesztésére (tagintézményi-kollégiumi szakkörök, könyvtárhasználat), bővítjük a tehetség gondozás feltételrendszerét (önképző és diákkörök).
- Hasznos ismereteket nyújtunk a sikeres szakma, illetve pályaválasztásról, az életpályára történő felkészülés jelentőségéről (előadás, nyílt nap, pályaválasztási börze, munkába-állás lehetőségei).

Önálló életkezdés elősegítése (Énkép, önismeret, szociális képességek fejlesztése)

A kollégiumi nevelés segíti a mindenkori szociális környezetbe történő sikeres beilleszkedést. Fejleszti a szociális tájékozódás készségét, alkalmat és közeget teremt a közösségi értékrend és normarendszer fejlesztéséhez, segíti az egyensúly megteremtését a közösségi és az egyéni érdekek között.

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A kollégium a nevelési folyamatban figyelmet fordít a társadalmilag elfogadott közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek - empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség - fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A kollégiumi nevelés segíti az önálló életvitel kialakítását, a majdani családi háztartás és gazdálkodás tervezését, a tudatos fogyasztóvá válást, az eligazodást a mindennapi életben, a gazdaság és a pénzgazdálkodás világában.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Tevékenységsformák:

- Az önismeret alapjait (ki vagyok én – mire vagyok képes?), az azonosságtudat feltárását az alapismeretek átadásával (lelki folyamatok, tulajdonságok, beállítódás), az emberi kapcsolatok- és viszonyrendszer (család, barátság, szerelem) analizálásával fejlesztjük.
- Megismertetjük a gondolatok és érzések művészi kifejezésének különböző formáit, segítjük az alkotó kezdeményezéseket, formáljuk a tanulók ízlésvilágát (tárlatok, hangversenyek, múzeumlátogatás, színház).
- Biztosítjuk a könyvtárhasználatot, az informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlását, felhasználását (számítástechnikai szakkör, könyvtár).
- Előítételek kezelését szolgáló programokat szervezünk, bemutatjuk a nemzeti – kisebbségi kultúrák értékeit. Megismerjük a nemzeti kultúra fő elemeit, a vallási hagyományok azonos és eltérő vonásait, az európai kultúrkör főbb jellemzőit, erősítjük a hazaszeretet érzését.

6.1.3 A nemzetiség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatai

A nemzeti és etnikai kisebbségi tanulók nevelése a kollégium kiemelt feladata.

Az anyanyelvi nevelés, az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, szokásainak ápolása.

A kollégiumi nevelés elősegíti a tanulóknak az európai uniós polgár identitásának kialakulását, bemutatja az Európai Unió tagság révén megnövekedett lehetőségeket, kihívásokat és a kollégium a programjaival és kapcsolatépítésével elősegíti azok intézményes és személyes hasznosítását.

6.1.4 A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetség gondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A foglalkozásokat kollégiumi tevékenységek keretében szervezzük meg.

A tanulási és a mentális problémák leküzdéséhez tanulóinknak tanári segítséget nyújtunk és olyan pedagógiai környezetet teremtünk, amely ezt elősegíti.

A korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokat minden tanuló igénybe veheti.

Lehetőség van tanulóinknak az önképzésre melyben segítséget nyújt az iskolai-kollégiumi könyvtár, a szakköri és a diákköri tevékenységek és megbízatások rendszere

Felvilágosítást adunk a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon.

Csoportfoglalkozásokon szert tesznek olyan emberismeretre, konfliktuskezelési technikákra, alkalmazkodóképességre, amelynek révén képesek lesznek elsajátítani az együttműködés szabályait.

Életmódjukban az egészség-, és rendszeret, környezettudatos életmód, az egyéni- és társadalmi tulajdon tisztelete, megfelelő életritmus, pozitív emberi értékek, kölcsönös embertársi tisztelet, hazaszeretet, felelős gondolkodás, együttérzés, tolerancia lesz a meghatározó, amelynek révén megbecsült, értékes tagjaivá válnak társadalmunknak.

6.1.5 A tanulók részvétele a kollégiumi foglalkozásokon (36/2009.(XII.23. OKM rendelet 1. sz. melléklete alapján)

Részvétel szempontjából lehet:

- kötelező és
- szabadon választott.

A kötelező foglalkozásokon, melyeket pedagógus irányításával – csoportos és egyéni formában – szervezünk, a tanuló köteles részt venni, távolmaradása igazolatlan hiánzásnak minősül (időkeret: 15 óra/hét).

Tanulási idő – a naponkénti tanulószobai (egyéni) felkészülés intervalluma, melyen a tanuló heti 13 órában köteles részt venni (tanórai foglalkozás: 12 óra/hét, felzárkóztatás - képességfejlesztés: 1 óra/hét).

A tanulásra szánt idő hatékonyabbá tétele, és az eredményes felkészülés érdekében feladataink:

- A tanulás rendjének, a tanulási idő védelmének, intenzív felhasználásának biztosítása (időpontok betartása, távolmaradások - más irányú elfoglaltságok kiiktatása).
- Nevelőtanári döntés alapján a tanulószobai csoportos, illetve egyéni felkészülés differenciált kijelölése, a „gyakorlati hetes” kollégisták bevonása a tanulószobai munkába.
- A tanulásban lemaradtak felzárkóztatása, az elmarasztalt tanulók számának csökkentése.

Csoport- vagy tematikus foglalkozás - a tanulói primerközösség összehangolt működését biztosító nevelési szintér, melyen a tanuló heti 1 órában köteles részt venni (éves időkeret: 37, - felsőbb évfolyamokon: 33 óra).

A kollégiumi nevelés alapprogramja – a csoport életével összefüggő koordinatív feladatok ellátásán túl – a foglalkozások 60%-ára (évfolyamonként: 22 illetve 20 óra) ír elő kötelező témafeldolgozást, tesz javaslatot az alkalmazott tevékenységi formára. A csoportfoglalkozások jelentősége a tanulók személyiségének fejlesztése szempontjából nő, ennek megfelelően:

- Szervezésük, lebonyolításuk – a jövőben – nagyobb fokú pedagógiai tudatosságot, tanári felkészülést igényel (szakirodalom, módszertani kiadványok).
- A tanári munka dokumentumaiban a feldolgozásra kerülő témaköröket és ütemezésüket az előírt óraszámokban kell megtervezni (nevelői feljegyzések).
- Fel kell tüntetni azokat a pedagógiai eljárásokat, tevékenységi formákat, melyekkel a nevelő az ismeretek elsajátítását, a jártasság – készség fejlesztését kívánja elérni (tanulók bevonása, tesztek – elemzések).
- A csoportok heterogén összetételét alapul véve (életkor, iskolázottság) – jogszabályi kereteken belül – élünk az alkotó pedagógiai szabadság lehetőségével.

Szabadon választható foglalkozás: – melyen a tanuló a kollégiumi lehetőségek közül saját választása alapján heti 1 órában köteles részt venni. A tanulók a közzétételtől számított hét munkanapon belül jelenthetik be - írásban - a kollégiumvezető-helyettesnek, hogy melyik szabadon választható foglalkozáson kívánnak részt venni.

A több év óta népszerű és eredményes szakkörök, diákkörök működését a jövőben is biztosítjuk: (háztartási szakkör, kézműves kör, számítástechnika, varró szakkör, labdarúgás, kézilabda, olvasókör, sakk, tánckör, asztalitenisz, ének és dalestek, testépítés, videoklub).

A tanulói választás lehetőségét elsősorban a speciális ismereteket nyújtó, képességfejlesztő diák- és hobbikörök indításával kívánjuk bővíteni (pl.: honismeret, környezetvédelem, művészeti területek).

Célunk, hogy ennek személyi feltételei hosszú távon is rendelkezésünkre álljanak.

A kötelező és szabadon választható foglalkozásokat „éves tanulói foglalkozási terv” alapján szervezzük, biztosítva ezzel a kollégiumi lehetőségek és a tanulói igények összhangját.

6.2 Egyéb tevékenységek

6.2.1 A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

Közösségi élet fejlesztése (A kollégiumi közösségi élet megszervezése)

A kollégium - belső életének szabályozása során - biztosítja az ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást.

Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai - a jogszabályi keretek között - a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A diák-önkormányzati tevékenység által segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Tevékenységformák:

- Közvetítjük a társadalmilag elfogadott pozitív szokásokat és értékrendet, segítjük a erkölcsös normarendszer kialakulását (empátia, tolerancia, másság elismerése).
- Megismertetjük a közösségi együttélés, az egyén, a közösségek és a társadalom együttműködésének szabályait, gyakoroltatjuk a demokratikus technikákat (kulturált vitakészség, konfliktuskezelés).
- Közösségépítő – és fejlesztő programokat szervezünk (kollégiumi ünnepek, vetélkedők, társasjáték, sportfoglalkozások)
- A felelősség és demokrácia, vita és döntéshozatal színtereként működtetjük a diákönkormányzat fórumait (közgyűlés, diáktanács).

Művelődési és sportolási tevékenységek (Kulturált, egészséges életmód)

A kollégiumi nevelés bővíti a diákok ismereteit, felkelti az érdeklődést a kultúra, a tudományok, a művészetek iránt, továbbá az emberiség globális problémáival kapcsolatban. Természeti és társadalmi ismeretek átadásával, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését.

Motivál és helyzeteket biztosít az önkifejezési lehetőségek megtalálásához. Elősegíti az esztétikai-művészeti tudatosság megjelenését, az érzelmvilág gazdagodását. Fejleszti az idegen nyelvi kommunikációt.

A kollégium változatos, sokrétű kulturális tevékenységével hozzájárul a magyar, az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismeréséhez, elsajátításához és értékeléséhez.

A világról kialakított képben a gyakorlati élet terén is kiemelt helyet kap az Európához való kötődés, az európai kultúrkör.

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igényé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

6.2.2 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszt is ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégiumban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a saját állapot pontos megértése, szükség esetén a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékenyé váljanak a környezetük állapota iránt, és hogy értsék a fenntartható fejlődés fogalmát, továbbá hogy életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A kollégiumnak feladata a családi életre, a családtagi szerepekre, a felelős, örömteli párkapcsolatok kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra és az öngondoskodásra nevelés. A szeretetteljes, bizalmi viszonyra alapozva segít a harmonikus nemi szerep kialakulásában, támaszt nyújt a szexuális kultúra és magatartás kérdéseiben.

Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéké váló tiszteletére is.

Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Minden tevékenységünkkel a holisztikus egészségfejlesztési modell szerint szolgáljuk a kollégista diákok egészséges testi, lelki, és szociális fejlődését.

Fontos hogy tisztában legyenek a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel.

Tevékenységformák:

- A testi és lelki egészség megőrzése érdekében biztosítjuk az egészséges életritmus (napirend), az orvosi ellátottság, a kulturált étkezés, tisztálkodás, testápolás, pihenés feltételeit.
- Felvilágosító előadások, oktató programok (filmek, kiállítások) szervezésével járunk hozzá az egészségkárosító szokások (dohányozás, alkohol, drog) kialakulásának megelőzéséhez.
- Életvezetési tanácsot adunk a betegség- és baleset-megelőzéshez, az önálló és felelős életvitel kialakításához, megismertetjük az elsősegélynyújtás módszereit.

- Mentálhigiéniai programokat szervezünk (előadás, tanácsadás védőnő és pszichológus bevonásával)
- Szellemi és játékos vetélkedőkkel, sportprogramokkal ösztönözzük az egészséges életvitelt, népszerűsítjük a versenyképesség, a mentális és fizikai állóképesség fontosságát. A házi versenyeken túl továbbra is részt veszünk a kollégiumok közötti, a megyei és országos rendezvényeken.
- Empátiát tanúsítunk a fiatalok egyéni problémái, konfliktusai iránt, kellő pedagógiai tapasztalattal segítjük élethelyzeteik elemzését, feldolgozását (egyéni konzultáció, szakemberhez irányítás).
- A környezetvédelem kiemelt kezelése a XXI. században már nem választás kérdése, kötelező feladat. Arra törekszünk, hogy a tanulóiban kialakuljon a környezetkímélő, az emberi és természeti környezettel tudatos együttélésre képes magatartás. Legyen igényük közvetlen életterük tisztántartására, gondozására, a természeti és tárgyi környezet értékeinek megismerésére, megóvására. (felvilágosítás, ellenőrzések, értékelések).

6.2.3 A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

A kollégium ösztönzi a nemzet, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúrájának, értékeinek tiszteletét, a nemzeti, történelmi és vallási hagyományok megismerését és ápolását, ezzel is erősítve a tanulók hazaszeretetét.

Kulturális tevékenységek, hagyományaink:

- Nemzeti ünnepeink : március 15. és október 23-ról,
- megemlékezés az aradi vértanúkról,
- megemlékezés Nemzeti összetartozás napjáról,
- őszi hangverseny,
- Mikulás-est,
- kollégiumi karácsony,
- kollégiumi farsang,
- házi bajnokságok (testépítés, asztalitenisz, asztali-foci, labdarúgás),
- kollégiumi ballagás,
- ismerkedési est,
- szöcskesimogató
- teaház,
- egészség - 7
- vetélkedők,
- kirándulás,

7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A gyermek- és ifjúságvédelem a nevelőtestület valamennyi tagjának feladata és kötelessége. A kedvezőtlen társadalmi folyamatok erősödésével egyre több család, így egyre több gyermek kerül hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetbe.

Ifjúságvédelmi munkánk célja: segítségnyújtás a valamilyen okból veszélyeztetett tanulók számára. Több esetben az osztályfőnök, a szaktanár vagy más szakember

kezdeményezésére maga a kollégiumi elhelyezés is szolgálhat gyermekvédelmi célokat.

A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek felismerését segíti az őszinte érdeklődés, megértés, diszkréció, a pedagógiai intuíció, a tartalmas egyéni törődés.

Legjellemzőbbek a szociális, anyagi, kulturális, műveltségi és földrajzi - lakókörnyezeti hátrányok. E tényezők néha halmozottan jelentkeznek.

A hátrányos helyzetű tanulók felismerése, kollégiumi beilleszkedésük figyelemmel kísérése elsősorban a csoportvezetők feladata.

Gyermekvédelmi feladatok (az iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel együttműködve):

- Az életkörülményekben bekövetkező változások és a személyiségfejlődésben tapasztalható rendellenességek korai feltárása,
- Hátrányos és/vagy veszélyeztetett helyzetű tanulók, nyilvántartása, veszélyeztető tényezők feltárása az adatvédelmi és a személyiség jogokról szóló törvény teljes tiszteletben tartásával.
- Családdal való kapcsolattartás, együttműködés.
- Gyermek-és ifjúságvédelmi hálózat igénybevétele (önkormányzatok, gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő).
- A tanulmányi előmenetel fokozott figyelemmel kísérése, a hátrányok kompenzálására felzárkóztató foglalkozás szervezése.
- A szabadidő hasznos eltöltésének segítése.
- Beilleszkedési és magatartási zavarok leküzdését segítő tevékenységi formák biztosítása.
- Mentálhigiénés programok, felvilágosító előadások szervezése, melyek felkészítik a tanulókat az egészséges életmódra, a családi életre, a szenvedélybetegségek megelőzésére.
- Folyamatos kapcsolattartás az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökkel.

A tevékenységformák:

- Csoportfoglalkozások
- Diákkörök
- Egyéni és kiscsoportos foglalkozás, törődés
- Mentálhigiénés foglalkozás
- Korrepetálás
- Önismereti foglalkozás- pszichológus vezetésével
- Kulturális rendezvények

8. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka egyik alapfeltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település - a tanulók nevelésében érintett - intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzatokkal.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

Kapcsolattartás a szülőkkel

Feladatok:

- A kapcsolattartás formáinak kiépítése.
- A szülői vélemény megismerésére való törekvés.
- A szülők tájékoztatása a kollégium életéről, működéséről.
- Alkalom biztosítása a szülőknek, hogy a kollégiumi élet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.
- Együttműködés a tanulókkal való problémák megoldása céljából.

A tevékenységformák:

- Fogadóóra
- Személyes megkeresés
- Telefonon való tájékoztatás, érdeklődés
- Félévi és év végi tanulói értékelés, a tanuló kollégiumi tevékenységével kapcsolatos tájékoztatás (dicséret, elmarasztalás, szülői kérés, kimenők és eltávozások)
- Kollégiumi faliújság, hirdetőtábla
- Hivatalos levél
- SNW
- Kérdőívek

Kapcsolat az iskolákkal

- A kollégium és az adott iskola együttműködése az egységes pedagógiai hatások érvényesülésének feltétele.
- A kollégium és az iskola feladategyeztetése, a kölcsönös véleménycsere ugyancsak biztosított (igazgatótanács, vezetői értekezlet, munkaközösségek, tantestületi fórumok).
- A csoportvezető nevelőtanár és az osztályfőnök kölcsönös kapcsolatot tart fenn. Amennyiben szükséges, konzultál a szaktanárokkal is. (osztályzatok, magatartás, fegyelmi ügyek, rendezvények).

Szakmai kapcsolatok

- Intézményegységünk széleskörű kollégiumi kapcsolatokkal rendelkezik, szerepet vállal a szakmai szervezetek tevékenységében.
- Tagja a Kollégiumok Országos Érdekvédelmi Szövetségének és a szövetség megyei tagozatának (választmányi ülések, vezetői konzultációk, szakmai anyagok).
- Gondoskodunk a művelődési és sportintézményekkel való kapcsolattartásról (művelődési ház, Művészetek Háza, zeneiskola, múzeum, könyvtár, sportcsarnok).
- Nevelési Tanácsadó és Családsegítő Szolgálat
- Gyermekotthonok
- Rendőrség

9. A kollégiumi élet szervezése

9.1 Információs fórumok, jogérvényesítés

A kollégium funkcióinak megfelelően jöttek létre kollégiumi fórumok, közösségek. A szervezeti kérdések (munkaterv, beosztások, értékelések) vita és döntéshozó fórumaként működik a kollégiumi nevelőtestület. Tevékenysége szorosan kapcsolódik az iskolai nevelőtestület munkájához. A kollégium szakmai

tevékenységét önállóan szervezi, a kollégiumi nevelőtestület érvényesíti véleményezési és egyetértési jogkörét.

A nevelőtanárok közössége elsősorban a feladatok koordinálásával, egy-egy részterület elemzésével nyújt segítséget. Munkájában a kezdeményező, javaslattevő jelleg dominál (módszertani eljárások, szakmai témák feldolgozása, belső továbbképzés).

A kollégiumi élet szervezésében jelentős szerepet tölt be a diákönkormányzat. A felelősök (DÖK) képviselőivel vesz részt a közösségi feladatok kijelölésében, végrehajtásában, az eredmények értékelésében, gyakorolja véleményezési, egyetértési jogkörét.

A közgyűlés évente legalább egy alkalommal, a (DÖK) havonta (és igény szerint) ül össze. Indokolt esetben – aktuális témakörökben – célcsoportokhoz szólunk, rétegmegbeszélést hívunk össze. A diákönkormányzat munkáját kollégiumi egységként a patronáló tanár segíti.

9.2 Tartalmi és szervezeti működés dokumentumai

A nevelő-oktató munka – a nevelőtestület által elfogadott és az intézményvezető által jóváhagyott – Pedagógiai program szerint folyik.

Tanévenként készítjük el a pedagógiai programnak megfelelő „Éves tanulói foglalkozási tervet”, amely a kötelező és szabadon választható foglalkozásokat foglalja magába.

A tanévi feladatokat „Kollégiumi munkatervben” rögzítjük (célok, feladatok, tevékenységek, éves naptár, vizsgálatok, mérések, ellenőrzések, programok, felelősök stb.).

9.3 A tanulók felvétele, a kollégiumi tagság megszűnése

A tanulók felvétele

- A tanulók egyéni kérelemmel, vagy az iskola útján kérhetik felvételüket a kollégiumba. A felvételtől a kollégiumvezető javaslata alapján az intézmény főigazgatója dönt.
- Előnyben részesülnek a többgyermekes családok gyermekei, az árva, félárva, hátrányos és sajátos nevelési igényű tanulók.
- A gyámhatóság kezdeményezésére fel kell venni a tanulót a kollégiumba.
- A felvétel egy tanévre szól, a kollégiumi elhelyezési kérelmet évente meg kell újítani.
- Rendkívüli esetben tanév közben is kérhető a kollégiumi felvétel.

A kollégiumi tagság megszűnése

Megszűnik a kollégiumi tagság:

- a tanév utolsó napján, illetve a tanulói jogviszony megszűnésekor,
- a kollégiumból fegyelmi határozattal kizártak esetében, a határozat jogerőre emelkedésével,
- azok esetében, akik lemondanak kollégiumi tagságukról, a bejelentésben megjelölt napon.
- kiskorú tanulóknál és a gyámhatóság kezdeményezésére történő elhelyezéseknél a kollégiumi tagság megszűnéséhez szülői, illetve gyámhatósági beleegyezés szükséges.

9.4 A kollégista tanulók jutalmazása

A tanulókat

- tanulmányi eredményük,
- kulturális-és sport tevékenységük,
- közösségi munkájuk,
- magatartásuk, szorgalmuk,
- önellátó képességük (szobarend kialakítása) alapján rendszeresen értékeljük, tanév végén jutalmazzuk.

A fentiekben felsorolt szempontok alapján kiemelkedő teljesítményt nyújtó kollégistákat a kollégiumi ballagások, illetve a Szent László Nap (minden év június utolsó hete) rendezvény keretében tárgyjutalomban részesítjük

10. A kollégiumi nevelés minősége, eredményessége

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet foglalja rendszerbe, hogy milyen eljárásrend alapján zajlanak a külső szakmai ellenőrzések, értékelések, illetve milyen szabály alapján veszik figyelembe a külső vizsgálatok és mérések eredményeit. A rendeletben szabályozottak és a belső működési törvényszerűségek értelmében kiemelten kezeljük:

- a kollégiumi pedagógusok teljesítményének értékelését, melyben kiemelt értékelési terület a kollégiumi tehetséggondozásban, illetve a hátrányok leküzdésében vállalt pedagógusi szerep, de szerepet kap a pedagógusnak az egyéb, nem közvetlenül a szakképzettségével összefüggésben alkalmazott - tudásának a hasznosulása is,
- a kollégiumi vezetők teljesítményének értékelését, melyben kiemelt figyelmet kap a hatékony partneri viszony szorgalmazását elősegítő vezetői magatartás,
- a partneri méréseket, különösen a kollégiumi tanulók, illetve szülők által történő jelzések visszacsatolása, az intézkedések konkrétsága,
- az intézményegységi önértékelést,
- a kollégiumban történő külső mérések, értékelések, különösen a fenntartói, mérések alapján történő intézkedések rendjét,
- a kollégiumi tanulók nevelésében elért eredmények mérésének, értékelésének, a visszacsatoló intézkedéseknek a rendjét.

Mellékletek:

1. A kollégiumi nevelés alapprogram 2. §-a (2) bekezdésében meghatározott kollégiumi csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

1. Tanulás
2. Énkép, önismeret, pályaorientáció
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra
4. Környezettudatosság
5. Testi és lelki egészség
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés
7. Hon- és népismeret

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

Témakör	1-8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13-14. évf.
1. Tanulás	3	4	3	3	1	1
2. Énkép, önismeret, pályaorientáció	3	3	3	4	3	2
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	3	3	3	2	4	5
4. Környezettudatosság	2	2	2	2	2	3
5. Testi és lelki egészség	4	4	4	4	4	4
6. Felkészülés a felnőtt létszerepeire	3	3	3	3	3	2
7. Hon- és népismeret	4	3	4	4	3	3
Összesen:	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12-13-14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (órára) a rendelet kötelezővé teszi, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak a kollégiumokban. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

2. Értelmezések

Kollégiumi csoport: a kollégiumi neveléshez és oktatáshoz, meghatározott tanulói körből szervezett, átlagosan huszonöt, legfeljebb huszonhét tanulóból álló, a pedagógus által irányított állandó tanulóközösség;

Foglalkozási csoport: a kollégiumi neveléshez és oktatáshoz, a szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozáshoz szervezett legalább öt tanulóból álló, pedagógus vagy a kollégium vezetője által megbízott személy által irányított tanulóközösség;

Kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozás: a kollégiumi tanulók részére szervezett, a kollégium vezetője vagy megbízása alapján helyettese, illetve pedagógus által irányított, a kollégium folyamatos, rendszeres, zavarmentes működéséhez szükséges ismeretek átadását szolgáló foglalkozás, vagy az egy pedagógus által irányított, egy kollégiumi szervezeti egység zavarmentes működését biztosító tevékenység;

Kollégiumi szervezeti egység: a kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozáshoz szervezett, épületenként és nemenként átlagosan száz, legfeljebb százharminc tanulóból álló, pedagógus által irányított tanulóközösség;

Kötelező kollégiumi foglalkozás: az a pedagógus által irányított csoportos és egyéni foglalkozás, amelynek a megszervezése a kollégium részére kötelező, és amelyen a tanuló köteles részt venni;

Szabadon választható foglalkozás: az a pedagógus által irányított csoportos és egyéni foglalkozás, amelynek megszervezése a lehetséges kollégiumi kínálatból választott tanulói igény alapján a kollégiumnak kötelező, s amelyen a tanuló választása alapján köteles részt venni.

3. Záró rendelkezések

- 1./ A Pedagógiai Program és mellékletei az intézmény Házi rendjével, SZMSZ –vel és IMIP- jével együtt érvényesek valamennyi dolgozóra és tanulóra.
  - Az iskola 2013. szeptember 1. napjától felmenő rendszerben szervezi meg nevelő és oktató munkáját e Pedagógiai Program alapján.
  - Ezen Pedagógiai Program érvényességi ideje visszavonásig szól.
- 2./ A Pedagógiai Program a főigazgató jóváhagyásával lép hatályba, 4 évente, illetve vonatkozó jogszabály módosítása esetén kötelező felülvizsgálni.
  - A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
- 3./A Pedagógiai Program módosítása szükség esetén a nevelőtestület, az egyetértést gyakorló szervezetek megkérdezése után a főigazgató jóváhagyásával lehetséges.
  - A módosításra javaslatot tehet:
    - az intézmény főigazgatója,
    - az igazgatótanács bármely tagja,
    - a nevelőtestület bármely tagja,
    - a szakmai munkaközösségek,
    - az iskolaszék,
    - iskola fenntartója.
  - A módosítást a nevelőtestület fogadja el, miután az Iskolaszék és a diákönkormányzat véleményezte, majd a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
  - A módosított Pedagógia Programot a jóváhagyást követő év szeptember 1. napjától kell bevezetni.
- 4./ A mellékletek a Pedagógiai Program módosítása nélkül is változtathatók a véleményezési és egyetértési jog érvényesítése után, ha azt a belső intézményi megfontolások, vagy az intézmény felelős vezetőjének megítélése szükségessé teszi.
- 5./ A Pedagógiai Programot el kell helyezni az iskolai könyvtárakban és az intézmény honlapján a belső szabályzatokkal együtt, olvasható formában.

Legitimáció

Intézményünk a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV törvénynek megfelelően elkészítette Pedagógiai Programját.

A módosított Pedagógiai Programot a Diákönkormányzatok megismerték, az abban foglaltakkal egyetértettek.

Kelt: Szekszárd, 2013. március 22.

.....
A TISZK Diákönkormányzat vezetője

A módosított Pedagógiai Programot az Iskolaszék megismerte, az abban foglaltakkal egyetért.

Kelt: Szekszárd, 2013. március 22.

.....
Iskolaszék elnöke

A módosított Pedagógiai Programot intézményünk nevelőtestülete megismerte, az abban foglaltakat elfogadta. A Pedagógiai Programot a intézmény vezetője jóváhagyta.

Kelt: Szekszárd, 2013.március 22.

.....
főigazgató

A módosított Pedagógiai Programot a fenntartó megismerte, és megvalósítását támogatja.

Szekszárd, 2013.....

.....

A számonkérés írásbeli formái - fogalmak

- **Röpdolgozat** bármely tanítási órán iratható a tanuló folyamatos tanulásának, felkészültségének ellenőrzése céljából. A szóbeli felelettel azonos mértékben értékelhető. Csak 1-3 tanítási óra tananyagának számonkérése lehetséges.
- **Dolgozat:** az értékelés írásbeli formája, amely az 1-3 tanítási óra anyagánál nagyobb egység ellenőrzésére szolgál, de nem öleli fel az egész tantervi egység, témakör tananyagát.
- **Témazáró dolgozatot** egy tantervi egység, témakör tananyagából írnak a tanulók. Szerepe: az ismeretek rendszerezéséről, egységben látásáról történő visszajelzés a tanár számára.
Érdemjegyét súlyozottan számítjuk a tanuló tudásának minősítésekor (kerekítésnél). Egy napon kettőnél több dolgozat nem iratható, heti 5 nagydolgozatnál több nem iratható.
- **Feladatlap** tanulásmódszertan tantárgyból a munkafüzetben önállóan végzett órai munka a tanulók haladásának ellenőrzésére. Az érdemjegy a szóbeli felelettel azonos súlyú.
- **Feladatlap angol nyelvből:** a tanárok számára készített kiegészítő tesztfüzet feladatlapjai, amelyeket témazáró dolgozatként kezelünk.
- A **házi dolgozat** az ismeretek összefoglaló jellegű alkalmazását, a fogalmazási készség kialakítását, az információszerzés módjának gyakoroltatását szolgálja. Rendjét a tanmenetek tartalmazzák. Érdemjegyét az előzetesen ismertetett értékelési szempontok szerint kell megállapítani. Megírására legkevesebb egy hét időtartamot kell biztosítani a tanulóknak.
- Az **írásbeli házi feladat** a rendszeres tanórai felkészülés részét képezi. Rendszeres értékelése személyre szólóan nem történik meg. Szerepe az ismeretek elsajátításában, elmélyítésében van. Egy óra alatt elkészíthető mennyiségű lehet.
- A **minimumkövetelményből írt dolgozatok** az év végi elégséges osztályzat elérésének a feltétele. Értékelését az adott tantárgyat tanító tanárok közössége egységesen határozza meg. Mennyisége egy tanítási órán megíratható, témája a tanítási év tananyagát felöleli.
- A „**kisérlettségi**” az érettségi vizsga követelményeit figyelembe vevő írásbeli és szóbeli számonkérés a 9-11. évfolyam tananyagából a kötelező és kötelezően választható tantárgyakból. Értékelése az érettségi vizsga útmutatása szerint történik. Szerepe a gyakoroltatás, ismétlés, rendszerezés, vizsgarutin megszerzése. Érdemjegyét súlyozottan vesszük figyelembe az év végi osztályzat megállapításánál.
- A **portfólió** olyan dokumentáció csomag, amely a tanuló valamely témakörben szerzett kompetenciáit (ismeretek, képességek) mutatja be. Tartalmazhatja a tanulási folyamat lépéseinek bemutatását és az önértékelést is.

2.sz melléklet   A tanulók fizikai állapotfelmérésére ajánlott tesztsor

Hungarofit tesztsor alapján:

1.   2000 m-es síkfutás:
      Az állóképesség mérése.
2.   Helyből távolugrás:
      Az alsó végtag dinamikus erejének mérése.
3.   Egykezes labdalökés (3 kg) helyből.
4.   Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás, folyamatosan, kifáradásig:
      A vállövi és karizmok erő- és állóképességének mérése.
5.   Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig:
      A hasizmok erő- és állóképességének mérése.
6.   Hason fekvésből törzsemelés és leengedés, folyamatosan, kifáradásig:
      A hátizmok erő- és állóképességének mérése.
7.   Kétkezes medicinlabda dobás fej fölött hátra.
      A váll és törzsizmok dinamikus erejének mérése.

A gyakorlatok és minősítési kategóriák pontos leírása megtalálható az OM által kiadott Útmutató a tanulók fizikai és motoros képességeinek méréséhez című könyvben.

3.sz melléklet   Az osztályfőnök feladatai

- ismerje és alkalmazza a munkájával összefüggő jogszabályokat, fenntartói és iskolai szabályozásokat,
- felelős az osztályközösség fejlesztéséért, az osztályában folyó munka megszervezéséért, ellenőrzéséért, elemzéséért a köznevelési törvénynek megfelelően,
- ismer és alkalmaz tanuló megismerési technikákat, az iskolai tanulmányok alatt diákjai személyiségfejlődést figyelemmel kíséri,
- felismeri az egyéni törődést igénylők szükségleteit, számukra segít a legmegfelelőbb támogatás megtalálásában,
- az éves munkájának tervezése során szeptember 15-ig osztályfőnöki tanmenetet készít, mely megfelel az iskola helyi tantervében és az iskola, valamint az osztályfőnöki munkaközösség éves munkatervben foglaltaknak. Anyagi terhet jelentő programok akkor tervezhetőek, ha azokat az első szülői értekezleten a szülők többsége jóváhagyja,
- tájékoztatja a tanulókat a munka-, tűz-, balesetvédelmi előírásokról, erről jegyzőkönyvet vesz fel, az esetleges hiányzók számára az oktatást pótlólag megtartja,
- közvetíti osztályának az iskolai élet szabályrendszerét, munkakultúráját,
- megismerteti az osztályközösséget az iskola hagyományaival, múltjának és jelenének értékeivel,
- koordinálja az osztályban tanító pedagógusok személyiség- és közösségfejlesztő tevékenységét,
- közreműködik a tehetségek felismerésében, gondozásában, a tudomására jutott információkat az snw tehetség adatbázisában rögzíti,
- megvalósítja az iskola környezeti nevelési- és egészségnevelési programjában foglaltakat,
- koordinálja az érettségit szerezni kívánó diákok önkéntes munkájával kapcsolatos feladatokat,
- az iskolai élet bármely területén (tanulmányi, kulturális, sport, stb.) elért kiemelkedő teljesítményeket értékeli, jutalmazza, illetve azok jutalmazását kezdeményezi.
- a szabályok ellen vétőkkel szemben a Házirendben foglaltak szerint jár el,
- felelős az osztály által szervezett rendezvényekért, azok előkészítésében és lebonyolításában személyesen részt vesz,
- felelős az osztálykirándulás, határon túli kirándulás szervezéséért és lebonyolításáért (a Pedagógiai Programban foglalt feltételek mellett),
- a szakképző osztályoknál az iskolai tanítási órák elmaradásáról (szünetek, rendezvények, szakmai gyakorlatok, stb.) min. 5 munkanappal az elmaradás előtt értesíti – az igazgatóhelyetttel és a gyakorlati oktatásvezetővel egyeztetve – a gyakorlati helyeket,
- felel osztálya viselkedéséért az iskolán belül, de felel az iskola által az osztály számára szervezett eseményeken (színház, mozi, hangverseny, osztálykirándulások stb.) való viselkedésért is; ezeken maga is részt vesz, vagy helyettesítéséről az iskolavezetés tudtával személyesen gondoskodik,
- rendszeresen értékeli diákjai magatartását és szorgalmát,
- figyelemmel kíséri az osztályban tanító tanárok munkáját; a törvények, rendeletek, a Pedagógiai Program, a tanári munkaköri leírás, a Házirend, a főigazgatói és igazgatói utasítások, valamint az érvényes tantestületi

határozatok alapján figyelmezteti kollégáit kötelesség-mulasztásaikra (adminisztráció, dolgozatjavítás, tanóra védelme, tantervi előírások stb.), ennek eredménytelensége esetén köteles az iskolavezetéshez fordulni,

- amennyiben a tanuló sokat hiányzik, úgy az érvényes jogszabályoknak megfelelően, a főigazgató által kiadott külön tájékoztatóban illetve az SNW rendszerben hozzáférhető segédanyagok szerint jár el,
- rendszeres kapcsolatot tart az osztályában tanuló diákok szüleivel; szükség esetén az éves munkatervben előírtakon túl rendkívüli szülői értekezletet szervez; információival segíti a szülőket, hogy gyermekük tanulmányi előmeneteléről hiteles képet nyerjenek, hiányzások esetén értesíti a szülőket a Házirendben meghatározott módon, illetve a jogszabályoknak megfelelően információt nyújt a jegyző kiértékeléséhez,
- rendszeres kapcsolatot tart a kollégiumban lakó diákjai nevelőivel,
- az éves munkatervben rögzített határidők szerint szervezi és adminisztrálja az osztály tanulóinak választását a nem kötelező tanórai foglalkozásokra, a szakmacsoportos oktatásra, a választható érettségi tantárgyra vonatkozóan, problémás esetekben a diákkal, majd a szüleivel megbeszélést kezdeményez,
- köteles megvizsgálni az osztályban tanító tanárok bármelyike számára problémát jelentő eseteket; kollégái kérésére összehívja az osztályban tanító tanárok értekezletét, ha szükségesnek látja, ilyen értekezletet maga is kezdeményez,
- képviseli az osztályába járó diákok érdekeit, a tudomására jutott jogsérelmeket saját hatáskörében, vagy az iskolavezetés bevonásával orvosolja,
- köteles részt venni az osztályfőnöki munkaközösségi értekezleteken,
- a tanulók egészségének védelmében kapcsolatba lép a szülővel, ha egy tanulón a testi-lelki károsodás bármilyen jelét észleli, ennek eredménytelensége esetén konzultál az iskolaorvossal,
- az osztály tanulóinak szociális helyzetével kapcsolatos információval segíti az iskolai szociális döntések meghozóit, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst,
- rendszeres kapcsolatot tart az iskolai diákönkormányzattal, részben az osztályképviselő útján, részben a diákönkormányzatot segítő tanárral, megszervezi az osztályszintű megemlékezéseket,
- a nevelőtestület által meghatározott osztályok képviselőjében közreműködnek a szalagavató és a ballagás megszervezésében, lebonyolításában,
- a végzős osztályokban az osztályfőnök kiemelt feladata a pályaorientáció, az érettségire, szakmai vizsgákra, a továbbtanulásra, a felvételre történő jelentkezések, illetve a munkába állás támogatása,
- segíti a tanévi hozzájárulás beszédését, illetve egyéb pénzügyi akciók lebonyolítását,
- a megszabott határidőre hiánytalanul eleget tesz adminisztrációs kötelezettségeinek (hetesek kijelölése, SNW elektronikus napló vezetése, anyakönyv, bizonyítványok, statisztikai összesítések, beszámolók stb.)
- teljesíti az SNW rendszer működésével kapcsolatos feladatokat:
  - diákok adatainak rögzítése, naprakésztségének biztosítása
  - tanárok adminisztrációjának segítése, E-napló (osztályban tanító szaktanárok) vezetésének ellenőrzése
  - E-napló vezetése, osztályfőnöki adminisztráció
  - szakmai résztárgyak összevonásának megadása a szakmai igazgatóhelyettes által biztosított információk alapján.

4. sz melléklet   A szakképzési mentor feladatai

A szakképző iskolában a nem pedagógus/szakoktató végzettséggel, és legalább két év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal rendelkező szakember munkáját módszertani kérdésekben **mentor** pedagógus segíti (Szakképzési törvény 30.§ (7))

A mentor pedagógus legalább öt év pedagógia gyakorlattal rendelkezik az adott szakterületen.

A mentor feladatai:

- segítséget nyújt a szakmai program értelmezéséhez, a tanmenet elkészítéséhez,
- bemutatja az intézmény nevelési-oktatási folyamatainak módszertani kínálatát, és a megvalósítás eszközeit,
- támogatja az óra/foglalkozás vázlatok elkészítését,
- támogatja mentoráltját a szakirodalomban való tájékozódásra,
- támogatja a korszerű szemléltetést, eszközhasználatot,
- igény esetén látogatja mentoráltja foglalkozásait, elemzik annak tapasztalatait,
- folyamatos visszacsatolást ad mentoráltja módszertani fejlődéséről,
- bekapcsolódik a pedagógus értékelési rendszer működési folyamatába.

5. sz melléklet Előminősített Jó gyakorlatok

Az alábbi Jó gyakorlataink az Educatio előminősítési folyamatán megfelelték, így publikussá váltak az ország közoktatási intézményei számára. A Jó gyakorlatok átadására a tagintézmények a TÁMOP 3.1.7. projekt keretében felkészültek.

Székhely intézmény	„Az légy, aki vagy!”- iskolaátmenetet támogató kompetenciafejlesztés
	Matematikai-logikai kompetencia fejlesztése hétköznapi szituációkban
Egészségügyi-Szociális Szakképző Tagintézmény	Tanulásmódszertan
	Elsősegélynyújtás az Életért
Bezerédj István Szakképző Iskolai Tagintézmény	Nemzetközi kapcsolatok – európai projektgyakorlat a középiskolában
	Diákvállalkozások működtetése – vállalkozói kompetenciafejlesztés az iskolai gyakorlatban
Perczel Mór Szakközépiskolai Tagintézmény	„Gólyatábor a Perczelben” – a sikeres közösségépítés első lépései
	„ÖKO-nap a Perczelben” – a környezeti nevelés hétköznapijai
Vályi Péter Szakképző Iskolai Tagintézmény	Iskolai videotréning a problémás helyzetek kezelésére
	Mediáció az iskolában
	Egyéni fejlesztési tervek a középiskolában
Kollégiumi intézményegység	Művészeti nevelés a kollégiumban
	Egészség7 a kollégiumban